

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 135.

Beretning

om

Rigets Strafarbejdsanstalter

for

Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.

Udgiven af

Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet.

*RAPPORT SUR LES ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES
POUR LES CONDAMNÉS AUX TRAVAUX FORCÉS.*

1 JUILLET 1888—30 JUIN 1889.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1891.

Norges officielle Statistik, Tredie Række.
(Statistique officielle de la Norvège, troisième série.)

- No. 1—85 findes opførte i Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889, S. 22—27.
- 86. Strafarbejdsanstalter 1887/88. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)
 - 87. Norges Postvæsen 1888. (*Statistique postale.*)
 - 88. Skiftevæsenet 1886. (*Tableaux des successions et faillites.*)
 - 89. Fattigstatistik 1886. (*Statistique de l'assistance publique.*)
 - 90. Den norske Statstelegraf 1888. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
 - 91. Norges Sparebanker 1888. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 - 92. Skolestatistik 1886. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 - 93. Norges Handel 1888. (*Statistique du commerce.*)
 - 94. Kriminalstatistiske Tabeller 1887. (*Statistique de la justice criminelle.*)
 - 95. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1887. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 96. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1888. (*Rapports consulaires.*)
 - 97. Norges Fabrik anlæg 1885. (*Établissements industriels.*)
 - 98. Civil Retspleie 1887. (*Statistique de la justice civile.*)
 - 99. Norges Fiskerier 1888. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 100. Folkemængdens Bevægelse 1886. (*Mouvement de la population.*)
 - 101. De offentlige Jernbaner 1888/89. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
 - 102. Beretninger om Amternes økonomiske Tilstand i Femaaret 1881—1885. Bind I—II. (*Rapports sur l'état économique des préfectures.*)
 - 103. Sindsygeasylernes Virksomhed 1888. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)
 - 104. Norges kommunale Finantser 1884 og 1885. (*Finances des communes.*)
 - 105. Norges Skibsfart 1888. (*Statistique de la navigation.*)
 - 106. Folkemængdens Bevægelse, Oversigt 1866—1885. (*Mouvement de la population. — Aperçu général.*)
 - 107. Rekruteringsstatistik 1889. (*Statistique du recrutement.*)
 - 108. Fattigstatistik 1887. (*Statistique de l'assistance publique.*)
 - 109. Den norske Statstelegraf 1889. (*Statistique des télégraphes de l'État.*)
 - 110. Folkemængdens Bevægelse 1887. (*Mouvement de la population.*)
 - 111. Norges Sparebanker 1889. (*Statistique des caisses d'épargne.*)
 - 112. Norges kommunale Finantser 1886. (*Finances des communes.*)
 - 113. Distriktsfængsler 1888. (*Prisons départementales.*)
 - 114. Skolestatistik 1887. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 - 115. Norges Postvæsen 1889. (*Statistique postale.*)
 - 116. Sundhedstilstanden og Medicinalforholdene 1888. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 - 117. Skiftevæsenet 1887. (*Tableaux des successions et faillites.*)
 - 118. Norges Handel 1889. (*Statistique du commerce.*)
 - 119. Kriminalstatistiske Tabeller 1888. (*Statistique de la justice criminelle.*)
 - 120. Norges Fiskerier 1889. (*Grandes pêches maritimes.*)
 - 121. Skolestatistik 1888. (*Statistique de l'instruction publique.*)
 - 122. Civil Retspleie 1888. (*Statistique de la justice civile.*)
 - 123. Norges kommunale Finantser 1887. (*Finances des communes.*)
 - 124. Uddrag af Aarsberetninger fra de forenede Rigers Konsuler for Aaret 1889. (*Rapports consulaires.*)
 - 125. Sindsygeasylernes Virksomhed 1889. (*Statistique des hospices d'aliénés.*)

NORGES OFFICIELLE STATISTIK.

Tredie Række No. 135.

Beretning

om

Rigets Strafarbejdsanstalter

for

Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.

Udgiven af

Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet.

*RAPPORT SUR LES ÉTABLISSEMENTS PÉNITENTIAIRES
POUR LES CONDAMNÉS AUX TRAVAUX FORCÉS.*

1 JUILLET 1888—30 JUIN 1889.

KRISTIANIA.

I Kommission hos H. Aschehoug & Co.

1891.

I n d h o l d.

A. Almindelige Bemærkninger	Side 1
B. Strafanstaltfunktionærerne	— 5
C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger derom	— 7
D. Disciplinen	— 33
E. Sjælepleien og Undervisningen	— 39
F. Sundhedstilstanden	— 51
G. Arbejdsvirksomheden	— 64
H. Forpleiningen	— 71
I. Bygningerne	— 74
K. Indtægter og Udgifter	— 76
L. Fængselselskaber	— 79

Statistiske Tabeller.

Tabel 1. Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne i 1888—89	Side III
— 2. Arten af de begaaede Forbrydelser	— IV
— 3. Fangernes Straffetid	— VI
— 4. Fangernes Alder	— VII
— 5. Fangernes Nationalitet	— VIII
— 6. Fangernes ægteskabelige Stilling	— IX
— 7. Fangernes tidligere Livsstilling	— X
— 8. Fangernes Hjemsted	— XII
— 9. Fangernes ægte eller uægte Fødsel	— XIV
— 10. Fangernes tidligere Straffældelse	— XV
— 11. Oplysning om de i Aaret 1ste Juli 1885—30te Juni 1886 løsladte Fangers Tilbagefald	— XVI
— 12. Sygestatistik	— XVII
— 13. Vægttabel over udgaaede Fanger	— XVIII

Table des matières.

A. Remarques générales	page	1
B. Les fonctionnaires	—	5
C. Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques	—	7
D. Régime disciplinaire	—	33
E. Religion et instruction	—	39
F. État sanitaire	—	51
G. Occupations des prisonniers	—	64
H. Nourriture	—	71
I. Les maisons	—	74
K. Recettes et frais	—	76
L. Sociétés de patronage pour les libérés	—	79

Tableaux statistiques.

Tableau	1. Nombre des entrées et des sorties pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889	page	III
—	2. Répartition de la population suivant les crimes ou délits qui ont motivé la condamnation	—	IV
—	3. Répartition de la population suivant la pénalité	—	VI
—	4. Répartition de la population suivant l'âge des prisonniers	—	VII
—	5. Répartition de la population suivant la nationalité des prisonniers	—	VIII
—	6. Répartition de la population suivant l'état conjugal des prisonniers	—	IX
—	7. Répartition de la population suivant les métiers et professions que les condamnés exerçaient au moment de leur jugement	—	X
—	8. Répartition de la population suivant le domicile des prisonniers	—	XII
—	9. Répartition de la population suivant la naissance des prisonniers	—	XIV
—	10. Renseignements relatifs aux antécédents judiciaires des prisonniers	—	XV
—	11. Nombre des prisonniers mis en liberté pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886 et condamnés en récidive aux travaux forcés avant le 1 Juillet 1889	—	XVI
—	12. Statistique des maladies	—	XVII
—	13. Le poids des sortis	—	XVIII

A. Almindelige Bemærkninger.

(Remarques générales.)

Rigets Strafarbejdsanstalter var i Beretningsaaret 1888—89 følgende:

		der kunde optage omkring:	deri optoges:
Bodsfængslet paa Aakeberg i Kristiania. *)	Cellefængsel for Mandsfanger.	240 Fanger.	Mandlige Forbrydere, som tilkjendtes Strafarbejde paa 6 Maaneder eller derover indtil 3 Aar og som, naar Straffen kom til Fuldbyrdelse, var i Alderen fra det fyldte 18de til det fyldte 50de Aar, med Undtagelse af Forbrydere, der tidligere havde udstaaet Strafarbejde i Cellefængsel, og som, naar den senest tilfunde Straff skulde fuldbyrdes, havde fyldt det 25de Aar (Lov af 6te Juni 1884 om Forandring i Lov af 12te Juli 1848 angaaende Bodsfængslet; jfr. Kgl. Resol. af 1ste Juli 1884).
Akershus Straf- anstalt.	Fællesanstalt for Mandsfanger.	260 Fanger. **)	Alle ved Underretterne inden Kristiania Stift, Kristians, Bratsberg og Nedenæs Amter eller ved Kongsvinger Kjøbstad, Solørs og Vinger og Odalens Sorenkrivers Jurisdiktioner tiltalte — forsaavidt de ikke efter de ovennævnte Bestemmelser skulde indsættes i Bodsfængslet; jfr. Kgl. Resol. af 6te Juni 1885.

*) Beretning fra dette Fængsels Inspektion er trykt som Bilag 1.

**) Udvidelsen (fra 220 i forrige Beretning) er en Følge af de i sidste Beretningsaar foretagne betydelige Byggearbejder. I fornødent Fald kan Anstalten modtage endnu et større Antal Fanger.

		der kunde optage omkring:	deri optoges:
Trondhjems Strafanstalt.	Fællesanstalt for Mandsfanger.	230 Fanger.*)	Alle ved Underretterne inden Tromsø, Trondhjems og Bergens Stifter, Stavanger Amt, Lister og Mandals Amt samt Hedemarkens Amt — med Undtagelse af Kongsvinger Kjøbstad og Solørs og Vinger og Odalens Sorenskrivere — tiltalte, forsaavidt de ikke efter de før citerede Bestemmelser skulde indsættes i Bodsfængslet; jfr. Kgl. Resol. af 6te Juni 1885.
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Fællesanstalt for Kvindefanger.	225 Fanger.	Kvindelige Forbrydere fra hele Riget.

Da Erfaring havde vist, at de af Justits-Departementet i Henhold til Kgl. Resol. af 20de Januar 1886 under 27de Januar og 5te Mai s. A. forsøgsvis udfærdigede Reglementer for Klasseinddeling og Arbeidspenge i Strafanstalterne i enkelte Retninger burde undergaa nogen Forandring, lod Departementet, efterat Sagen havde været forhandlet i en Række af Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet med Strafanstalternes Bestyrere og Præster afholdte Møder, under 25de September udgaa et i visse Punkter forandret Reglement for Klasseinddeling og Arbeidspenge (indtaget i nærværende Beretning som Bilag 2). De herved indførte Forandringer bestod særlig i Revision af Sætserne for de forskellige Klassers Arbeidspenge samt af Reglerne om Recidivisters Adgang til Opflytning i Klasserne, ligesom det nye Reglement indeholder tydeligere Bestemmelser om Betingelserne for Fangernes Opflyttelse. Ved Skrivelse af s. D. meddelte Justits-Departementet Bodsfængslets Direktør, at Fanger, der fra højere Klasser i en Fællesanstalt overføres til Bodsfængslet, som Regel bliver at indsætte i 2den Klasse, dog saaledes, at det er Direktøren overladt at lade saadanne Fanger, om de dertil gjør sig fortjente,

*) Man ser her bort fra det ved den nedenfor nærmere omhandlede, i Beretningsaaret stedfundne Nedlæggelse af Afdeling B forandrede Forhold. Efter Nedlæggelsen afgiver Anstalten (Afdeling A) Plads for omkring 130 Fanger.

hurtigere end reglementsmæssig bestemt rykke op i den Klasse, hvori de var i Fællesanstalten. Samtidig bestemtes for Mands-Fællesanstaltnes Vedkommende, at da Gjennemførelsen af Forskrifterne i Fangebehandlings-Reglementets § 8 om, at Klasseinddelingen skal lægges til Grund for Fangernes Anbringelse paa Sovelokalerne og om mulig tillige paa Arbejdslokalerne, havde vist sig at medføre Vanskeligheder i Praxis og at lede til enkelte Ulemper, skulde indtil videre den tilsvarende Bestemmelse i det ældre Fangebehandlings-Reglement igjen blive at anvende. Denne Bestemmelse (§ 8 i det ved Kgl. Resol. af 8de Januar 1881 bifaldte Reglement for Fangebehandlingen i Rigets Fælles-Strafuarbejdsanstalter) er saalydende: „Ved Anbringelsen af Fangerne paa de fælles Arbejdsrum og Soverum bør, navnlig hvad Soverummene angaar, saavidt muligt jagttages, at saadan Klassifikation af Fangerne finder Sted, som maatte ansees hensigtsmæssig og gavnlig.“

Under 19de Februar 1889 udfærdigede Justits-Departementet i Henhold til Fangebehandlings-Reglementets § 14 Bestemmelser angaaende Senge og Sengklæder i Fælles-Strafanstalterne. (Trykt som Bilag 3.)

Da der ved en Flerhed af Strafanstalterne var gjort den Erfaring, at de brune Render eller Striber i det til Fangedragten benyttede Undertøi og For sledes hurtigere end den øvrige Del af Tøiet og saaledes gjorde dette mindre varigt, samt at de hidtil benyttede hvide Strømper var mindre hensigtsmæssige, bestemte Departementet under 24de Juni 1889 en Række Forandringer i de gjældende Beklædnings-Reglementer henholdsvis for Mands- og Kvindefanger overensstemmende med et af Expeditionschefen for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet efter Konference med samtlige Strafanstalt-Direktører fremsat Forslag. Herved blev det hidtil anvendte brunrandede Vendtøi til Undertøi og For ombyttet med blaarandet Vendtøi og Strømpernes Farve forandret til graa med indstrikkede hvide Ringe. Mandsfangernes Undertrøie og Underbuxe saavelsom Kvindefangernes Undertrøie blev besluttet arbejdet af graa Halv-flonel, indvævet med hvide Render, og de Mandsfangerne til Brug i Vinter-tiden tilstaaede Strømpekaster af graat Uldgarn med indstrikkede hvide Render, hvori en graa Stribe.

Ved Høieste Resolution af 11te September 1888 blev det bl. a. bestemt, at Afdeling B ved Trondhjems Strafanstalt skulde nedlægges og omkring 40 af Anstaltens Fanger overføres til Akershus Strafanstalt, samt at den nedlagte Afdelings Bygninger skal vedligeholdes for Trondhjems Strafanstalts Regning for i Tilfælde at tjene til Reserveanstalt. Efterat derpaa forskjellige Forhandlinger var førte mellem Departementets Afdeling for Strafanstalt- og Fængselsvæsenet og Direktøren for Trondhjems Strafanstalt, fandt Nedlæggelsen Sted den 28de September. Af Fangerne blev et Antal af 42 med Jernbanen transporterede til Kristiania og indsatte i Akershus Strafanstalt, medens Resten

af Afdelingens Fanger overførtes til Afdeling A. Fangetransporten, der foregik under militær Eskorte, og med hvilken foruden Lægen ved Trondhjems Strafanstalt tillige medfulgte den nedlagte Afdelings Underinspektør og 6 Opsynsbetjente, var, forsaavidt angaar Ordningen med Ombytning af Vogne og disses for Øiemedet passende Indretning, forberedt af Bureauchef i Justits-Departementets Strafanstaltafdeling, Bang, som i den Anledning paa Departementets Vegne var afreist til Hamar. Transporttoget ankom til Kristiania Natten mellem 28de og 29de September i god Orden og de overflyttede Fanger blev strax anbragte i Akershus Strafanstalt. Om de ved Afdeling B's Nedlæggelse foranledigede Forandringer med Hensyn til Betjeningen ved Trondhjems Strafanstalt findes nærmere Meddelelse i Beretningens følgende Afsnit.

Da det antoges at ville være økonomisk fordelagtigt ved Trondhjems Strafanstalt at indkjøbe Brød efter Anbud istedetfor som hidtil at lade Bageringen foregaa ved Anstalten, bestemte Justits-Departementet i Skrivelse af 28de November 1888, at saadan ny Ordning skulde indføres fra næste Beretningsaars Begyndelse, ved hvilken Tid Strafanstaltens Bager efter Opsigelse fratraadte sin Tjeneste. Fra Begyndelsen af Aaret 1889—90 foregaa altsaa Brødleverancen til samtlige Strafanstalter efter Anbud.

Ved Skrivelse af 5te Februar 1889 meddelte Departementet Tilladelse til, at den ved Mands-Fællesanstalterne indførte nye Dagsorden i nogen Tid forsøgsvis sattes i Kraft ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder, dog med den Modifikation, at der skulde holdes Middagshvile fra Kl. 12 til 1 $\frac{1}{2}$ istedetfor som ved Mandsanstalterne bestemt fra Kl. 12 til 1.

Fra Midten af Marts Maaned 1889 foretoges ved samme Anstalt en mindre Forandring i Spisereglementet, om hvilken nærmere Oplysning er meddelt i Beretningens Afsnit om Forpleiningen.

I Beretningsaaret er ved Strafanstalten for Kvinder flere Poster for mandlige Funktionærer inddragne og Forføininger truffet til, at vedkommende Arbeide udføres ved kvindelig Hjælp. Herom findes detaillerede Oplysninger i Beretningens følgende Afsnit.

B. Strafanstaltfunktionærene.

(Les fonctionnaires.)

Ved Kgl. Resol. af 29de Oktober 1888 blev Bestyrerne af Fælles-Strafanstalterne istedetfor den tidligere Benævnelse Overinspektører tillagte Titelen Direktører.

Bodsfængslet. I Beretningsaaet er der ikke foregaaet nogen Forandring i Fængslets Personale.

Akershus Strafanstalt. I Beretningsaaet er udfærdiget nye Instruxer for Underinspektøren, Værksmesteren og Regnskabsføreren samt for de underordnede Funktionærer.

Strafanstaltens Læge, Livmedikus Budde, afgik den 22de December ved Døden. Lægeposten indehavdes i Henhold til Justits-Departementets Konstitution af praktiserende Læge A. Wille, indtil praktiserende Læge G. Conradi blev udnævnt til Læge ved denne Anstalt og Strafanstalten for Kvinder, hvilken Stilling han overtog den 1ste April.

Ingeniør Theodor Svane ansattes den 19de Oktober som Værksassistent efter den fra Beretningsaaets Begyndelse som Værksmester antagne Johan Larsen.

De 3 Opsynsbetjentposter, der i forrige Beretningsaar var bleven midlertidig besatte, og hvortil Løn senere var bevilget af Stortinget, blev fra Terminens Begyndelse fast besatte.

Efterat Afdeling B ved Trondhjems Strafanstalt var bleven nedlagt, modtog 3 af Opsynsbetjenterne der Ansættelse i ledigblevne Poster ved Akershus. Da ved Nedlæggelsen 42 Fanger overførtes fra Trondhjem, og Betjeningens Styrke ved Akershus som Følge af det derved forøgede Fangetal var forliden, antoges med Justits-Departementets Samtykke yderligere 2 ved Nedlæggelsen ledigblevne Betjente som midlertidige Opsynsbetjente. Den 15de Oktober antoges med Departementets Samtykke endnu en midlertidig Opsynsbetjent, idet den vundne Erfaring viste, at Betjeningen fremdeles trængte nogen Forøgelse.

Den 1ste November antoges efter derom skeet Forestilling med Justits-Departementets Billigelse Maskinarbejder Karl Johan Kristoffersen midlertidig som Maskinmester.

Trondhjems Strafanstalt. I Instruxerne for de underordnede Betjente ved denne Strafanstalt gjordes i Beretningsaaet endel Forandringer, saaat Instruxerne nu bedre svarer til de Krav, der stilles til Funktionæerne.

Den 1ste September fratraadte Cand. theol. Swensen sin Stilling som Lærer ved Afdeling B, idet han havde modtaget Udnævnelse til Sogneprest til Borge i Lofoten. Lærer ved Afdeling A Faste Svendsen overtog fra samme Dag med Stiftsdirektionens Samtykke ogsaa Lærergjeningen i Afdeling B. Efterat Oluf K. Holmgren af Justits-Departementet fra 1ste Oktober at regne var bleven ansat som Lærer ved Strafanstalten, fratraadte Faste Svendsen, der som i forrige Beretning omtalt indehavde sin Stilling med Konstitution, den 10de Oktober næstefter, hvorpaa den nyansatte Lærer overtog Lærerposten.

Ved Nedlæggelsen af Afdeling B blev Anstaltens Personale betydelig reduceret, idet den nedlagte Afdelings Underinspektør og Værksassistent samt 2 Vagtmestere og 8 Opsynsbetjente fratraadte sine Stillinger. Underinspektør Larsen, der ikke ved Fratrædelsen overgik til anden lønnet Stilling, erholdt Vartpenge af Statskassen, ligesom den ene Vagtmester og 2 af de afskedigede Opsynsbetjente afgik med Pension. Derimod erholdt Værksassistenten og den anden Vagtmester fra Afskedigelsestiden ny Ansættelse ved Strafanstalten henholdsvis som Vagtmester og Opsynsbetjent, og 5 Opsynsbetjente modtog, som ovenfor nævnt, Ansættelse ved Akershus Strafanstalt.

Strafanstaltens Bager afskedigedes fra Beretningsaaets Udgang, idet Bagningen fra dette Tidspunkt ikke længere foregaar for Strafanstaltens Regning. Bageren erholdt senere Pension af Statskassen.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Artillerikaptein H. A. Gløersen blev ved Kgl. Resol. af 29de Oktober konstitueret i Direktør-embedet ved denne Anstalt, for hvilket Gagen fra Budgetterminens Begyndelse var nedsat fra 4 600 til 3 800 Kroner.

Den under 1ste August 1887 ansatte Assistent hos Regnskabsføreren, A. Jensen, overtog fra 1ste Juli 1888 igjen sin tidligere Stilling som Kontorbetjent hos Direktøren, idet han ophørte at fungere som konstitueret Underinspektør. Samtidig blev Frøken Hanna Steen, der tidligere havde været ansat ved Strafanstaltens Fællesudsalg, ansat som Assistentinde hos Regnskabsføreren med en Løn af 1 200 Kroner og Assistentposten inddraget.

Fra Beretningsaaets Begyndelse blev ogsaa Fabrikmesterposten inddraget og Ledelsen af Arbejdsdriften i sin Helhed overdraget Værksmesterinden og hendes Assistentinde, der begge i den Anledning fik sin Aflønning noget forhøiet. Stampemesterposten blev ligeledes inddraget fra 1ste November og en Opsynskvinde ansat til at foreslaa Stampningen.

Med Justits-Departementets Billigelse blev fra Beretningsaaets Begyndelse midlertidig ansat en Fyrbøderske, hvorved man undgaar at benytte Fangernes Hjælp i Maskinhuset.

C. Fangeantallet tilligemed statistiske Oplysninger herom. Tabel I—II.

(Nombre des prisonniers avec des renseignements statistiques.)

Af Tabel I, der viser Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne i Aaret 1ste Juli 1888—30te Juni 1889, sees, at Antallet af Fanger ved Beretningsaarets Begyndelse — 1ste Juli 1888 — udgjorde:

525 Mandfanger og 181 Kvindefanger, ialt 706.

Efter Dom indsattes i

Aarets Løb	326	—	-	79	--	-	405.
----------------------	-----	---	---	----	----	---	------

Tilsammen	851	Mandsfanger	og	260	Kvindefanger,	ialt	1 111.
-----------	-----	-------------	----	-----	---------------	------	--------

I Aaret udgik	327	—	-	84	--	-	411.
-------------------------	-----	---	---	----	----	---	------

Ved Aarets Udgang hen-

sad altsaa 524 Mandfanger og 176 Kvindefanger, ialt 700.

Aarets Middeltal (det gennemsnitlige daglige Belæg) for alle Fanger underet var 695.24.

Til Sammenligning hidsættes, at Fangeantallet udgjorde:

	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
30te Juni 1879	786	254	1 040
— — 1880	831	261	1 092
— — 1881	816	245	1 061
— — 1882	810	247	1 057
— — 1883	781	241	1 032
— — 1884	739	226	965
— — 1885	602	181	783
— — 1886	594	189	783
— — 1887	590	184	774
— — 1888	525	181	706
— — 1889	524	176	700
30te Juni 1890	522	157	679
31te December 1890	509	145	654

I de 10 sidste Beretningsaar har det samlede Antal af de i Strafanstalterne hensiddende Fanger været følgende:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
1879	1 287	364	1 651
1ste Juli 1880—30te Juni 1881	1 289	359	1 648
1ste Juli 1881—30te Juni 1882	1 281	348	1 629
1ste Juli 1882—30te Juni 1883	1 266	352	1 618
1ste Juli 1883—30te Juni 1884	1 191	330	1 521
1ste Juli 1884—30te Juni 1885	1 091	294	1 385
1ste Juli 1885—30te Juni 1886	960	252	1 212
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	952	270	1 222
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	898	264	1 162
1ste Juli 1888—30te Juni 1889	851	260	1 111

Antallet af de efter Dom i Strafanstalterne indsatte Fanger i de nævnte 10 Beretningsaar var følgende:

Aar.	Mænd.	Kvinder.	Tilsammen.
1879	437	104	541
1ste Juli 1880—30te Juni 1881	458	98	556
1ste Juli 1881—30te Juni 1882	465	103	568
1ste Juli 1882—30te Juni 1883	456	105	561
1ste Juli 1883—30te Juni 1884	400	89	489
1ste Juli 1884—30te Juni 1885	352	68	420
1ste Juli 1885—30te Juni 1886	358	71	429
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	358	81	439
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	308	80	388
1ste Juli 1888—30te Juni 1889	326	79	405
Tilsammen	3 918	878	4 796
Gjennemsnitlig aarlig ca.	392	88	480

I Beretningsaaret er løsladte ifølge Benaadning:

46 Mænd og 26 Kvinder, tils. 72 Fanger mod		
52 — - 20 — - 72 —	i Beretningsaaret	1887—88,
57 — - 20 — - 77 —	-	1886—87.

Antallet af de Fanger, der i Løbet af Aaret 1ste Juli 1888—30te Juni 1889 har hensiddet i Strafanstalterne, forholder sig til Rigets antagne hjemmehørende Folkemængde den 31te December 1885 — 1 959 000 — omtrent som 1: 1 763; Antallet af de i Beretningsaaret efter Dom indsatte omtrent som 1: 4 837 og Antallet af de ved Aarets Udgang hensiddende omtrent som 1: 2 799.

For det foregaaende Aar forholder Antallet af de i Aarets Løb hensiddende Fanger sig til Folkemængden den 31te December 1885 omtrent som

1: 1 686, Antallet af de efter Dom indsatte som 1: 5 049 og Antallet af de ved Aarets Udgang hensiddende som 1: 2 761.

Procentvis beregnet var Forholdet mellem Fangerne og Rigets Folke-
mængde:

	Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Hensiddende ved Aarets Udgang.		Samlet Antal i Beretningsaaret hensiddende Fanger.	
	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.	Antal Fanger.	Procent af Folke- mængden 31te Decbr. 1885.
1ste Juli 1888—30te Juni 1889 . .	405	0,02067	700	0,03573	1 111	0,05671
1ste Juli 1887—30te Juni 1888 . .	388	0,01981	706	0,03604	1 162	0,05932
1ste Juli 1886—30te Juni 1887 . .	439	0,02241	774	0,03951	1 222	0,06238

I Forbindelse hermed hidsettes følgende Oversigt for Budgetaaret over det samlede Antal Fangedage, det største og det mindste Belæg samt det gjennemsnitlige daglige Fangebelæg ved de forskjellige Strafanstalter — for sidstnævnte Opgaves Vedkommende sammenholdt med de tilsvarende for de to nærmest foregaaende Beretningsaar:

	Det samlede Antal Fangedage.	Det største Fange- belæg.	Det mindste Fange- belæg.	Det gjennemsnitlige daglige Fangebelæg.		
				Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.	Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.	Aaret 1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.
Bodsfængslet	60 845	173	159	166,70	166,36	197,25
Akershus Strafanstalt	83 809	250	200	229,61	201,04	211,99
Trondhjems Strafanstalt	45 133	156	111	123,65	165,93	183,97
Strafanstalten for Kvinder	63 976	182	165	175,28	183,63	183,72
Samtlige Strafanstalter underet	253 763			695,24	716,96	776,93

Det gjennemsnitlige daglige Fangebelæg i samtlige Strafanstalter underet forholder sig til Folkemængden den 31te December 1885 omtrent som 1: 2 818. I Aaret 1ste Juli 1887—30 Juni 1888 var Forholdet omtrent som 1: 2 732 og i Aaret 1ste Juli 1886—30te Juni 1887 omtrent som 1: 2 521.

Procentvis beregnet stiller Forholdet mellem Anstaltene Gennemsnitsbelæg og Folkemængde sig saaledes for de tre nævnte Beretningsaar:

	Gjennem- snitligt dagligt Fangebelæg.	Procent af Folkemængden 31te Decbr. 1885.
1ste Juli 1888—30te Juni 1889	695,23	0,03549
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	716,96	0,03660
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	776,93	0,03966

Til Sammenligning hidsættes, at ifølge „Beretning om Rigets Distriktsfængsler for Aaret 1888“ hensad der i disse Fængsler til Udholdelse af idømt Fængselsstraf 1 964 Personer idethele i 32 702 Dage eller gennemsnitlig daglig ca. 89.59. Sammenlægges sidstnævnte Tal med Beretningsaarets Gennemsnitsbelæg af Strafarbeidsfanger, fremkommer som samlet Antal af Personer, der gennemsnitlig paa hver Dag i Aaret 1888—89 har hensiddet til Udholdelse af idømt Frihedsstraf 784.82. Herved maa dog bemærkes, at Fængselsberetningen udarbejdes for Kalenderaaret, hvorfor Tidsberegningen ikke falder sammen for begge Beretninger.

Lægges sidstnævnte Tal til Grund for Beregningen, findes Gennemsnitsbelægget af de paa idømt Frihedsstraf i Beretningsaaret hensiddende Fanger at forholde sig til Folkemængden den 31te December 1885 omtrent som 1: 2 496. Procentvis beregnet udgjorde det 0,04 % af samme Folkemængde.

Af Tabel 2, der viser Arten af de af Fangerne begaaede Forbrydelser, hidsættes følgende Uddrag:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed	3	-	7	-	10	-
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. v.	3	-	1	-	4	-
Mened	-	-	-	-	-	-
Mord	16	10	-	2	16	12
Drab	16	-	2	-	18	-
Fosterfordrivelse, Børnefødsel i Dølgemaal, Fo- sterfordrivelse samt Delagtighed deri	1	106	1	31	2	137
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred	10	-	13	-	23	-
Trudsler (Straffelovens Kap. 16 § 11)	1	-	2	-	3	-
Ærekrænkelse	-	-	-	-	-	-
Voldtægt	11	-	6	-	17	-
Blodskam	22	4	10	5	32	9
Omgjængelse mod Naturen	2	-	6	-	8	-
Bigami	-	-	2	-	2	-
Hor	-	-	-	-	-	-
Leiermaalsforseelse	-	8	-	17	-	25
Ulovligt Samlevnet	2	6	5	2	7	8
Forførelse og Rufferi	3	-	1	3	4	3
Andre Løvsagtighedsforseelser	1	1	1	-	2	1
Tyvsforbrydelse	360	34	220	14	580	48
Ulovlig Bemægtigelse af Gjenstande, hvis Værdi ikke overstiger 5 Kroner (Straffel. Kap. 22 § 14 b, jfr. L. ⁶ / ₆ 1884)	4	2	7	-	11	2
Røveri	9	1	-	-	9	1
Ulovlig Omgang med Hittegods	-	-	1	-	1	-
Bedrageri og anden Svig	7	-	9	2	16	2
Falsk	27	1	26	-	53	1
Mordbrand	14	6	2	2	16	8
Anden Ildspaesættelse	11	2	4	1	15	3
Beskadigelse af Eiendom eller Gods	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling	2	-	-	-	2	-
Tilsammen	525	181	326	79	851	260

Af Tabel 3, der viser Længden af den Fangerne tilfundne Straffetid, sees, at Strafarbejde var tilfunden:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Paa Livstid	15	5	1	1	16	6
over 15 Aar	5	-	-	-	5	-
— 12 til og med 15 Aar	26	1	1	-	27	1
— 9 — — — 12 —	25	15	1	-	26	15
— 6 — — — 9 —	50	68	8	20	58	88
— 5 — — — 6 —	28	4	4	-	32	4
— 4 — — — 5 —	33	10	9	6	42	16
— 3 — — — 4 —	90	29	20	8	110	37
— 2 — — — 3 —	57	5	30	1	87	6
— 1 — — — 2 —	84	14	62	4	146	18
fra 6 Maaneder til og med 1 Aar	112	30	186	38	298	68
under 6 Maaneder	-	-	4	1	4	1
Tilsammen	525	181	326	79	851	260

Procentvis beregnet stiller Forholdet sig — sammenlignet med de to foregaaende Beretningsaar — saaledes:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Paa Livstid	2,9	2,8	2,9	2,7	2,5	3,7	0,3	1,3	-	1,3	0,5	-
over 15 Aar	1,0	-	0,9	-	0,8	-	-	-	0,3	-	-	-
— 12 til og med 15 Aar	5,0	0,6	4,2	1,1	5,1	1,0	0,3	-	0,3	-	0,3	-
— 9 — - — 12 —	4,8	8,3	5,4	8,7	5,2	6,9	0,3	-	1,3	2,5	1,1	2,5
— 6 — - — 9 —	9,5	37,5	8,8	37,0	9,6	39,7	2,5	25,3	2,0	18,8	2,2	9,9
— 5 — - — 6 —	5,3	2,2	6,1	2,7	6,4	3,7	1,2	-	0,7	2,5	1,7	-
— 4 — - — 5 —	6,3	5,5	5,4	5,0	7,2	5,3	2,8	7,6	2,9	-	1,7	2,5
— 3 — - — 4 —	17,1	16,0	17,0	16,3	16,7	13,8	6,1	10,1	6,8	6,2	7,3	17,3
— 2 — - — 3 —	10,8	2,8	11,0	2,2	9,8	2,6	9,2	1,3	6,8	2,5	8,1	1,2
— 1 — - — 2 —	16,0	7,7	13,4	8,1	14,1	9,0	19,0	5,0	20,3	12,5	15,1	6,1
fra 6 Maaneder til og med 1 Aar . .	21,3	16,6	24,9	15,7	22,6	14,3	57,1	48,1	58,1	53,7	60,6	56,8
under 6 Maaneder	-	-	-	0,5	-	-	1,2	1,3	-	-	1,4	3,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,9	100,0	100,0

Ligesom i de foregaaende Beretningsaar var af de hensiddende Mandfanger det største Antal - 21,3 % — tilfundne en Straffetid af 6 Maaneder til 1 Aar og af de hensiddende Kvindefanger det største Antal — 37,5 % — (for Fostermord og lignende Forbrydelser) en Straffetid af over 6 til og med 9 Aar. Af de i Aarets Løb efter Dom indsatte var ligeledes som i de foregaaende Aar det største Antal saavel af Mands- som af Kvindefanger — henholdsvis 57,1 % og 48,1 % — tilfundne Strafarbejde fra 6 Maaneder til 1 Aar.

Af Tabel 4, der viser Fangernes Alder, sees Aldersforholdet at være følgende:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Over 10 til 15 Aar	-	-	-	-	-	-
— 15 — 18 —	3	-	8	1	11	1
— 18 — 20 —	21	-	21	2	42	2
— 20 — 25 —	77	23	87	18	164	41
— 25 — 30 —	84	54	62	15	146	69
— 30 — 40 —	121	63	58	32	179	95
— 40 — 50 —	103	28	43	6	146	34
— 50 — 60 —	66	12	33	4	99	16
— 60 — 70 —	45	-	12	1	57	1
— 70 Aar	5	1	2	-	7	1
Tilsammen	525	181	326	79	851	260

Det procentvise Forhold for dette og de 2de foregaaende Beretningsaar var følgende:

Af Tabel 5, der viser Fangernes Nationalitet, sees, at af Fangerne var:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Norske	470	169	296	73	766	242
Finner	6	1	1	-	7	1
Lapper	8	2	6	-	14	2
Svenske	36	9	22	6	58	15
Andre Nationaliteter	5	-	1	-	6	-
Tilsammen	525	181	326	79	851	260

Det procentvise Forhold — sammenstillet med de to foregaaende Aar — var følgende:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Norske	89,5	93,3	88,3	93,5	87,2	94,2	90,8	92,4	88,0	96,3	87,7	92,6
Finner	1,1	0,6	0,8	0,5	0,5	1,1	0,3	-	0,6	-	1,4	-
Lapper	1,5	1,1	1,9	1,1	1,5	1,1	1,8	-	3,6	-	2,0	-
Svenske	6,9	5,0	7,5	4,9	8,6	3,6	6,8	7,6	5,2	3,7	6,4	7,4
Andre Nationaliteter	1,0	-	1,5	-	2,0	-	0,3	-	2,6	-	2,5	-
Ikke oplyst	-	-	-	-	0,2	-	-	-	-	-	-	-
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabel 6 viser Fangernes ægteskabelige Stilling. Af Fangerne var:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		Ialt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ugifte	343	143	221	60	564	203
Gifte med Børn	126	21	88	12	214	33
Gifte uden Børn	25	7	7	1	32	8
Enkemænd og Enker med Børn	29	10	10	5	39	15
Enkemænd og Enker uden Børn	2	-	-	1	2	1
Tilsammen	525	181	326	79	851	260
Gifte ialt	151	28	95	13	246	41
Enkemænd og Enker ialt	31	10	10	6	41	16

Procentvis beregnet stillede dette Forhold sig saaledes for Beretningsaaret og de to foregaaende Aar:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Ugifte	65,3	79,0	67,3	79,9	64,5	83,1	67,8	75,9	65,6	73,8	69,8	70,4
Gifte med Børn	24,0	11,6	22,5	8,7	25,2	8,5	27,0	15,2	25,0	16,2	21,2	16,0
Gifte uden Børn	4,8	3,9	3,9	3,8	4,9	2,6	2,1	1,3	4,5	3,8	3,9	6,2
Enkemænd og Enker med Børn	5,5	5,5	5,6	6,5	4,9	4,8	3,1	6,3	4,2	6,2	4,5	6,2
Enkemænd og Enker uden Børn	0,4	-	0,7	1,1	0,5	1,0	-	1,3	0,7	-	0,6	1,2
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gifte ialt	28,8	15,5	26,4	12,5	30,1	11,1	29,1	16,5	29,5	20,0	25,1	22,2
* Enkemænd og Enker ialt	5,9	5,5	6,3	7,6	5,4	5,8	3,1	7,6	4,9	6,2	5,1	7,4

1888—89.

Efter Tabel 7, der viser Fangernes tidligere Livsstilling, var af Fangerne:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	3	-	6	-	9	-
Handelsmænd og Fabrikanter	9	2	5	-	14	2
Haandværkere	5	-	-	-	5	-
Gaardbrugere og Føderaadfolk	26	8	15	6	41	14
Handelsbetjente og Kontorister	6	-	3	-	9	-
Haandværksarbejdere og Læredrenge	144	3	83	4	227	7
Tjenestetyende	15	87	13	29	28	116
Fabrik- og Værksarbejdere	14	1	3	1	17	2
Husmænd og Inderster	14	6	8	1	22	7
Fiskere	26	1	15	-	41	1
Søfarende	34	1	18	3	52	4
Dagarbejdere	176	57	124	25	300	82
Løsgjængere og Omstreifere	31	13	18	7	49	20
Betlere og Fattiglemmer	1	-	2	-	3	-
Personer i andre Stillinger	21	2	13	3	34	5
Tilsammen	525	181	326	79	851	260

Procentvis beregnet stiller Forholdet sig — sammenlignet med de to foregaaende Aar — saaledes:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Embedsmænd	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd	0,6	-	0,3	-	1,3	-	1,9	-	0,7	-	-	-
Handelsmænd og Fabrikanter	1,7	1,1	2,2	-	1,7	1,1	1,5	-	2,6	1,3	1,7	2,5
Haandværkere	1,0	-	1,7	0,5	0,3	0,5	-	-	1,3	-	0,3	-
Gaardbrugere og Føderaadsfolk	5,0	4,4	4,2	4,4	4,4	3,2	4,6	7,6	4,9	5,0	5,6	2,5
Handelsbetjente og Kontorister	1,1	-	1,4	-	1,5	0,5	0,9	-	1,6	-	2,0	-
Haandværksarbejdere og Læredrenge	27,4	1,6	30,3	9,3	28,8	1,6	25,5	5,1	24,4	6,2	27,1	2,5
Tjenestetyende	2,3	48,0	2,2	47,8	2,5	48,7	4,0	36,7	2,6	37,5	2,2	27,2
Fabrik- og Værksarbejdere	2,6	0,6	2,9	0,5	1,7	0,5	0,9	1,3	3,9	-	2,5	7,4
Husmænd og Inderster	2,6	3,3	2,7	0,5	3,5	2,1	2,5	1,3	1,9	6,2	1,7	2,5
Fiskere	5,0	0,6	4,1	0,5	2,9	-	4,6	-	7,1	-	5,8	1,2
Søfarende	6,5	0,6	6,9	1,1	6,7	-	5,5	3,8	7,5	-	10,9	2,5
Dagarbejdere	33,5	31,5	33,1	25,6	36,2	37,0	38,0	31,6	29,9	27,5	30,2	34,5
Løsgjængere og Omstreifere	5,9	7,2	4,1	4,9	4,4	3,2	5,5	8,8	5,8	15,0	4,2	12,3
Betlere og Fattiglemmer	0,2	-	0,2	0,5	0,2	0,5	0,6	-	-	-	-	1,2
Personer i andre Stillinger	4,0	1,1	3,7	4,4	3,9	1,1	4,0	3,8	5,8	1,3	5,8	3,7
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I samtlige tre Beretningsaar var saaledes den største Procent af saavel de hensiddende som indkomne Mandfanger af Klasserne Dagarbeidere samt Haandværksarbeidere og Læredrenge. Af Kvinderne hørte i alle tre Aar de fleste til Klasserne Tjenestetyende eller Dagarbeidere.

Af Tabel 8, der viser Fangernes Hjemsted, sees, at efternævnte Antal Fanger var hjemmehørende i:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.			I alt.			
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	
Smaalenene	B.	14	7	21	8	1	9	22	8	30
	L.	10	6	16	10	1	11	20	7	27
Akershus	B.	-	1	1	1	-	1	1	1	2
	L.	17	14	31	12	1	13	29	15	44
Kristiania	B.	145	32	177	96	12	108	241	44	285
Hedemarken	B.	-	1	1	1	2	3	1	3	4
	L.	23	9	32	17	15	32	40	24	64
Kristians	B.	-	-	-	-	1	1	-	1	1
	L.	13	8	21	10	2	12	23	10	33
Buskerud	B.	7	3	10	2	2	4	9	5	14
	L.	15	4	19	5	4	9	20	8	28
Jarlsberg og Laurvik	B.	8	3	11	6	1	7	14	4	18
	L.	7	8	15	5	4	9	12	12	24
Bratsberg	B.	2	3	5	6	1	7	8	4	12
	L.	9	-	9	7	-	7	16	-	16
Nedenæs	B.	3	2	5	2	-	2	5	2	7
	L.	15	2	17	2	1	3	17	3	20
Lister og Mandal	B.	17	3	20	5	1	6	22	4	26
	L.	12	-	12	3	1	4	15	1	16
Stavanger	B.	11	3	14	9	1	10	20	4	24
	L.	6	4	10	4	-	4	10	4	14
Søndre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L.	18	4	22	9	2	11	27	6	33
Bergen	B.	30	5	35	10	5	15	40	10	50
Nordre Bergenhus	B.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	L.	8	1	9	7	1	8	15	2	17
Romsdal	B.	5	4	9	3	-	3	8	4	12
	L.	8	7	15	4	5	9	12	12	24
Søndre Trondhjem	B.	14	5	19	14	-	14	28	5	33
	L.	15	6	21	6	2	8	21	8	29

		Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.			I alt.		
		M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Nordre Trondhjem	B.	3	1	4	1	1	2	4	2	6
	L.	8	7	15	7	2	9	15	9	24
Nordland	B.	2	1	3	-	1	1	2	2	4
	L.	15	12	27	14	3	17	29	15	44
Tromsø	B.	7	2	9	4	-	4	11	2	13
	L.	8	8	16	3	5	8	11	13	24
Finmarken	B.	5	-	5	2	-	2	7	-	7
	L.	11	3	14	11	1	12	22	4	26
Byerne		273	76	349	170	29	199	443	105	548
Landdistrikterne		218	103	321	136	50	186	354	153	507
Hele Riget		491	179	670	306	79	385	797	258	1055
Sverige		24	2	26	16	-	16	40	2	42
Andre Lande		8	-	8	2	-	2	10	-	10
Ikke oplyst		2	-	2	2	-	2	4	-	4
Tilsammen		525	181	706	326	79	405	851	260	1111

Procentvis beregnet var Forholdet følgende:

		Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
		M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
		%	%	%	%	%	%
Smaalenene	B.	2,7	3,9	3,0	2,5	1,3	2,2
	L.	1,9	3,3	2,3	3,1	1,3	2,7
Akershus	B.	-	0,6	0,1	0,3	-	0,2
	L.	3,2	7,7	4,4	3,7	1,3	3,2
Kristiania	B.	27,6	17,7	25,1	29,4	15,2	26,7
Hedemarken	B.	-	0,6	0,1	0,3	2,5	0,7
	L.	4,4	5,0	4,5	5,2	19,0	7,9
Kristians	B.	-	-	-	-	1,3	0,2
	L.	2,5	4,4	3,0	3,1	2,5	3,0
Buskerud	B.	1,3	1,7	1,4	0,6	2,5	1,0
	L.	2,9	2,2	2,7	1,5	5,1	2,2
Jarlsberg og Laurvik	B.	1,5	1,6	1,5	1,9	1,3	1,7
	L.	1,3	4,4	2,1	1,5	5,1	2,2

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
	%	%	%	%	%	%
Bratsberg	B. 0,4	1,6	0,7	1,9	1,3	1,7
	L. 1,7	-	1,3	2,1	-	1,7
Nedenæs	B. 0,6	1,1	0,7	0,6	-	0,5
	L. 2,9	1,1	2,4	0,6	1,3	0,7
Lister og Mandal	B. 3,2	1,6	2,8	1,5	1,3	1,5
	L. 2,3	-	1,7	0,9	1,3	1,0
Stavanger	B. 2,1	1,6	2,0	2,8	1,3	2,5
	L. 1,1	2,2	1,4	1,2	-	1,0
Søndre Bergenhus	B. -	-	-	-	-	-
	L. 3,4	2,2	3,1	2,8	2,5	2,7
Bergen	B. 5,7	2,7	5,0	3,1	6,3	3,7
Nordre Bergenhus	B. -	-	-	-	-	-
	L. 1,5	0,6	1,3	2,1	1,3	2,0
Romsdal	B. 1,0	2,2	1,3	0,9	-	0,8
	L. 1,5	3,9	2,1	1,2	6,3	2,2
Søndre Trondhjem	B. 2,6	2,8	2,7	4,3	-	3,5
	L. 2,9	3,3	3,0	1,9	2,5	2,0
Nordre Trondhjem	B. 0,6	0,6	0,6	0,3	1,2	0,5
	L. 1,5	3,9	2,1	2,2	2,5	2,2
Nordland	B. 0,4	0,6	0,4	-	1,2	0,2
	L. 2,9	6,6	3,8	4,3	3,8	4,2
Tromsø	B. 1,3	1,1	1,3	1,2	-	1,0
	L. 1,5	4,4	2,3	0,9	6,3	2,0
Finmarken	B. 1,0	-	0,7	0,6	-	0,5
	L. 2,1	1,7	2,0	3,4	1,2	3,0
Byerne	52,0	42,0	49,4	52,2	36,7	49,1
Landdistrikterne	41,5	56,9	45,5	41,7	63,3	45,9
Hele Riget	93,5	98,9	94,9	93,9	100,0	95,0
Sverige	4,6	1,1	3,7	4,9	-	4,0
Andre Lande	1,5	-	1,1	0,6	-	0,5
Ikke oplyst	0,4	-	0,3	0,6	-	0,5
Tilsammen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det betydeligste Procentantal af Fanger havde Kristiania, nemlig 27,6 % Mandfanger og 17,7 % Kvindefanger af de ved Aarets Begyndelse hensiddende og 29,4 % Mandfanger og 15,2 % Kvindefanger af de i Aarets Løb efter

Dom indsatte. I de to foregaaende Beretningsaar var ligeledes det største Antal hjemmehørende i Kristiania, nemlig af de hensiddende henholdsvis 28,0 % og 26,7 % Mandfanger og 21,1 % og 18,5 % Kvindefanger samt af de efter Dom indsatte henholdsvis 29,9 % og 29,6 % Mandfanger og 16,3 % og 30,9 % Kvindefanger.

Videre var ifølge Procenttabellen af det ved Aarets Begyndelse hensiddende Fangebelæg 49,4 % hjemmehørende i Byerne og 45,5 % i Landdistrikterne. Af Mandfangerne var fra Byerne 52,0 % og fra Landdistrikterne 41,5 %, medens for Kvindefangernes Vedkommende Forholdet var 42,0 % mod 56,9 %.

Af de i Aarets Løb efter Dom indsatte var 49,1 % fra Byerne og 45,9 % fra Landdistrikterne, — af Mandfanger henholdsvis 52,2 % og 41,7 % og af Kvindefanger henholdsvis 36,7 % og 63,3 %.

I det foregaaende Beretningsaar var af de hensiddende Fanger henholdsvis 52,2 % og 43,8 % hjemmehørende i Byerne og i Landdistrikterne, medens for de indkomnes Vedkommende Forholdet var 49,7 % mod 43,3 %.

Af Tabellen fremgaar endelig, at 6,1 % Mandfanger og 1,1 % Kvindefanger af de hensiddende samt 5,5 % Mandfanger af de indkomne var hjemmehørende i Udlandet. Oplysning om Hjemstavn savnedes for 2 hensiddende og 2 indkomne Mandfangers Vedkommende.

Følgende Opgave viser, — særskilt for Byerne og Landdistrikterne — hvormange Fanger der hensad i Strafanstalterne ved Beretningsaarets Begyndelse, og hvormange der indkom efter Dom i Aarets Løb for hvert 1 000 Indvaanere, beregnet efter Folkemængden den 31te December 1885, der for hele Riget er anslaaet til 1 959 000, og som efter de kommunale Folketællinger i Byerne udgjorde 201 094 Mænd og 231 311 Kvinder, tilsammen 432 405.

For hvert 1000 Indvaanere af hvert Kjøen var:	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.			Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Fra Byerne	1,36	0,33	0,81	0,85	0,13	0,46
Fra Landdistrikterne			0,21			0,12
Fra hele Riget			0,34			0,20

Da der ikke har kunnet afgives nogen Fordeling efter Kjøen af Anslagssummen for Landdistrikternes hjemmehørende Folkemængde, er for disses saavel som for hele Rigets Vedkommende alene Totalsummerne opførte.

Beregnet efter Folkemængden ved den sidste almindelige Folketælling den 30te December 1875 var Forholdet følgende:

Tabel 10 viser, hvormange af Fangerne der ikke tidligere har været straffede, og hvor mange der før har været straffede --- og med hvilken Straf. Det fremgaar heraf, at af Fangerne var:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.		Indsatte efter Dom i Aarets Løb.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ikke tidligere straffede	117	122	100	38	217	160
Tidligere straffede	408	59	226	41	634	100
Tilsammen	525	181	326	79	851	260
og af de sidstnævnte:						
1. Straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	94	18	90	25	184	43
2. Straffede med Strafarbeide	314	41	136	16	450	57

Procentforholdet i dette og de to foregaaende Beretningsaar var følgende:

	Hensiddende ved Aarets Begyndelse.						Indsatte efter Dom i Aarets Løb.					
	1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.		1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.		1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.		1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ikke tidligere straffede	22,3	67,4	24,6	69,0	23,6	69,8	30,7	48,1	26,6	41,3	28,8	39,5
Tidligere straffede	77,7	32,6	75,4	31,0	76,4	30,2	69,3	51,9	73,4	58,7	71,2	60,5
og af de sidstnævnte:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1. straffede med Fængsel eller anden Straf end Strafarbeide	17,9	9,9	15,9	12,5	17,3	9,0	27,6	31,6	28,6	26,2	26,8	39,5
2. straffede med Strafarbeide	59,8	22,7	59,5	18,5	59,1	21,2	41,7	20,3	44,8	32,5	44,4	21,0

Tabel 11, der giver Oplysning om Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886, viser, at:

	i a l t			deraf dømte for Tyveri			og for anden Forbrydelse		
	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.	M.	K.	tils.
Af de i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 løsladte	352	63	415	256	24	280	96	39	135
var inden 1ste Juli 1889 — o: inden 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse — tilbagefaldne	95	13	108	86	11	97	9	2	11
eller procentvis beregnet	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1884—85. .	26,99	20,63	26,02	33,59	45,83	31,64	9,37	5,13	8,15
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1883—84. .	25,59	13,76	23,14	33,01	30,23	32,68	4,55	3,03	3,98
Efter Beretningen for Aaret 1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887 var Tilbagefaldsprocenten for Aaret 1883—84. .	25,56	15,84	23,60	31,12	25,64	30,46	11,50	9,68	10,86

I Forbindelse hermed hidsættes følgende sammenlignende Opgaver over Tilbagefaldsprocenten for de enkelte Strafanstalter for de 3 Aar 1883—84, 1884—85 og 1885—86:

	Af de i Aaret 1883—84 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1887:						Af de i Aaret 1884—85 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1888:						Af de i Aaret 1885—86 løsladte var tilbagefaldne inden 1 Juli 1889:					
	ialt		deraf dømte for Tyveri		og for anden Forbrydelse		ialt		deraf dømte for Tyveri		og for anden Forbrydelse		ialt		deraf dømte for Tyveri		og for anden Forbrydelse	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	29,47	-	36,99	-	11,48	-	24,88	-	33,11	-	4,92	-	20,93	-	27,05	-	6,00	-
Akershus Strafanstalt . .	23,08	-	30,77	-	3,85	-	26,53	-	32,00	-	8,70	-	37,14	-	46,00	-	15,00	-
Trondhjems Strafanstalt .	19,80	-	20,00	-	19,23	-	26,09	-	33,71	-	-	-	30,00	-	35,71	-	11,54	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	15,84	-	25,64	-	9,68	-	13,76	-	30,23	-	3,03	-	20,63	-	45,83	-	5,13
Samtlige Strafanstalter	25,56	15,84	31,12	25,64	11,50	9,68	25,59	13,76	33,01	30,23	4,55	3,03	26,99	20,63	33,59	45,83	9,37	5,13
	23,60		30,46		10,86		23,16		32,68		3,98		26,02		34,64		8,15	

For Bodsfængslets Vedkommende indtages her følgende i Direktørens Beretning indeholdte mere detaljerede Oplysninger om Tilbagefaldet:

„Tilbagefaldsprocenten for Tidsrummet 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886, hvortil Opgaverne er samlede ved Udgangen af Juni Maaned d A., altsaa 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse:

Tid.	Løsladte.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	172	36	20,93.

Af de 172 løsladte er altsaa 136 eller 79,07 % ikke tilbagefaldne 3 Aar efter Løsladelsen.

De Tilbagefaldne har hensiddet i Fængslet en Tid af:

Tid.	Fra 4 Mdr. til og med 1 Aar.			Fra 1 Aar til og med 2 Aar.			Fra 2 Aar til og med 3 Aar.			Fra 3 Aar til og med 4 Aar.		
	Løs- ladte.	Til- bage- faldne.	Pro- cent.	Løs- ladte.	Til- bage- faldne.	Pro- cent.	Løs- ladte.	Til- bage- faldne.	Pro- cent.	Løs- ladte.	Til- bage- faldne.	Pro- cent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	113	20	18,58	47	13	27,66	11	3	27,27	1	-	-

Fangernes Alder ved Indsættelsen:

Tid.	Løsladte.	Fra 18 til 30 Aar.	Af disse Tilbage- faldne.	Procent.	Over 30 Aar.	Af disse Tilbage- faldne.	Procent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	172	118	30	25,42	54	6	11,11

Fangernes Brøde (Tyveri eller ikke Tyveri):

Tid.	Løsladte.	Dømte for Tyveri.	Tilbage- faldne.	Procent.	Dømte for anden Brøde.	Tilbage- faldne.	Procent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	172	122	33	27,05	50	3	6,00

Opgave over dem, som ikke er dømt for Tyveri:

Forbrydelsernes Art.	Løsladte.	Ikke tilbagefaldne.	Tilbagefaldne.
Forfalskning af offentlige Dokumenter	1	1	-
Mened	1	1	-
Drab (14-7)	2	2	-
Overfald	7	7	-
Undsigelse og Overfald	1	1	-
Løssagtighedsforseelser	10	10	-
Bedrageri og Falsk	26	23	3
Ildspaesættelse og Assurancesvig	2	2	-
Sum	50	47	3

Opgave over de tilbagefaldnes nye Brøde:

Før dømt for Tyveri.	Tyveri.	Anden Brøde.	Før dømt for anden Brøde.	Tyveri.	Anden Brøde.
33	30	3	3	1	2

Tilbagefaldet indtraadte:

Tid.	Tilbagefaldne.	Inden 1 Aar.	Procent.	Inden 2 Aar.	Procent.	Inden 3 Aar.	Procent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	36	20	55,56	8	22,22	8	22,22

Direkte indkomne eller overflyttede fra Fællesanstalterne:

Tid.	Løsladte.	Direkte fra Jurisdiktionerne.	Tilbagefaldne.	Procent.	Overflyttede fra Fællesanstalterne.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	172	168	36	21,43	4	-	-

Hvorledes Tilbagefaldet har stillet sig, regnet efter det Sted, hvor de løsladte tog Ophold ved Udgangen af Fængslet, fremgaar af følgende Sammenstilling:

Tid.	Kristiania.	Tilbagefaldne.	Procent.	Andre Byer.	Tilbagefaldne.	Procent.	Landdistrikterne.	Tilbagefaldne.	Procent.	Sverige og Udlandet.	Tilbagefaldne.	Procent.
18 ⁸⁵ / ₈₆	46	18	39,13	42	8	19,05	73	9	12,33	11	1	9,09

Af de 172 løsladte vare:

Gifte	44	=	25,60 %
Enkemænd	2	=	1,15 -
Ugifte	126	=	73,25 -
	<u>172</u>		

Af de 36 tilbagefaldne vare:

Gifte	5	=	14 %
Enkemænd	-	=	- -
Ugifte	31	=	86 -
	<u>36</u>		

Af de 136 ikke tilbagefaldne vare:

Gifte	39	=	28,68 %
Enkemænd	2	=	1,47 -
Ugifte	95	=	69,85 -
	<u>136</u>		

Af de 36 tilbagefaldne er 14 indsatte i Bodsfængslet, 13 i Akershus Strafanstalt og 9 i Trondhjems Strafanstalt.

Af de 36 tilbagefaldne er 14 eller 39 % før tilbagefaldne herfra. Sættes disse ud af Betragtning baade som løsladte og tilbagefaldne, bliver Tilbagefaldsprocenten 13,28.

Af de 172 løsladte har 10 paany gjort sig skyldige til Fængselsstraf eller Bøder for kriminelle Forseelser. Regner man disse som tilbagefaldne, bliver Tilbagefaldsprocenten i Tidsrummet 18⁸⁵/₈₆ 26,74 %.

Med Hensyn til Fangebelægget i Bodsfængslet skal man tilføie følgende i Direktørens Indberetning indeholdte Oplysninger:

Af de indkomne 187 Fanger havde 43 eller 23 % straffede Slægtninge i sin Familie; 53 eller 28,34 % havde mistet en af sine Forældre eller begge før Konfirmationen eller 15 Aars Alderen; 54 eller 28,89 % havde før denne Alder været udsatte eller paa anden Maade borte fra Hjemmet, af hvilke 5 paa Redningsanstalten „Toftes Gave“.

Af samtlige 354 Fanger, som i Budgetaaret hensad i Fængslet, havde 49 eller 13,84 % forhen hensiddet der.

De efter udstaaet Straf løsladte har hensiddet i Fængslet en Tid af:

Under 6 Mdr.	Mellem 6 Mdr. og 1 Aar.	Mellem 1 og 2 Aar.	Mellem 2 og 3 Aar.	Mellem 3 og 4 Aar.	Sum.
5	134	40	5	2	186

D. Disciplinen.

(Régime disciplinaire.)

I Beretningsaaret er intet saadant Brud paa Disciplinen forefaldt, at det har havt justitiel Tiltale til Følge. Derimod blev en i Akershus Strafanstalt hensiddende Tyvsrecidivist ved Kristiania Byrets Dom af 3die November 1888 tilfunden 8 Dages ensomt mørkt Fængsel med Indskrækning af Kosten til Vand og Brød hveranden Dag for Forsøg paa crimen bestialitatis, forøvet inden Anstalten.

Heller ikke fandt nogen Undvigelse Sted i Beretningsaaret. Forsøg herpaa gjordes dog i Trondhjems Strafanstalt af en 16-aarig Bondegut, der af Direktøren karakteriseres som en inderlig snil, men tosset Person, som var lidet skikket til indendørs Arbeide, og som derfor var sat til Arbeide ude i Gaarden. Herfra forsøgte han en Dag, idet Porten aabnedes ud til Gaden, at springe afsted ud gennem den, men blev strax grebet. Angjældende, der ingen Straf fik og beholdt sit Arbeide i Gaarden, forklarede om Rømningsforsøget, at han vilde løbe hjem til Mor, og at han var bleven narret dertil af Medfanger. I samme Anstalt var der ogsaa gjort Forberedelser til Undvigelse paa et Sovelokale, der vender ud mod en aabentliggende Nabotomt. I Lokalets Ydervæg var der nemlig foretaget en Række Boringer med Centrumsbør, saaledes anbragte, at de skjultes af en Seng. Da Borehullerne opdagedes, havde vedkommende Sovebox været benyttet af flere forskellige Fanger, og det lykkedes ikke at konstatere Gjerningsmanden.

Den i flere Beretninger omtalte, i Akershus Strafanstalt hensiddende Livstidsfange har ogsaa i dette Beretningsaar den hele Tid været holdt i Celle og belagt med Jern, idet hans Forhold fremdeles var uforandret. En Fange i Bods-fængslet bar i Begyndelsen af Juli Maaned Haandjern under Luftningen, idet han havde udtalt sig paa en truende Maade; han gav sig imidlertid snart, saa at Jernene kunde tages af ham.

Af Sikkerhedshensyn har det i Beretningsaaret været nødvendigt at holde idethele 10 Fanger kortere eller længere Tid i Celle, samtlige i Akershus Strafanstalt. Af disse var den ene den ovenfor omtalte Livstidsfange. Desuden hensad 1 Fange paa Grund af Trudslar tre Gange i tilsammen 19 Dage i Celle, 2 Fanger henholdsvis for Vold mod Medfange og truende Forhold mod Opsynsbetjent i 8 og 28 Dage og endelig 6 Fanger, der alle var i mere eller mindre Grad uberegnelige paa Grund af tvivlsom mental Tilstand, for Trudslar og voldsom Optræden mod Opsyn og Medfanger i tilsammen 147 Dage. Den i Trondhjems Strafanstalt i flere Beretninger omtalte Fange,

der paa Grund af sin Voldsomhed aarevis havde været hensat i Celle, men som i forrige Beretningsaar nogle Maaneder havde arbeidet endel Timer daglig paa fælles Arbejdslokale, har i dette Beretningsaar om Formiddagen bundet Not i sin Celle, medens han fra Middag til Aften har arbeidet paa Malerværkstedet. Direktøren udtaler om denne Fange, at han har arbeidet temmelig regelmæssigt og roligt, været flittig og flink og i det hele opført sig upaalageligt. Af og til mærker man vistnok hans heftige Sind, men Direktøren har det Haab, at han stadig mer og mere vil lære at beherske sin Lidenskabelighed. Direktøren har efterhaanden løsnet paa forskjellige ekstraordinære Baand, som har været Angjældende paalagt, og antager, at det ikke vil vare længe, før han kan blive behandlet ganske som en almindelig Fange.

Til nærmere Oplysning om de i Beretningsaaret inden Strafanstalterne begaaede Disciplinærforseelser og de for samme anvendte Revselsers hidsættes:

- a) Opgave over Antallet og Arten af de i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 begaaede Disciplinærforseelser (se Side 35).

De Forseelser af denne Art, hvori Fangerne i dette Beretningsaar har gjort sig skyldige, har ved Bods-fængslet væsentlig været Meddelelse til Medfange eller Forsøg herpaa og ved Fællesanstalterne Opsætsighed, Ulydighed m. v. samt upassende Opførsel og uanstændigt Forhold eller ufredeligt Forhold til Medfanger.

- b) Opgave over Antallet og Arten af de i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 for begaaede Disciplinærforseelser anvendte Revselsers (se Side 36).

De i Bods-fængslet hyppigst anvendte Revselsers har i dette Beretningsaar været Hensættelse i lys Strafcelle paa almindelig Fangekost samt Berøvelse af Tilsyn — med Undtagelse af det nødvendige fra Betjentenes Side —, hver Gang i 2 Dage i Forbindelse med Nedsættelse i Klasse.

I Fællesanstalterne har for Mandfangernes Vedkommende som Revselse hyppigst været anvendt Berøvelse af et af Dagens Maaltider, i Akershus derhos Nedsættelse i Klasse og i Trondhjems Strafanstalt Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Sysselsættelse. For Kvindefangernes Vedkommende har Nedsættelse i en lavere Klasse været det hyppigst anvendte Revselsesmiddel.

Legemlig Revselse har ikke været benyttet i Beretningsaaret.

a)

Aaret 1ste Juli 1888 til
30te Juni 1889.

	Opsætsig- hed, Uly- dighed og upassende Opførsel mod Opsynet.		Undvigelse eller Forsøg paa.		Slagsmaal, Klammeri eller ufredeligt Forhold til Medfanger.		Upassende Opførsel og unan- stændigt Forhold.		Dovenskab og slet Arbeide.		Beskadi- gelse af Inven- tarium m. m.		Rapseri og Uredelig- hed.		Besiddelse af utilladte Gjenstande.		Meddelelse til Medfange eller Forsøg derpaa.		I alt.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Akershus Strafanstalt	18	-	-	-	6	-	10	-	6	-	2	-	1	-	3	-	1	-	47	-
Trondhjems Strafanstalt	24	-	-	-	29	-	12	-	1	-	2	-	-	-	2	-	-	-	70	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	5	-	-	-	6	-	5	-	2	-	-	-	-	3	-	-	-	-	21
Tils. Fællesanstalterne	42	5	-	-	35	6	22	5	7	2	4	-	1	-	5	3	1	-	117	21
Bodsfængslet	8	-	-	-	-	-	8	-	7	-	4	-	-	-	-	-	29	-	56	-
Ialt	50	5	-	-	35	6	30	5	14	2	8	-	1	-	5	3	30	-	173	21
	<u>55</u>				<u>41</u>		<u>35</u>		<u>16</u>		<u>8</u>		<u>1</u>		<u>8</u>		<u>30</u>		<u>194</u>	

3*

1888—89.

35

b) Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.	Nedsættelse i en lavere Klasse.		Bergvelse af et af Dagens Maaltider.		Hensættelse i Enrum i lys Celle paa hel Kost.				Hensættelse i Enrum i lys Celle paa halv Kost uden Syssel- sættelse.		Hensættelse i Enrum i mørk Celle paa halv Kost.		Legemlig Revselse.		Ialt.	
					Med Syssel- sættelse.		Uden Syssel- sættelse.									
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Akershus Strafanstalt	12	-	23	-	1	-	-	-	8	-	3	-	-	-	47	-
Trondhjems Strafanstalt . . .	1	-	36	-	2	-	6	-	24	-	1	-	-	70	-	
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	10	-	-	-	1	-	1	-	3	-	6	-	-	21	
Tils. Fællesanstalterne	13	10	59	-	3	1	6	1	32	3	4	6	-	117	21	
	23		59		4		7		35		10		-		138	
	Bergvelse af Tilsyn — med Undtagelse af det nødven- dige af Betjentene — forbundet med Nedsættelse i Klasse.		Vand og Brød i lys Strafcelle.		Vand og Brød i mørk Strafcelle.		Almindelig Fangekost i lys Strafcelle.		Almindelig Fangekost i mørk Strafcelle.							
Bodsfængslet	20		8		8		17		3					56	-	
Ialt															173	21
															194	

Hvor mange Procent af Fangerne i Beretningsaaret har været straffede for Disciplinærforseelser, fremgaar af følgende Opgave:

1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889.	Antal disciplinært afstraffede Fanger.		Samlet Fangebelæg.*)		Procent af det samlede Fangebelæg.		Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.		Procent af det gennemsnitlige daglige Fangebelæg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	40	-	354	-	11,30	-	166,70	-	24,00	-
Akershus Strafanstalt .	32	-	334	-	9,58	-	229,61	-	13,94	-
Trondhjems Strafanstalt	43	-	209	-	20,57	-	123,65	-	34,78	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	16	-	260	-	6,15	-	175,28	-	9,13
Tilsammen	115	16	897	260	12,82	6,15	519,96	175,28	22,12	9,13
	131		1 157		11,32		695,24		18,84	

Af det samlede Antal disciplinært afstraffede Fanger blev i Bodsfængslet 7 Fanger straffede 2 Gange, 3 Fanger 3 Gange og 1 Fange 4 Gange, i Akershus Strafanstalt 8 Fanger 2 Gange, 1 Fange 4 Gange og 1 Fange 5 Gange, i Trondhjems Strafanstalt 5 Fanger 2 Gange, 3 Fanger 3 Gange, 1 Fange 5 Gange, 1 Fange 6 Gange og 1 Fange 7 Gange samt i Strafanstalten for Kvinder 1 Fange 2 og 2 Fanger 3 Gange.

Om Fangernes Forhold i sin Almindelighed udtaler Direktøren ved Akershus Strafanstalt, at dette i det hele taget ved Beretningsaarets Udgang maa betegnes som ret godt. Ogsaa i dette Beretningsaar er Fangerne ved en saavidt mulig lempelig Behandling forsøgt paavirkede, paa samme Tid som Fordringerne til en mere gennemført Disciplin og Orden i enhver Retning er skjærpet. At bringe den raa og hensynsløse Fange til at gaa i sig selv har været en af Hovedopgaverne i Behandlingen, og det tør ogsaa siges, at mange af dette Slags Fanger er bleven beseirede. Men ligeoverfor et Fangebelæg som det, der for et Par Aar siden forefandtes ved Anstalten, gjennemsyret af Raahed og Egenwillie, siger det sig selv — fortsætter Direktøren —, at Frugterne af Arbeidet maa komme forholdsvis smaat og sent. Den i Høsten 1888 gennemførte Forandring i Klasserelementet har vist sig heldig ved den Adgang, man har faaet til at foretage en mere hensigtssvarende Fordeling af Fangerne paa Sovelokalerne. Men hvor omhyggeligt og samvittighedsfuldt man end gaar frem baade i denne og andre Henseender, har man dog ikke kunnet opnaa en saa streng Afsondring mellem Fangerne, som

*) Antallet af de fra forrige Aar hensiddende og de i Aarets Løb indkomne samt fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

ønskeligt kunde være. Det staar ikke til at afværge, at der paa forskjellig Maade kommuniseres mellem Fanger fra de forskjellige Sovelokaler, idet navnlig ældre, mere strafanstaltvante Fanger, især gamle Tyvsfanger, søger at nærme sig de yngre og mere ufordærvede. Forskjellige andre Omstændigheder har ogsaa stillet sig hindrende iveien for Fangebehandlingen, saaledes det uforholdsmæssig store Antal Tilfælde af Sindssygdom i Beretningsaaaret og en temmelig langvarig Epidemi af Diarrhoe Høsten 1888, under hvilken man, da Sygelokalerne var overfyldte, maatte lade de syge Fanger opholde sig paa Sovelokalerne med Boxedørene aabne. For Klasseinddelingen med Tilstaaelse af Arbeidspenge synes, udtaler Direktøren, en Flerhed af Fangerne fremdeles at have Interesse; men der findes ogsaa dem, der ikke finder Reglementets Fordele af den Betydning, at de vil anstrenge sig for at erholde dem. For dette Slags Fanger har kun Maaltiderne nogen Betydning; dovne som de er ved Arbeidet, viser de sig som de ivrigste, naar Signalet lyder til Maaltid. Det hændte i Beretningsaaaret, at en saadan Fange leverede sin Afregnings-seddel paa Arbeidspenge tilbage til Opsynsbetjenten med de Ord, at han ikke brød sig om Arbeidspengene; naar han kom ud, stjal han lettere i en halv Time mer, end han kunde fortjene i Anstalten i 10 Aar.

Direktøren for Trondhjems Strafanstalt udtaler, at Fangernes Forhold i det hele maa siges at have været godt. Dog har de disciplinære Forhold været noget vanskeligere efter Nedlæggelsen af Afdeling B, idet man tidligere der havde kunnet holde de værste Fanger udskilte fra de øvrige, medens de nu, særlig ved det ukontrollerede Samvær paa Sovelokalerne, virker uheldig paa de andre Fanger. Forøvrigt har den stedfundne Forandring i Klassereglementet og Tilladelsen til at anbringe Fangerne paa Sovelokalerne uden Hensyn til Klasseinddelingen, hvilken sidste dog ikke har kunnet anvendes i saa stor Udstrækning som ønskeligt kunde være, vist sig som en Vinding i disciplinær Henseende. Direktøren nævner saaledes, at den tidligere almindelige Smugling af Tobak nu er ophørt, ligesom de til Hindring af denne Smugling trufne Foranstaltninger, som i andre Henseender var mindre heldige, nu er blevne overflødige.

E. Sjælepleien og Undervisningen.

(Religion et instruction).

Af de af Strafanstaltens Præster og Lærere for Aaret 1ste Juli 1888 til 30 Juni 1889 afgivne Indberetninger meddeles følgende Uddrag:

Bodsfængslet.

Gudstjeneste har været forrettet regelmæssig med Undtagelse af 6te og 12te Søndag efter Trinitatis, da der males i Fængslet. Præsten meddeler, at den gamle Liturgi ogsaa i dette Aar har været benyttet, og at hans Forkyndelse i alt væsentligt har været givet den samme Karakter som den almindelige Menighedsforkyndelse. Idet han heller ikke har været bange for med Forsigtighed og Takt at anvende Ordet paa Fængslets særegne Forhold, har han stræbt at udvikle og bearbejde alle Sjælsevner hos sine Tilhørere, ikke blot Villie og Følelse, men ogsaa Forstaaelse og Hukommelse, og har til den Ende prædiket ligesaameget Troeslære som Sædelære. Præsten kan, siger han, altsaa ikke være enig med dem, som mener, at Troeslæren bør være mere borte, fordi Fangerne ikke forstaa den og derfor kun kjedes og faar Ulyst til at høre. Tværtimod sætter mange Fanger stor Pris paa at faa Dogmerne udredede, og har man været saa heldig at gjøre dette paa en tiltalende Maade, ser man næsten altid i Fangebrevene Spor af den Interesse, det har vakt. Den alvorlige Mand føler uvilkaarlig en Trang til en fast Grund at staa paa med Hensyn til sin Tro og Bekjendelse, for ikke at omtumles af alle de Lærdoms Veir, som navnlig i vore Dage overalt mærkes. Og Præsten lader sig det derfor ogsaa være magtpaaliggende at formane paa Cellerne til ikke at lade Tiden gaa forbi uden at have gjennemlæst og lært Børnelærdommen.

Kommunion har i Aarets Løb været afholdt 10 Gange i Kirken for ialt 82 Kommunikanter; desuden har der været en Kommunion for 2 Lapper og 1 Sygekommunion.

Konfirmation har været afholdt en Gang, idet en svensk Gut konfirmeredes den 17de Februar. Han var meget forsømt og lidet begavet, kjendte ved Indsættelsen næsten ikke et Bogstav og fik Karaktererne 6, 5, 6 i Kristendomskundskab, Læsning og Skrivning. Han var i Fængslet 8 Maaned, og da han var snil og noksaa flittig, kom han med 4 à 5 Ganges

ugentlig Undervisning paa Cellen saa vidt, at Præsten vovede efter hans Ønske at konfirmere ham. Handlingen var høitidelig og Svarene vistnok enfoldige, men gav Indtryk af Oprigtighed. Angjældendes Karakterer var ved Løsladelsen 4, 3.5, 4.5.

Foruden denne Fange har Præsten havt 2 andre til Konfirmationsforberedelse. Den ene var en svensk Omstreifer, der fik taalelig Kundskab, var snil og gav Indtryk af at ville forandre sit Liv, men hvis Konfirmation maatte opgives, idet man forgjæves i Sverige anstillede Eftersøgelse efter hans Døbeattest. Den anden var den samme Omstreifer, om hvem Præsten i sin forrige Beretning udtalte, at han vel ikke vilde blive længe borte; Arbeidet viste sig ogsaa i sidste Beretningsaar frugtesløst med denne besynderlige Vildmand.

Om Fangernes Forhold udtaler Præsten, at Aanden blandt dem i det hele og store har været meget god; Flid i Arbeidet, Samvittighedsfuldhed i Opfyldelsen af sine Pligter og Tilfredshed med Forholdene har været gjennemgaaende.

De i forrige Beretning omtalte Mandagsaftenandagter for Betjeningen har ogsaa i dette Aar været afholdte, 35 Gange ved Præsten, 3 Gange ved Førstelæreren, 2 Gange ved Andenlæreren og 4 Gange ved Trædielæreren. De har været jævnt godt besøgte.

For Undervisningens Vedkommende er der i Beretningsaaret indført endel Forandringer, hvortil de nye Reglementsbestemmelser for en Del aabnede Adgang, idet man til Undervisning i Skrivning og Regning, meddelt henholdsvis af Anden- og Tredielæreren, har samlet et Antal af indtil 7 af 1ste Klasses Fanger til Fællesundervisning i Skolelokalet. Tredielæreren har ved Siden heraf erholdt Tilladelse til at have et lignende Antal af sine Elever samlede paa Skolelokalet til 1 Times Undervisning ved Foredrag. Endelig har regelmæssig de Fanger, der har hensiddet den reglements-mæssige Minimumstid i 1ste Klasse, men som — især paa Grund af sit Arbeide — ikke er komne op i 2den Klasse, faaet deltage i de ugentlige Bibellæsninger eller Katekismepredikener i Kirken, naar der forøvrigt ikke har været noget at udsætte paa deres Opførsel.

Af de i Beretningsaaret løsladte 188 Fanger overførtes 2 til Fællesanstalt, og 1 blev ifølge Benaadning løsladt strax og forlod Fængslet uden Examination ved Løsladelsen, idet der ingen Lærer var tilstede. De øvrige 185 blev examinerede baade ved Indsættelsen og ved Løsladelsen med følgende Resultat:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Meget godt	13	30
Næsten meget godt	20	45
Godt	46	58
Næsten godt	41	22
Temmelig godt	33	26
Næsten temmelig godt	19	2
Maadeligt	12	2
Slet	1	-
2. Læsning.		
Meget godt	25	42
Næsten meget godt	40	58
Godt	70	65
Næsten godt	35	12
Temmelig godt	10	6
Næsten temmelig godt	3	2
Maadeligt	2	-
Slet	-	-
3. Skrivning.		
Meget godt	11	16
Næsten meget godt	20	27
Godt	46	67
Næsten godt	40	20
Temmelig godt	33	30
Næsten temmelig godt	12	10
Maadeligt	11	12
Slet	12	3

Blandt disse 185 Fanger var ogsaa de i Fængslet værende finske Fanger, hvis Undervisning, som i forrige Beretning anført, var overtaget af Læreren ved Strafanstalten for Kvinder.

Den i Karakterlisten med „Slet“ for Kristendomskundskab opførte Fange var den af Præsten omtalte svenske Omstreifer, der konfirmeredes i Fængslet. Af de 12 Fanger, der ved Indsættelsen erholdt Karakteren „Slet“ for Skrivning, udgik de 3 med samme Karakter ved Løsladelsen. Af disse var den ene en underlig trodsig og vrangvillig Finnegut, med hvem det viste sig umuligt at komme nogen Vei, medens de to andre var ældre, tidligere dømte Straffanger, der ingen Lyst havde til nu at lære noget nyt.

Bibliotheket er i Beretningsaaret bleven forøget med 92 Bind. Det er bleven endog noget stærkere benyttet end før, hvilket har sin Grund i, at den indførte Forandring i Klassereglementet løsnede noget paa de før mere specificerede Regler for Udlaanet, der nu noget friere er overladt Præst og Direktør, og aabnede 1ste Klasses Fanger en mere almindelig Adgang til Laan af Bøger. Fangerne faar ogsaa for dette Aar Ros for sin gennemgaaende gode Behandling af de udlaante Bøger.

Akershus Strafanstalt.

Gudstjeneste har været afholdt paa alle Søn- og Helligdage med Undtagelse af 3 Søndage i Begyndelsen af Beretningsaaret, da Kirken paa Grund af Oppudsning og Forandringer i Lokalet ikke kunde benyttes.

Kommunion har været afholdt 5 Gange for 127 Fanger, Sygekommunion 5 Gange for 5 Fanger.

Der fandt i Beretningsaaret 5 Dødsfald med derpaa følgende Jordfæstelser Sted. Den ene af de afdøde var en 64 Aar gammel, ugift Sadelmager, indkommen paa $1\frac{1}{2}$ Aars Strafarbejde for Tyveri, en godslig, men drikkædlig Person. No. 2 var en 62 Aar gammel, gift Snedker med 2 Aars Straffetid for Tyveri, ogsaa en godslig Person, hos hvem der paa det sidste efter Præstens Udsagn syntes at vaagne en virkelig kristelig Erkjendelse. No. 3 og 4 var en 59aarig Gartner og en 63aarig Malersvend, begge ugifte, indkomne for Tyveri og med en Straffetid af henholdsvis 5 Maaneder og 4 Aar. Endelig var No. 5 en 54 Aar gammel, ugift Arbeidsmand, indkommen paa 3 Aar og 10 Maaneder for Tyveri og Betleri. Præsten meddeler om denne Fange, at han havde en Slags Forudelse om sin nær forestaaende Død, før han endnu blev syg, var bekymret for sin Sjæls Frelse og lagde et barnligt troende Gemyt for Dagen.

7 Fanger har i Beretningsaaret — tildels af konfessionelle Grunde — efter Samtale derom med Præsten erholdt Fritagelse for at være tilstede ved Gudstjenesten. En Katholik, der indkom i Beretningsaaret, og som vistnok var den eneste Fange i Anstalten, der tilhørte et andet Kirkesamfund, fremsatte intet Ønske om at fritages for Tilstedeværelse ved Gudstjenesten og har saaledes deltaget i den almindelige Kirkegang.

Om Fangernes Forhold udtaler Præsten, at det efter hans Skjøn er gaaet fremad, idet der tydeligere end før synes at spores, at Fangerne gennemgaaende lægger Vind paa Nøiagtighed i Opfyldelsen af sine Pligter og paa takkelig Færd ligeoverfor sine Foresatte, ligesom Erkjendelsen af, at disse vil dem vel, hos ikke faa af dem har været aaben og villig. Særlig udtaler Præsten, at om end ikke nogen mærkelig religiøs Vækkelse har fundet Sted, er han forvisset om, at Guds Aand gennem Ord og Sakrament har virket paa adskillige Sjæle til Omvendelse og Bestyrkelse i Troen ogsaa dette Aar. Om den fra Trondhjem overførte Fangeflokk meddeler Præsten, at dens Op-

førsel paa en ganske enkelt Undtagelse nær har været meget god, og at disse Fanger snart fandt sig tilrette i de nye Forhold.

Undervisningen har fra Beretningsaarets Begyndelse været drevet overensstemmende med en af Strafanstaltens Præst i Henhold til de af Justits-Departementet udfærdigede nye Bestemmelser (førrige Beretnings Bilag 2) affattet Skoleplan. Efter denne blev for 1ste Klasse afholdt et firemaanedligt og to tremaanedlige Kurser (med henholdsvis 21, 12 og 8 Deltagere), for 2den Klasse et lignende Antal Kurser af samme Længde (16, 14 og 12 Deltagere), for 3die Klasse to halvaarlige Kurser (14 og 12 Deltagere) samt for 4de og 5te Klasse, der har modtaget Undervisning sammen, et Aarskursus (med gennemsnitlig 16 Deltagere). Timetabellen viser en gennemført Halvtimeinddeling; 4 ugentlige Halvtimer sees opførte til Celleundervisning i Kristendomskundskab til saadanne Fanger, der staar særlig langt tilbage, og til Prøve af indkomne og udgaaende Fanger. Læreren udtaler sin Tilfredshed med de nye Bestemmelser, der aabner Adgang til en mere fremadskridende og harmonisk Undervisning, end det var muligt at give under den gamle Skoleordning.

Læreren har som tidligere afholdt Bibellæsning i Kirken hver Torsdag-aften over Ugens Episteltext.

I Beretningsaaret udgik af Strafanstalten ialt 96 Fanger. Af disse blev 4 ikke prøvede i noget Fag ved Indkomsten og 11 blev ikke prøvede ved Udgangen, idet 5 døde, 5 blev sendte til Sindssygeasyl eller Sygehus og 1 udgik ifølge Benaadning i Skoleferien. For de øvrige var Resultatet af Examinationen følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	5
Meget godt	15	25
Næsten meget godt	27	24
Godt	37	29
Næsten godt	9	-
Temmelig godt	2	1
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	2	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	1	2
Næsten udmærket godt	2	9
Meget godt	21	32
Næsten meget godt	31	24
Godt	24	15
Næsten godt	3	1
Temmelig godt	6	1
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	1	-
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	1
Næsten udmærket godt	1	3
Meget godt	5	11
Næsten meget godt	11	28
Godt	31	18
Næsten godt	12	7
Temmelig godt	13	8
Næsten temmelig godt	3	-
Maadeligt	-	-

1 Fange erholdt paa Grund af Sindsforvirring ingen Udgangskarakter i Kristendomskundskab. 2 Fanger fik ingen Indkomstkarakter og 1 af dem ingen Udgangskarakter i Læsning paa Grund af svagt Syn. 16 Fanger kunde ved Indbringelsen slet ikke skrive; ved Løsladelsen var dette Tilfælde med 9.

Søndagsskolen har ogsaa været drevet i dette Beretningsaar. Lærerne meddeler, at de særlig har lagt Vægten paa Undervisning ved Oplæsning og frit Foredrag og ved Siden deraf altid først og fremst hjulpet de Fanger, som ønskede deres Veiledning i Skrivning eller Regning. De to Lærere har

søgt at opnaa de jævnest mulige Mellemrum mellem Besøgene paa hvert enkelt Lokale, og Lærerne hører derfor ikke nu de tidligere Klager over Besøgenes uregelmæssige Fordeling. Lærerne har som før altid været modtagne med Taknemlighed og Interesse og udtaler, at Fangerne fortjener den største Ros for sin bestandig venlige og høflige Opførsel.

Strafanstaltens Bibliothek, der er i god Stand, har ogsaa i dette Beretningsaar faaet en betydelig Forøgelse. Begjæret efter Boglaan har været stort.

Trondhjems Strafanstalt.

Gudstjeneste har regelmæssig været afholdt hver Søn- og Helligdag, indtil Afdeling B's Nedlæggelse vekselsvis i begge Afdelinger af Præst og Lærer.

Ligeledes har Bibellæsning regelmæssig været afholdt hver Onsdag Aften, vekselsvis af Præsten og Læreren.

Kommunion har været forrettet 3 Gange med ialt 30 Kommunikanter, af hvilke 7 nød Sakramentet 3 Gange og 7 2 Gange. Desuden holdtes paa en Fanges Begjæring særskilt Kommunion for ham paa en Hverdag, idet hans sjælelige Forhold gjorde, at dette blev ham indrømmet.

Heller ikke i dette Beretningsaar har der været afholdt Konfirmation i Strafanstalten, hvor dog 5 ukonfirmerede Fanger har hensiddet i Aarets Løb. Af disse var de 3 hensiddende fra forrige Aar og omtalte i den forrige Beretning. Deres Forhold i Anstalten var efter Præstens Meddelelse saa slet, at der ikke kunde være Tale om deres Konfirmation. Den ene af disse Fanger overførtes til Akershus og en anden løslodes den 27de September, men indkom paany allerede den 14de November. I Aarets Løb indkom 2 nye ukonfirmerede Fanger, henholdsvis den 12te December og 20de Mai. Den sidstnævnte Fange, en 29aarig svensk Omstreifer, begjærede ved første Gangs Forhandling med Præsten at forberedes til Konfirmation, hvilket denne lovede ham under Forudsætning af, at han opførte sig vel.

Der indtraf 2 Dødsfald. Den ene af de Afdøde var 55 Aar gammel og indkom i Februar 1888 paa 6 Maaneder for Utugtsforseelse. Han døde den 21de Juli efter omtrent 1 Maanedes store Lidelser. Præsten tilsaa denne Fange daglig i den sidste Tid, og udtaler om ham, at han erklærede sig tilfreds med at dø og udtalte sin Tillid til Guds Naade i Kristo. Kort før han udaandede, bad han inderlig til Gud om Syndernes Forladelse og om at „iføres det hvide Klædebon“. Den anden var en 69 Aar gammel Sømand, indkommen i 1879 paa 13 Aar for Blodskam. Det var en ualmindelig snil Fange, der i Aarrækker havde holdt sig flittig til Guds Ord. Han blev syg den samme Dag, paa hvilken den anden Fange døde, og Sygdommen (indeklemmt Brok) gjorde en Operation nødvendig, hvorfor han overførtes til Byens kommunale Sygehus, hvor han imidlertid døde efter Operationen den 25de Juli. Begge Fanger blev begravede fra Strafanstalten, hvor Ligtale holdtes og Jordpaakastelse forrettedes i Kirken i Overvær af samtlige Fanger. De to

paa hinanden følgende Dødsfald ligesom ogsaa Begravelseshøitidelighederne gjorde et dybt Indtryk paa Fangerne.

Den private Sjælesorg er foregaaet som før. Præsten har regelmæssig holdt Andagt hver Søn- og Helligdag paa Sygelokalet efter endt Gudstjeneste.

Om Fangernes religiøse og moralske Forhold udtaler Præsten, at der heri, saavidt han har kunnet erfare, ikke er foregaaet nogen væsentlig Forandring. Kun sjeldnere har der vist sig nogen dybere religiøs Trang, idet dog ogsaa dette Aar frembyder flere noksaa glædelige Exempler herpaa.

Præsten har sluttelig udtalt, at de i Reglementet for Klasseinddelingen m. v. foretagne Forandringer efter hans Tro er heldige i Retning af at fremme Straffens moralske Virkning og maa ansees for at være væsentlige Forbedringer i Principet for Straffens Fuldbyrkelse.

Undervisningen, ved hvilken Halvttimeinddelingen i Beretningsaaret blev helt gennemført, har været fortsat paa den i forrige Beretning omtalte Maade. Mod Slutningen af 1ste Halvaar foretoges en mindre væsentlig Forandring i Timeplanen, som senere har været befulgt.

Følgende af Læreren meddelte Opgave viser de skolesøgende Fangers Fordeling paa Klasserne:

	Ved Skoleaarets Begyndelse.	Optagne i Aarets Løb.	Udgaade i Aarets Løb.	Antal den 30te Juni 1889.
1ste Klasse	6	22	18	10
2den —	9	17	20	6
3die —	4	9	8	5
4de —	13	2	6	9
5te —	13	-	10	3

Samtlige Fanger har opført sig pent paa Skolen og paa et Par Undtagelser nær lagt Flid og Interesse for Dagen.

Lapper og Finner har for Religionsundervisningens Vedkommende udgjort et eget Parti, medens 1 Lap og 3 Finner i Regning, Skrivning og Norsk har deltaget i den almindelige Undervisning. Paa det særskilte Parti foregik i 1ste Halvaar saavel Undervisning som Andagt næsten udelukkende paa lappisk, i 2det Halvaar derimod var finsk det sædvanlige Sprog, idet de da hensiddende lappiske Fanger tillige forstod dette Sprog.

Lappepartiet har havt sin særskilte Andagtstime hver Torsdag Aften.

Bortset fra de 42 Fanger, der ved Nedlæggelsen af Afdeling B blev overførte til Akershus Strafanstalt, havde Strafanstalten i Beretningsaaret en Afgang paa ialt 47 Fanger. Af disse afgik 2 ved Døden, 2 overførtes til Bodsfængslet og 2 udgik uexaminede. Udfaldet af Examinationen for de tilbageværende 41 Fanger ved Løsladelsen og for samtlige 47 ved Indbringelsen var følgende:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	-
Meget godt	6	5
Næsten meget godt	5	12
Godt	18	13
Næsten godt	2	4
Temmelig godt	12	3
Næsten temmelig godt	-	2
Maadeligt	4	2
Slet	-	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	1	1
Meget godt	9	9
Næsten meget godt	12	10
Godt	10	12
Næsten godt	4	6
Temmelig godt	5	1
Næsten temmelig godt	-	-
Maadeligt	4	-
Slet	2	2
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	-	2
Meget godt	4	3
Næsten meget godt	6	5
Godt	3	5
Næsten godt	6	4
Temmelig godt	10	7
Næsten temmelig godt	-	3
Maadeligt	6	2
Slet	12	10

Strafanstaltens Bibliothek har i Beretningsaaret faaet en Tilvæxt af 90 Bind, medens Afgangen var 168, idet den til Akershus overførte Fangeafdeling medbragte for hver Fange et Exemplar af Nytestamente, Bønnebog, Salmebog og Textrække.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.

Den geistlige Virksomhed har i Beretningsaaret været drevet paa den samme Maade som i de foregaaende.

6 Børn er blevne døbte i Strafanstalten.

Kommunion har været afholdt 2 Gange i Aaret med henholdsvis 64 og 63 Nadverdgjæster.

2 Jordfæstelser fandt Sted i Beretningsaaret. Den ene af de afdøde var en 27aarig Tjenestepige fra Bergenskanten, indkommen i Mai Maaned 1887 paa 3 Aar og 1 Maaned for Forbrydelse mod Straffelovens Kap. 14 § 19. Hun døde den 8de September 1888. Den anden var en henved 60 Aar gammel Enke af Arbeidsklassen fra Kristiania, indkommen i Februar 1885 paa 4 Aar og 6 Maaneder for Tyvsforbrydelse. Hun afgik ved Døden den 7de Juni 1889.

Præsten udtaler, at der ogsaa i dette Beretningsaar har været megen glædelig Frugt at se af Ordets Forkyndelse.

Skolevirksomheden fortsattes i Aarets første Halvaar paa samme Maade som tidligere. Fra Nytaar traadte nye Regler for Undervisningen i Kraft, idet en ny Læseplan approberedes den 2den Januar, og hidførte en Række større og mindre Forandringer i Skoleordningen. Blandt andet blev den paa andre Felter allerede tidligere gennemførte Adskillelse af de to Hovedgrupper af Fangerne, Tyvsforbryderskerne og Barnemordsfangerne, gjort gjældende ogsaa for Skolens Vedkommende. Heraf fulgte, at der maatte oprettes 2 Parallelklasser, 1ste Klasse b og 2den Klasse b, for Tyvsforbrydersker, og at som Følge heraf Lærestoffet maatte noget indskrænkes, for at Læreren kunde erholde fornøden Tid til Undervisning i det forøgede Antal Klasser.

Følgende Oversigt viser de skolesøgende Fangers Fordeling paa de forskjellige Klasser ved Skoleaarets Begyndelse og Slutning:

Ved Aarets Begyndelse.		Ved Aarets Slutning.	
Klasse.	Antal Fanger.	Klasse.	Antal Fanger.
1	19	1 a	6
		1 b	5
2	33	2 a	27
		2 b	7
3	17	3	30
4 a	34	4 a	26
4 b og 5 . . .	32	4 b og 5 . . .	20
Ialt	135 Fanger.	Ialt	121 Fanger.

Paa Partiet for finske og lappiske Fanger har Timerne været anvendte til Gjennemgaaelse af et Afsnit af det nye Testamente, altsaa samtidig som Læse- og Religionstime.

Af Strafanstalten udgik i Beretningsaaret ialt 84 Fanger. Af disse døde 2, for 3 manglede Karakterer ved Indbringelsen og 4 kunde af forskellige Grunde ikke examineres ved Løsladelsen. Examinationen ved Indbringelsen og Løsladelsen af de øvrige 75 havde saadant Udfald:

Karakter.	Ved Indbringelsen.	Ved Løsladelsen.
1. Kristendomskundskab.		
Udmærket godt	1	2
Næsten udmærket godt	-	5
Meget godt	7	31
Næsten meget godt	8	6
Godt	28	23
Næsten godt	13	1
Temmelig godt	14	7
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	3	-
Slet	-	-
2. Læsning.		
Udmærket godt	1	1
Næsten udmærket godt	1	1
Meget godt	16	40
Næsten meget godt	7	5
Godt	33	19
Næsten godt	6	1
Temmelig godt	8	7
Næsten temmelig godt	1	-
Maadeligt	1	-
Slet	1	1
3. Skrivning.		
Udmærket godt	-	-
Næsten udmærket godt	1	1
Meget godt	2	12
Næsten meget godt	4	1
Godt	13	16
Næsten godt	4	2
Temmelig godt	16	14
Næsten temmelig godt	2	1
Maadeligt	7	8
Næsten maadeligt	1	-
Slet	8	5

Bortset fra de Fanger, der ved Examinationen i Skrivning har erholdt Karakteren „Slet“, har ved Indbringelsen 17 og ved Løsladelsen 15 Fanger aldeles ingen Karakter erholdt i dette Fag.

Strafanstaltens Bibliothek undergik i Beretningsaaret en gennemgribende Revision, efter hvilken 1066 Bind blev kasserede. Af dette Antal var dog kun 612 Bind egentlige Bibliothekbøger, de øvrige udslidte Salmebøger med Tillæg.

F. Sundhedstilstanden.

(État sanitaire.)

Af Tabel 12 sees, at Antallet af Sygdomstilfælde og af Dødsfald i Beretningsaaret har været:

	Samlet Antal Fanger. *)		Antal Sygdomstilfælde.		Deraf behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.		Døde.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	354	-	71	-	14	-	-	-
Akershus Strafanstalt	334	-	77	-	77	-	5	-
Trondhjems Strafanstalt . . .	209	-	120	-	65	-	2	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	260	-	63	-	63	-	2
Tilsammen	897	260	268	63	156	63	7	2
	1 157		331		219		9	

Heller ikke for dette Beretningsaar har det lykkedes at opnaa den ønskelige Overensstemmelse i Opgaverne vedkommende Strafanstalternes Sygestatistik. Medens der for Bodsfængslet og Trondhjems Strafanstalt foreligger Meddelelser egnede til med Sikkerhed at benyttes til en paalidelig sammenlignende Statistik, har man ikke erholdt saadanne fra Lægen ved Akershus Strafanstalt og Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Lægen anfører i sine Beretninger for disse to Anstalter, at der ved hans Tiltrædelse forelaa et utilstrækkeligt Materiale, og at han selv i den Tid — de 3 sidste Maaneder — da han fungerede ved Strafanstalterne, ikke kunde erhverve sig et saadant Kjendskab til Fangerne, at han for dette Tidsrum saa sig i Stand til at levere nogen fuldstændig Beretning. Man har saaledes maattet nøie sig med for de to nævnte Strafanstalter at medtage Opgaverne over de Sygdomstilfælde, der har været behandlede paa Sygeafdeling, ligesom man heller ikke har kunnet afgive Forklaring om, hvilke Sygdomstilfælde, der antages at være foranledigede af Fængselslivet eller fuld Oplysning om

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hensiddende og i Aarets Løb efter Dom indsatte eller fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.

de ved disse Anstalter indtrufne Sindssygdommes Forløb. Forsaavidt angaar Strafanstalten for Kvinder savnes ogsaa Oplysning om, hvilke Sygdomstilfælde antages opstaaede før Indkomsten og hvilke under Opholdet i Anstalten.

Lægerne ved Bodsfængslet og Trondhjems Strafanstalt har foruden om de i Tabellen omhandlede Sygdomstilfælde, der samtlige har været af den Beskaffenhed, at de har foranlediget vedkommende Fangers hele eller delvise Fritagelse for Arbejde, tillige meddelt Opgave over lettere Sygdomsformer, der dog har medført medikamentøs eller anden Behandling. Disse er ved Bodsfængslet opførte med 269 og ved Trondhjems Strafanstalt med 139.

De i Tabellen medtagne Tilfælde er klassificerede i følgende Grupper:

	Epidemiske og smitsomme Sygdomme.		Andre indvortes Sygdomme.		Andre chirurgiske Sygdomme og Hudsygdomme.		Sinds-sygdomme.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	29	-	23	-	17	-	2	-	71	-
Akershus Strafanstalt	23	-	42	-	8	-	4	-	77	-
Trondhjems Strafanstalt	36	-	49	-	30	-	5	-	120	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	11	-	49	-	2	-	1	-	63
Tilsammen	88	11	114	49	55	2	11	1	268	63
	99		163		57		12		331	

Det samlede Antal i Beretningerne opgivne Sygedage (i eller udenfor Sygecelle eller Sygeafdeling) var følgende:

I Bodsfængslet	722
- Akershus Strafanstalt	4 653
- Trondhjems Strafanstalt	1 113
- Strafanstalten for Kvinder	2 630.

Sygedagenes Antal paa Sygeafdeling eller i Sygecelle og Gjennemsnitsantallet af disse paa hver syg udgjorde:

	Antallet af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede.		Sygedage i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.			
			Det hele Antal.		I Gjennemsnit paa hver syg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	14	-	371	-	26,5	-
Akershus Strafanstalt	77	-	3 453	-	44,8	-
Trondhjems Strafanstalt	65	-	981	-	15,1	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	63	-	2 630	-	41,7
Tilsammen	156	63	4 805	2 630	30,8	41,7

Antallet af de i Aarets Løb i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede i Forhold til det samlede Fangeantal, det gjennemsnitlige daglige Antal af saadanne syge samt Forholdet mellem dette Antal og det gjennemsnitlige Fangebelæg var følgende:

	Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdeling.					
	Procent af det samlede Fangebelæg.		Det daglige Gjennemsnitsantal.		Procent af det gjennemsnitlige daglige Fangebelæg.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	3,95	-	1,01	-	0,61	-
Akershus Strafanstalt	23,05	-	9,46	-	4,12	-
Trondhjems Strafanstalt	31,10	-	2,69	-	2,18	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	24,23	-	7,21	-	4,11
Tilsammen	17,39	24,23	13,16	7,21	2,53	4,11

Dødsprocenten af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede og af det samlede Fangebelæg har været:

	D ø d e .			
	Procent af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede.		Procent af det samlede Fangebelæg.	
	M.	K.	M.	K.
Bodsfængslet	-	-	-	-
Akershus Strafanstalt	6,49	-	1,50	-
Trondhjems Strafanstalt	3,08	-	0,96	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	-	3,17	-	0,77
Tilsammen	4,49	3,17	0,78	0,77

For alle Strafanstalter underet udgjorde — beregnet efter det samlede Fangeantal —:

Procenten af de i Sygecelle eller paa Sygeafdeling behandlede:

for Mandfanger	17,39
- Kvindefanger	24,62
- det samlede Antal af begge Kjøen	18,93

og Dødsprocenten:

for Mandfanger	0,78
- Kvindefanger	0,77
- det samlede Antal	0,78.

Ifølge Beretningerne for de to foregaaende Aar udgjorde i disse:

	1ste Juli 1887 til 30te Juni 1888.	1ste Juli 1886 til 30te Juni 1887.
	%	%
Sygeprocenten:		
for Mandfanger	10,60	9,36
- Kvindefanger	19,70	15,18
- det samlede Antal af begge Kjøen	12,64	10,63
og Dødsprocenten:		
for Mandfanger	1,09	0,52
- Kvindefanger	0,38	-
- det samlede Antal af begge Kjøen	0,93	0,41

De i Beretningsaaret afdøde Fangers Alder saavelsom Dødsarsagerne vil sees af nedenstaaende Oversigt:

	Antal.	Alder.	Dødsarsag.
Akershus Strafanstalt	1	64	Pneumonia.
	1	62	
	1	59	
	1	63	
	1	54	
Trondhjems Strafanstalt	1	55	Ileus.
	1	69	Hernia cruralis.
Strafanstalten i Kristiania for	1	27	Meningitis.
Kvinder	1	60	Phthisis.

Som Sygdomstilfælde, der antages at være forårsagede af Fængselslivet, er ved Bodsfængslet opgivet 1 Tilfælde af Cardialgia, 2 af Chlorosis et Anaemia og 2 af Psychosis samt ved Trondhjems Strafanstalt 4 Tilfælde af Psychosis. For de to øyrige Strafanstalters Vedkommende savnes, som tidligere anført, Oplysning i heromhandlede Henseende.

Afvigelse fra den sædvanlige Fangekost med Tilstaaelse af Sygekost eller Diæt har fundet Sted i efternævnte Antal Dage:

	Antal Dage.			
	Sygekost		Diæt.	Ialt.
	hel.	halv.		
Bodsfængslet	591	-	265	856
Akershus Strafanstalt	2 827	370	256	3 453
Trondhjems Strafanstalt	472	360	203	1 035
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	776	1 382	472	2 630
Tilsammen	4 666	2 112	1 196	7 974
	6 788			

Sygeudgifterne (o: Totalbeløbet af Udgifter ved Sygebehandlingen) har i Beretningsaaret udgjort:

	Sygeudgifter.	Deraf særskilt for Medikamenter.
	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	1) 893,34	704,31
Akershus Strafanstalt	2) 3 316,48	2 047,50
Trondhjems Strafanstalt	3) 1 401,53	343,61
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder . .	4) 1 604,46	849,81
Tilsammen	7 215,81	3 945,23

Til nærmere Oplysning om Sundhedstilstanden i Bodsfængslet hid-sættes nedenstaaende i Direktørens Beretning indtagne Tabel vedkommende Fængslets Sygestatistik:

- 1) Heraf Kr. 59,83 til Bandager og andre Sygerekvisita, Kr. 61,90 til Sygevin m. v. og til Vagt over syge samt Kr. 67,30 til en Opsynsbetjents Ophold paa Rigs-hospitalet.
- 2) Heraf Kr. 135,30 til Bandager, Bind og andre Rekvizita, Kr. 675,06 for Fangers Ophold paa Sindssygeasyl og Kr. 33,90 for saadant paa Rigshospitalet.
- 3) Heraf for Fangers Ophold paa Sindssygeasyl Kr. 624,77 og paa Sygehus Kr. 6,50.
- 4) Heraf til Sygerekvisita Kr. 100,71.

Maaned.	Tilgang af Fanger.	Fangedage for hver Maaned.	Dagligt Gjennemsnit af Fangedage for hver Maaned.	Sygdomme.		Dage paa Sygeafdelingen.	Fuldstændig Arbeidsfrihed.	Delvis Arbeidsfrihed.	Sygelig Forstemning.	Sindssygdøm.	Dødsfald.	Selvmord.	Overførte til Føllesanstalt.	Afviste ved Indbringelsen.
				Betydelige.	Mindre betydelige.									
Juli	1888	18	5 187	167,32	1	21	37	32	20	-	-	-	-	-
August	—	9	5 072	163,61	-	15	6	7	1	-	-	-	-	-
September	—	23	5 027	167,57	1	33	12	20	8	-	-	-	-	-
Oktober	—	18	5 229	168,63	1	24	15	6	6	-	-	-	-	-
November	—	17	5 092	169,73	10	28	3	22	3	-	-	-	-	-
December	—	12	5 228	168,65	3	27	6	8	4	-	-	-	-	-
Januar	1889	13	5 164	166,58	2	18	27	31	-	-	-	-	-	-
Februar	—	18	4 641	165,75	1	22	18	1	29	-	-	-	-	-
Marts	—	14	5 051	162,94	16	25	14	28	24	-	-	-	-	-
April	—	11	4 851	161,70	8	13	87	82	8	-	1	-	-	-
Mai	—	25	5 195	167,57	4	25	67	52	41	-	1	-	-	-
Juni	—	9	5 108	170,27	9	33	79	81	29	1	-	-	-	1
		187	60 845	166,70										

Af Sindssygdomme eller sygelige Forstemninger forekom i dette Beretningsaar ialt 12 Tilfælde, hvoraf 2 i Bodsfængslet, 4 i Akershus Strafanstalt, 5 i Trondhjems Strafanstalt og 1 i Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.

Om de to i Bodsfængslet indtrufne Tilfælde meddeler Lægen:

Den ene syge var en 29³/₁₂ Aar gammel Kaffebrænder fra Kristiania, indkommen 7de September 1888 med en Straffetid af 9 Maaneder og 10 Dage for Tyveri. Han havde ført et vildt og udsvævende Liv og tidligere udstaaet Vand og Brødstraf. Igjennem nogle Aar havde han lidt af Besvimelsesanfald og for disse søgt Læge. I den første Tid af Opholdet klagede han jævnlig over Hovedpine, over Smerter i Cardia og Hypochondrierne, senere ogsaa over Paræstesier, og udover Vaaren 1889 begyndte han at klage over Søvnløshed, fik Hallucinationer og endelig i April Maaned ogsaa Vrangforestillinger fornemmelig af depressiv Karakter med Samvittighedsnag og Skrupler, fordi han havde lagt Skjul paa og ikke tilstaaet flere Forsyndelser og Forbrydelser. Han blev den 16de April flyttet til Sygecelle, og under Sygebehandlingen bedredes hans Tilstand; han blev lysere, begyndte at arbeide og flyttede efter

eget Ønske tilbage til Fangecele for at blive Maler. I de første Par Uger gik det nogenledes bra, men saa sagtnede det af med Arbeidet, det blev atter forkjært. Han begyndte at blive stille og faamælt, sad henfalden og sløv, blev nu atter flyttet til Sygecele og fik en Medfange til Selskab nogle Timer om Dagen, siden ogsaa den anden Sindssyge. Herunder lyste atter hans Sind, han blev lidt meddelsom, men kunde Intet tage sig fore. Da han mistede sin Selskabsbroder, der blev kjed af ham, „fordi han ikke kunde snakke“, sank han atter hen i en Sløvhedstilstand og blev ved Løsladelsen den 17de Juni indlagt paa Kristiania Sindssygeasy. Han er opført paa Sygelisten under Diagnosen Melancholia.

Den anden var Fisker, 23 Aar gammel, fra Ibestad, indkommen 11te December 1888 med en Straffetid af 10 Maaneder for Tyveri. Hans Fader var Kvæn, Moderen Lapkvinde. Kort efter Indkomsten begyndte han at klage over „Tryk i Hjernen“, ledsaget af Paræstesier — iskolde Flækker i Issen og Panden. Han var henfalden til Onani. Der var imidlertid intet Særligt at mærke ved hans Opførsel indtil i Midten af Mai Maaned. En Søndag under Gudstjenesten begyndte han pludselig at skjære Tænder ustandselig og saa stærkt, at det virkede uhyggelig og forstyrrende. Han var noget urolig og agil, blev midlertidig sat paa Modtagelsescellen, da man ikke fandt det rigtigt at flytte ham tilbage til hans Smedcele, hvor der var Værktøi og skjærende Redskaber. Ved Lægens Examination viste han sig hilær og oprømt; han „havde det i alle Henseender saa overmaade godt“; videre fortalte han imidlertid, at han længe ikke havde sovet godt; Sønnen havde været forstyrret af Drømme af stærkt sandseligt Indhold. Han havde ogsaa Hallucinationer, „der var ofte Fruentimmer inde hos ham“. Siden blev han flyttet til Sygecele, hvor han bedredes og arbeidede meget fittigt med Drevplukning, kunde ogsaa læse en Del, men fra og til overkom ham Udbrud af Misnøie og af Hjemve; han vilde med al Magt ud af Fængslet og viste sig undertiden noget opfarende og heftig. Han fik nu en Medfange til Selskab, hvilket havde en velgjørende Indvirkning paa ham; han blev roligere, og hans Længsler neddyssedes; derimod likte han ikke at være sammen med sin førnævnte Lidelsesfælle. Imidlertid viste hans Bedring sig ikke at være af nogen Varighed; Anfaldene af Excitation gjentog sig, og han hengav sig mere og mere til sexuel Perversitet. For at skaffe ham Selskab, da Ensomheden var trykkende og fristende for ham, blev det derfor besluttet at overføre ham til Fællesanstalt, hvorhen han bragtes kort efter Beretningsaarets Udløb den 3die Juli.

Foruden disse 2 Tilfælde af egentlig Sindssygdom er af Lægen meddelt et 3die, som han betegner som sygelig Forstemthed. Dette var dog ikke af den Betydning, at det medførte Fangens Arbeidsfrihed, og er ikke medtaget paa Sygelisten. Angjældende var en 23aarig Murhaandlanger fra Kristiania, en forkommen Vanetyv, hengiven til Drik og nedsunken i Dovenskab og Laster. Arbeide var ham fremmed, og han manglede baade Lyst og Øvelse. Han forsøgte i forskjellige Haandteringer, men blev snart kjed af alle. Efter en

8 Maaneders Forløb holdt han ganske op at arbejde og foregav, at han var saa plaget af Tanker, at „han ikke kunde“. Han angav ogsaa, at han troede sig lagt for Had af Fængslets Betjente, og at man vilde gjøre ham ondt. Da forskjellige Forsøg paa baade med det gode og onde at faa ham til at arbejde ikke nyttede, og da der efter Lægens Mening muligens paa Bunden af hans Uvilje og Trods kunde ligge en Vrangforestilling, der ved fortsat Ophold i Cellefængsel kunde voxe og bryde ud i Sindssygdøm, blev Angjældende den 19de Juni besluttet overført til Fællesanstalt. Direktøren udtaler om denne Fange, for hvis Vedkommende han længe nærede Mistanke om Simulation, at man, efter hvad han derom har erfaret, heller ikke i Akershus Strafanstalt anser ham for at være rigtig klog.

Af de i Akershus Strafanstalt behandlede Tilfælde af Sindssygdøm angik det ene en 21 Aar gammel Sømand, indkommen i November 1887 paa 3 Aar og 3 Maaneder for gjentagen Tyvsforbrydelse. Hans Forhold i Strafanstalten var ikke godt, idet han viste sig uhøflig, vilter og raa og var aldeles uduelig til Arbeide. Han havde tidligere en Gang været indlagt til Observation i Kristiania Sindssygeasyl. Den 10de Oktober fik han uden ydre Foranledning et Anfald af Raseri og slog alt, hvad der kom i hans Vei, istykker. Den 20de næstefter blev han indlagt paa Gaustad Sindssygeasyl, idet der ingen Forandring var indtraadt i hans Tilstand. Han henlaa ved Beretningsaarets Udløb fremdeles paa Asylet, hvor han var betydelig i Bedring.

Samme Dag som denne Fange, den 20de Oktober, indlagdes ogsaa No. 2 paa Gaustad Asyl. Det var en 21 Aar gammel mekanisk Arbeider fra Kristiania, indkommen den 31te Mai 1888 paa 2 Aar og 9 Maaneder for Tyveri og Bedrageri. Han havde lige fra Indsættelsen vist sig uduelig til Arbeide, men var selvgod og stiv og vilde ingen Undervisning modtage. Den 31te September skrev han et glødende Kjærlighedsbrev til en udenbys Dame, i hvilket han undertegnede sig som „stud. med.“. Den 15de Oktober var han underlig, fandtes i ulovlig Besiddelse af en Barberkniv, vilde ikke arbejde, men satte sig ganske fore og var forvirret. Han havde da i nogle Dage ingen Næring taget til sig. Han henlaa ved Beretningsaarets Udgang fremdeles i Asylet, uden at der var indtraadt nogen synderlig Bedring i hans Tilstand.

No. 3 var en 30aarig Omstreifer fra Smaalenene, indkommen i 1882 paa 12 Aar og 1 Maaned for Røveri. Han var en ægte Omstreifernatur med et vildt og heftigt Sind, der to Gange ved Meddelelse om, at indgivne Benaadningsansøgninger var blevne afslaaede, strax kogte over. Han var forøvrigt flittig og noksaa snil, men lunefuld og vanskelig at behandle, idet han viste sig heftig og opfarende, stundom dog ogsaa nedstemt og tungsindig. Den 6te April 1888, da det blev ham meddelt, at hans Benaadningsansøgning var afslaaet, blev han utrøstelig og ytrede, at „alt var tabt“. Han beroligedes dog efterhaanden og forholdt sig rolig indtil den 4de Januar 1889, da Direktøren betydede ham, at det endnu var for tidligt at indsende fornyet Andragende.

Angjældende løb efter Modtagelsen af denne Meddelelse skrigende og hulkende ud af Kontoret og bibragte sig, strax han var ude af Døren, en Mængde svære Knivsnit i Ansigtet og paa Halsen, ligesom han kom i stærkt Raseri, forenet med krampagtig Graad. En tililende Betjent fik ham afvæbnet og anbragt i Celle, hvor han efterat være behandlet af Lægen, henlaa i fuldstændig Afslappelse uden at tale eller tage Næring til sig. Af Frygt for Selvmordsforsøg holdt man Vagt over ham Dag og Nat. Den 16de Januar indlagdes han paa Gaustad Asyl, hvor han ved Beretningsaarets Udgang fremdeles henlaa i temmelig uforandret Tilstand.

Den 4de sindssyge Fange var en 28 Aar gammel Omstreifer fra Bratsberg, indkommen i Juli 1887 paa 4 Aar for gjentagen Tyvsforbrydelse og Konkubinat. Han var ogsaa en Fange med et vildt og utøilet Sind, hvis Forhold under Straffen var høist forskjelligt, idet han snart var noksaa velvillig og flittig, snart vrang, stiv, doven og truende. Han forsøgtes behandlet baade med Mildhed og Strenghed, men alt var uden Virkning. Den 9de Januar begyndte han at se rar ud, men holdt sig dog nogenlunde rolig, indtil han den 11te næstefter af Arbejdsforstanderen blev paatruffet ude i Gangen drivende frem og tilbage i stærk Sindsbevægelse og fægtende i Veiret med Armene, ligesom han havde en betydelig Opkastning. Efterat Angjældende var henbragt i Celle, blev han noget roligere; men Uroen kom snart igjen, han sønderbrød Gasledningen i sin Celle, slog ud Vindusruder og rev af sig sine Klæder. Han sad nu under 2 Mands Vagt Nat og Dag og sov lidet. Den 24de Januar erklærede Lægen ham for sindssyg, men antog dog, at der kunde være nogen Simulation med i Spillet. Da imidlertid Tilstanden ikke forandrede, blev Angjældende den 3die Mai bragt til Gaustad Asyl.

Om en 5te sindssyg Fange, en 27 Aar gammel Dagarbejder fra Kristiania, der indkom den 19de September 1888 paa 3 Aar og 4 Maaneder for gjentagen Tyvsforbrydelse og voldsom Modstand mod Politiet, udtaler Strafanstaltens Direktør, at han var en saavel paa Sjæl som paa Legeme af Udskeielser forkommen Person. Han var i den første Del af Straffetiden stundom rasende, sønder slog sit Celleinventarium, slog ud Vindusruder, rev Seng- og Gangklæder i Smaastykker, truede Betjeningen paa Livet o. s. v. Han forsøgtes derfor indlagt paa Gaustad Asyl sammen med de ovenfor først nævnte 2 Fanger. Men Asylet kunde ikke modtage ham paa Grund af Mangel paa Plads. Da Angjældende senere blev nogenlunde rolig, blev det bestemt at beholde ham i Strafanstalten. Her har han været omtrent unutilig ligeoverfor Fangebehandling og har efter Omstændighederne dels været anbragt i Celle, dels paa Fælleslokale. Direktøren udtaler Haab om, at Angjældende, om hans Tilstand ikke undergaar nogen væsentlig Forandring til det værre, vil kunne hendside sin Straffetid ud. Dette Tilfælde af Sindsforstyrrelse er ikke medtaget i Lægens Sygelliste.

Om de 5 i Trondhjems Strafanstalt i Beretningsaaret forekommende Tilfælde af Sindssygdømme meddeler Lægen følgende:

„No. 1 er omhandlet i min forrige Beretning. Denne Fange blev tilbagesendt til Anstalten fra Rotvold Sindssygeasyl den 18de Juni 1889, efter at han af Asylets Direktør i Erklæring af 16de s. M. ikke længere kunde ansees for sindssyg. Angjældende fik strax ved sin Gjenindsættelse i Anstalten et Anfald af Skjælven og Ængstelse, blev den følgende Dag stum og vilde ikke tage Næring til sig i flere Dage; først efter Anvendelse af Øsophagussonde lod han sig indgive Næring ved en Betjent, men han er endnu ikke at formaa hverken til ved egen Hjælp at nyde noget eller til at mæle den ringeste Lyd. Enten gaar han frem og tilbage i en Krog med Hænderne uafsladelig holdte ind til Kinderne eller ogsaa ligger han paa Maven paa Gulvet uden at synes at have Indtryk af, hvad der vederfares i hans Omgivelser. Han vil hverken klæde sig af eller paa, men er dog ikke urenlig, thi naar han skal benytte Latrinet eller Pissoiret, greier han sig hermed uden Assistance. En enkelt Gang vil man dog have bemærket stærk Urinstank af hans Beuklæder. Han holder sig rolig ogsaa om Natten, men har dog undertiden været fundet liggende nøgen paa Gulvet. Han er meget bleg, har slappe Træk i Ansigtet og ser aandsfra værende ud, hvorved han faar et meget fjollet Præg. Da hans Ophold i Fælleslokale virkede uheldigt paa Medfanger, har han i de sidste Dage været indsat i Celle. Jeg har paa Sygelisten udskrevet ham som uhelbredet, men agter at vente endnu en Tid med at henstille til Anstaltens Direktør, om Angjældende atter bør søges indlagt i Sindssygeasylet.

No. 2 er ogsaa omhandlet i min forrige Beretning og er fremdeles under Behandling i Rotvold Asyl.

De nye tilkomne Sindssyge i Beretningsaaret er følgende:

No. 3, 23 Aar gammel, indkom 27de April 1888 for Ildspasættelse paa 9½ Aar, en meget snil og lydig Fange, har været meget nedstemt og ulykkelig. I Slutningen af December fik han et Anfald af Ængstelse og Uro med stærke Hallucinationer og Forfølgelsesmani, men helbrededes efter et kort Ophold i Rotvold Asyl. Hans Sindsstemning har senere været roligere, især efterat han i Marts efter Gjenindsættelsen i Strafanstalten havde overstaaet en suppurativ Betændelse omkring venstre Øretragt.

No. 4, 27 Aar gammel, indkom i Anstalten 20de April 1888 med Straffetid 1½ Aar, har været en snil, føielig og arbejdsom Fange, men tilbøielig til kaad Latter og usædelig Snak. 19de Marts 1889 har jeg noteret om ham: I de sidste 3 Maanedes har han været plaget af continuelig Hovedpine og en Fornemmelse af „ligesom Vand, der bevæger sig frem og tilbage i Hovedet“. Stemningen er bleven vexlende, dels trist og stille, dels livlig og munter, men under alle Omstændigheder i høi Grad ængstelig for selv den mindste Lyd, som er kommen ham uventet paa. I den sidste Tid er hertil kommen utilstrækkelig Søvn samt Syns- og Hørelshallucinationer, ligesom han har vækket sine Medfanger midt paa Natten med Passiar og Latter. I de sidste Par Dage blev han mere og mere urolig, førte forvirret Tale og betoges af en høi Grad af Ængstelse, nægtede baade at arbeide og at tage Næring til

sig, Øinene blev stirrende og noget skjælvende, Pupillerne contraherede, ligesom der indfandt sig uvilkaarlige mimiske Bevægelser i Ansigtet. Paa mit Spørgsmaal om hans Befindende siger han idag smilende, at han Intet feiler, men vil dog ikke arbeide, da han er bange for sine Kammerater, „som alle er sindssyge“. Efter indhentede Oplysninger skal Angjældende i mange Aar have været drikfærdig og usædelig. Han blev indsendt til Rotvold Sindssygeasyl, hvor han fremdeles er.

No. 5, 28 Aar gammel, indkom i Anstalten 27de December 1888 paa 1 Aar. Han er en sløv og ligegyldig Person med meget smaa Evner, fik et Anfald af Raseri og kastede sig ned i et Vandkar, var i det hele meget urolig og havde Hallucinationer, men bedredes efter 8 Dages Behandling paa Sygestuen, saa han atter kunde optage sit Arbeide og bringes tilbage i Fælleslokale. Han har havt Syphilis.“

Det i Strafanstalten for Kvinder forekommende Tilfælde af Sindsygdом angik en 39 Aar gammel, gift Kone, der i November 1886 var indkommen paa 3½ Aar for 4de Gangs Tyveri. Hun begyndte strax ved Begyndelsen af 1889 at blive underlig og give gale Svar, ligesom hun var meget tilbøielig til at sove. Denne Tilstand holdt sig længe uforandret. Den 4de Mai blev hun indlagt paa Gaustad Asyl, idet hun i den sidste Tid havde begyndt at være urolig og støjende.

Om Sundhedstilstanden i Bodsfængslet udtaler Lægen, at denne i det hele taget maa siges at have været god. Der indtraf saaledes af Anæmi, foraarsaget ved Fængselshivet, og af Kardialgi og Dyspepsi færre Tilfælde end i noget af de foregaaende 3 Aar. Af Tuberculose opstod intet nyt Tilfælde i Fængslet. Derimod indkom i December en Fange med fuldt udviklet Lungetæring. Hans Tilstand bedredes stadig i Fængslet, indtil han i Juni Maaned blev angreben af den herskende Gastroenterit, under hvilken hans Kræfter svandt betydelig, saaledes at han senere ikke rigtig kunde vinde sig op. En anden i November 1887 indkommen Recidivist er i Sygelisten opført med Sygdommen Rheumatisme. Han havde imidlertid alt ved Indkomsten „svagt Bryst“, og hans Sygdom, der i Marts Maaned 1889 udbrød for anden Gang, udviklede sig efter et Anfald af Blodhoste til Pneumoni i højre Lungespids. Senere stødte der Diarrhoe til, og Angjældende blev ved Løsladelsen den 2den Mai indlagt paa Sygehus med klare Symptomer paa akut Tuberculose.

Af smitsomme Sygdomme optraadte 3 Epidemier af Kolerine eller Gastroenteritis acuta, nemlig i November — samtidig med en i Byen herskende Epidemi —, i Marts og Juni. Under disse angrebes henholdsvis 9, 14 og 16 Fanger; men den sidste Epidemi fortsatte ud i det følgende Beretningsaar, og Tilfældene steg i dette baade i Antal og Heflighed. Lægen udtaler om disse Epidemier, at om de end i og for sig var forholdsvis lette, har de dog efterladt Følger, der ikke er uden Betydenhed. Flere af de angrebne blev temmelig medtagne, og Fordøielser blev ofte forstyrret gennem længere Tid, hvorved flere afmagredes ikke ubetydelig. Samtidig med Epidemierne var en

gastrisk Sygdomskonstitution herskende blandt Fangerne, deres Ernæring led, og de faldt af i Huld. Heraf forklares ogsaa det større Vægttab hos Fangerne i Beretningsaaret. Der indtraf 1 Tilfælde af Difterit, hvilket udbrød den 12te Januar. Efter stedfunden Behandling kunde Fangen imidlertid den 18de Februar udskrives som helbredet og gjenoptage sit Arbeide. En omhyggelig Desinfektion blev foretaget saavel af Patientens Celle som af hans Gang- og Sengklæder, og Sygdommen blev indskrænket til dette ene Tilfælde, hvis Opstaaen ifølge Lægens Udsagn var ligesaa uforklarlig som det i 1885 indtrafne Tilfælde af denne Sygdom.

Lægen ved Trondhjems Strafanstalt udtaler, at Sundhedstilstanden ved denne Anstalt i Beretningsaaret har været særdeles tilfredsstillende. Særlig fremhæver Lægen, at intet Tilfælde af nogen alvorligere epidemisk Sygdom har forekommet, uagtet Byen har været hjemsogt af flere Epidemier, to af Anstaltens Opsynsbetjente har været syge af Nervefeber, og Mæslinger har angrebet de fleste Funktionærers Hjem. Den væsentlige Skyld i dette heldige Resultat tilskriver Lægen ligesom i den forrige Beretning den strenge Kontrol med Strafanstaltens hygieniske Forholde.

Tabel 13 viser Resultatet af de i Beretningsaaret udgaaede Fangers Veining. Af Tabellen fremgaar følgende:

	Antallet af de i Beretningsaaret udgaaede Fanger.	Antallet af de vejede Fanger.	Vundet i Vægt.		Tabt i Vægt.		Uforandret Vægt.	
			Antal Fanger.	pCt.	Antal Fanger.	pCt.	Antal Fanger.	pCt.
Bodsfængslet	188	188	63	33,51	118	62,77	7	3,72
Akershus Strafanstalt . . .	96	96	48	50,00	42	43,75	6	6,25
Trondhjems Strafanstalt . .	89	86	59	68,60	27	31,40	-	-
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	84	80	39	48,75	28	35,00	13	16,25
Tilsammen	457	450	209	46,44	215	47,78	26	5,78

Som det vil sees, har ogsaa i dette Beretningsaar over Halvparten af de fra Fællesanstalterne udgaaede Fanger enten tiltaget eller i ethvertfald ikke gaaet ned i Vægt. For Trondhjems Strafanstalts Vedkommende er endog Procenten af Fanger med Vægtforhøielse steget fra 57,6 til 68,6. Bodsfængslet viser ligesom i forrige Beretningsaar Nedgang i heromhandlede Henseende, et Resultat, som Lægen, efter hvad der ovenfor er anført, for den væsentligste Del antager skriver sig fra de ved Fængslet herskende Epidemier og den gastriske Sygdomskonstitution.

Følgende Sammenstilling viser underet for samtlige Strafanstalter Resultatet af den i de 3 sidste Aar foretagne Veining af Fangerne:

Samtlige Strafanstalter underet.	Antal ud-gaaede Fanger	Antal veiede Fanger.	Vundet i Vægt.		Tabt i Vægt.		Uforandret Vægt.	
			Antal Fan-ger.	pCt.	Antal Fan-ger.	pCt.	Antal Fan-ger.	pCt.
1ste Juli 1886—30te Juni 1887	458	450	256	56,9	185	41,1	9	2,0
1ste Juli 1887—30te Juni 1888	473	448	211	47,1	216	48,2	21	4,7
1ste Juli 1888—30te Juni 1889	457	450	209	46,4	215	47,8	26	5,8

Sygeligheden hos Strafanstalternes Opsynspersonale i Beretningsaaret sees af følgende Uddrag af Sygelisterne:

	Fra forrige Aar.	Tilkomne i Aarets Løb.	Tilsammen.	Helbredede.	I Bedring.	Uhelbredede.	Døde.	Tilbage-liggende ved Aarets Ud-gang.
Bodsfængslet	1	40	41	37	4	-	-	-
Akershus Strafanstalt . . .	1	19	20	13	1	4	-	2
Trondhjems Strafanstalt . .	-	14	14	14	-	-	-	-
Tilsammen	2	73	75	64	5	4	-	2

Fra Strafanstalten i Kristiania for Kvinder foreligger ikke tilstrækkeligt Materiale til Udarbejdelse af en tilsvarende Oversigt.

G. Arbeidsvirksomheden.

(Occupation des prisonniers.)

Arbeidsvirksomheden har i Beretningsaaret været drevet paa væsentlig uforandret Maade.

Følgende Oversigt viser, hvor stor Del af Fangetallet, procentvis beregnet, der: 1) har været beskjæftiget med indtægtsgivende Arbeide, 2) har været anvendt i Anstaltens egen Tjeneste samt 3) har været arbejdsudygtig:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	I Gennem- snit for samt- lige Straf- anstalter.
	%	%	%	%	%
Beskjæftigede med indtægts- givende Arbeide	82,7	74,0	72,8	72,6	75,5
Do. i Anstaltens egen Tjeneste .	16,4	19,0	22,6	19,4	19,4
Arbejdsudygtige	0,9	7,0	4,6	8,0	5,1
	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Det gennemsnitlige Antal Fanger, der i Beretningsaaret har været beskjæftiget ved hver af de væsentligste Arbeidsgrene, har omtrent været følgende:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen.	
	M.	M.	M.	K.	M.	K.
Snedkerarbeide	26	38	24	-	88	-
Legetøisarbeide, Træskjærer- arbeide etc.	18	24	21	-	63	-
Skomagerarbeide	9	16	4	1	29	1
Skrædderarbeide	3	10	2	-	15	-
Stenhuggerarbeide	-	22	1	-	23	-
Smedearbeide	13	22	3	-	38	-
Spinding, Vævning og dermed i Forbindelse staaende Ar- beider	6	-	-	69	6	69
Kurvmager- og Stolmager- arbeide	8	1	4	-	13	-
Malararbeide	5	14	5	-	24	-
Mattebinding og Drevplukking	9	16	10	11	35	11
Dreierarbeide	5	8	2	-	15	-
Bødkerarbeide	-	1	1	-	2	-
Blikkenslagerarbeide	1	5	3	-	9	-
Sadelmagerarbeide	1	3	2	-	6	-
Vask	-	-	-	36	-	36
Søm og Strikking	-	-	-	27	-	27
Klistring af Æsker o. l.	21	4	-	-	25	-
Notbinding	-	-	3	-	3	-

Forholdet mellem virkelige Arbeidsdage og Dage uden Arbeide — det er Helligdage, Sygedage, Dage, hvori Arbeidsfrihed paa Grund af Sygelighed har været tilstaaet, samt Dage i Strafcelle uden Sysselsættelse — har i Beretningsaaret været:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
Samlet Antal Fangedage	60 845	83 809	45 133	63 976	253 763
Deraf: Dage med Arbeide	50 219	64 839	36 550	50 385	201 993
— uden —	10 626	18 970	8 583	13 591	51 770
Af 100 { Dage med Arbeide	82,54	77,37	80,98	78,76	79,60
Fangedage { — uden —	17,46	22,63	19,02	21,24	20,40

Følgende Opgave viser Værdien underet af de til Salg arbejdede Fabrikata og det for fremmede udførte Arbejde, samt af hvad der er udført for og leveret til Strafanstaltens eget Brug:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Arbejdet Fabrikata til Salg og udført Arbejde for Fremmede	42 210,25	59 694,42	31 157,29	64 582,43	197 644,39
Til Strafanstaltens eget Brug .	12 534,14	22 637,64 ¹⁾	16 476,26	16 652,58	68 300,62

Til Oplysning om Værdien af Fabrikatbeholdningerne ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning hidsettes følgende Oversigt:

	Værdien af Beholdningerne af Fabrikata.		Forøgelse eller Formindskelse i Beretningsaaret.
	1ste Juli 1888.	30te Juni 1889	
	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	15 413,19	14 320,83	÷ 1 092,36
Akershus Strafanstalt	32 713,10	44 736,08	+ 12 022,98
Trondhjems Strafanstalt	68 408,66	49 942,05 ²⁾	÷ 18 466,61
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	51 932,37	45 131,71	÷ 6 800,66
Samtlige Strafanstalter underet	168 467,32	154 130,67	÷ 14 336,65

Som det sees, er Beholdningerne af Fabrikata idethele sunket betydelig, medens der tidligere i en Aarrække har været Stigning i denne Henseende. Saaledes viste foregaaende Beretningsaar en Stigning af Kr. 3 364,09 og det næstforegaaende en Forøgelse af ikke mindre end Kr. 26 462,42. Nedgangen gjælder dog kun de 3 Anstalter, idet Akershus Strafanstalt har en Forøgelse i Beholdningsværdi af Kr. 12 022,98. Særlig betydelig er Nedgangen ved Trondhjems Strafanstalt, der i dette Beretningsaar viser en Formindskelse af Kr. 18 466,61, medens den i forrige Aar havde en Forøgelse af Kr. 3 600,64.

¹⁾ Denne Post er bogført med Kr. 40894,64; men af dette Beløb er Kr. 18 257,00, udgjørende den beregnede Værdi af Fangers Arbejde ved de i forrige Beretningsaar foretagne Byggearbejder, medtaget ved Beregningerne i Beretningen for dette Aar. (Jfr. Note 1, Side 74 i Beretningen for Aaret 1887—88.)

²⁾ Deraf ved Filialen i Bergen Kr. 3 510,65. Ved Beretningsaarets Begyndelse var Beholdningen ved Filialen Kr. 3 147,03.

Efter Statsregnskabet meddeles følgende Oversigt over Udbyttet af Arbeidsvirksomheden ved Strafanstalterne:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bruttoindtægterne har efter Statsregnskaberne udgjort	54 744,39	*)32 332,06	47 633,55	81 235,01	265 945,01
Udgifterne til Materialier m. v. har efter samme andraget til	30 856,67	50 227,78	24 239,78	44 185,53	149 509,76
Den rene Indtægt af Fangernes Arbeide bliver altsaa	23 887,72	32 104,28	23 393,77	37 049,48	116 435,25

Fordeles denne Arbeidsfortjeneste paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, fremkommer følgende Resultat:

	Gjennem- snitlig dagligt Fangebelæg.	Udbytte for hver Fange.	
		aarlig.	daglig.
		Kr.	Kr.
Bodsfængslet	166,70	143,30	0,39
Akershus Strafanstalt	229,61	139,82	0,38
Trondhjems Strafanstalt	123,65	189,20	0,52
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	175,28	211,37	0,58
Samtlige Strafanstalter underet	695,24	167,47	0,46

Fordeles Arbeidsfortjenesten paa de virkelige Arbeidsdage stiller Forholdet sig saaledes:

	pr. virkelig Arbeidsdag for hver Fange:	I Beretningsaaret 1887—88 var Fortjenesten pr. Fange og Arbeidsdag følgende:
	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	0,48	0,48
Akershus Strafanstalt	0,50	0,38
Trondhjems Strafanstalt	0,64	0,69
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	0,74	0,83
Samtlige Strafanstalter underet	0,57	0,59

*) Egentlig Kr. 100589,06. Men som i Note 1 Side 66 anført, er herfra trukket det der nævnte Beløb Kr. 18257,00, der blev medtaget ved forrige Beretnings Affattelse.

Hvad angaar de af Fangerne optjente Arbejdspenge og disses gennemsnitlige Fordeling paa hver Fange, der har været tilstaaet Arbejdspenge, stiller Forholdet for Beretningsaaret sig saaledes:

	Optjente Arbejdspenge.	Antal Fanger, der har været tilstaaet Arbejdspenge.	Gennemsnitlig Fortjeneste for hver af disse Fanger.	
			aaarl. g.	pr. Arbejdsdag.
	Kr.		Kr.	Kr.
Bodsfængslet	1 905,54	286	6,66	0,02
Akershus Strafanstalt	3 341,76	230	14,53	0,05
Trondhjems Strafanstalt	2 037,35	166	12,27	0,04
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	3 194,51	188	16,99	0,06
Tilsammen	10 479,16	870	12,05	0,04

Aaret er her regnet til 304 Arbejdsdage.

Følgende Opgave viser Antallet af de Fanger, der i Aarets Løb har benyttet sig af den i Reglementet hjemlede Adgang til for optjente Arbejdspenge at understøtte trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre, samt Summen af de i dette Øiemed udbetalte Beløb:

	Antal Fanger.	Hjemsendte Beløb.
		Kr.
Bodsfængslet	12	83,00
Akershus Strafanstalt	48	289,45
Trondhjems Strafanstalt	30	304,45
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	21	150,15
Tilsammen	111	827,05

Efter disse almindelige Bemærkninger hidsettes følgende Uddrag af det i de indkomne Beretninger meddelte vedkommende Arbejdsvirksomheden ved de enkelte Strafanstalter:

Bodsfængslet. Forvalteren foretog Høsten 1888 for Strafanstaltens Regning en Reise til den i Kjøbenhavn afholdte Industriudstilling, nærmest for der at bese Husflidsafdelingen og idethele for at samle Erfaring og ind-

hente Oplysninger, der kunde faa praktisk Betydning for Fængslets Arbeidsdrift.

Af større Gjenstande for Værksdriften er i Beretningsaaret kun anskaffet 6 Høvelbænke.

Akershus Strafanstalt. Direktøren udtaler, at Arbeidsdriften fremdeles er i opadgaaende, om end Udbyttet endnu ikke har naaet frem til, hvad der haabes paa i den nærmeste Fremtid. Han anfører herfor flere Grunde, saaledes den store Sygelighed og det forholdsvis store Antal Sinds sygdomme i Beretningsaaret. Af større Arbeidsredskaber er i Aarets Løb anskaffet en Cirkelsag, saaledes at nu alle Anstaltens 3 Snedkerværksteder har hver sin saadan, og den sidste Rest af Nødvendighed for Fangerne af at gaa fra det ene Værksted ind i det andet er fjernet. Omkostningerne ved denne Anskaffelse androg til Kr. 440,00. Arbeidsgrenene har i det væsentlige været de samme som tidligere, idet dog Forarbejdelse af Legetøi og andre Gjenstande der mindst griber konkurrerende ind i det fri Haandværk, i størst mulig Grad er optaget som Fangearbejde, ligesom man har bestræbt sig for at faa overdraget saa meget som muligt af Arbejde for de forskjellige offentlige Administrationer. Samtidig med, at man ganske er standset med Klistring af Fyrstikæsker, er Drevplukning indført som Beskæftigelse for ældre og mindre nævnedigtige Fanger. Det har vist sig, at det producerede Drev er en meget kurant Vare, der dog kun giver lidet Udbytte.

En af Værksmesteren med offentlig Understøttelse foretagne Udenlandsreise, hvorunder han ved Besøg i Fabriker, Værksteder og Fængsler har søgt at sætte sig ind i saadanne Arbeidsgrene, der antages at passe som Fangearbejde, isærdeleshed Legetøisfabrikationen, har i Forbindelse med en Samling Modeller, som han indkjøbte paa Reisen, allerede begyndt at vise Frugter.

Trondhjems Strafanstalt. Arbeidsgrenene har væsentlig været de samme som i forrige Beretningsaar, idet dog Korkskjæring og Presning af Høvlspoon ganske er indstillet. Nogen Indskrænkning har fundet Sted ved Legetøisarbeidet, Notbindingen og Stenhuggerarbeidet, for de to første Slags Arbejde paa Grund af den vanskelige Afsætning af Produktionen og for det sidstnævnte, fordi næsten alle de hermed sysselsatte Fanger blev overførte til Akershus Strafanstalt.

Ogsaa Værksmesteren ved Trondhjems Strafanstalt foretog Sommeren 1888 en Reise for offentlig Regning, paa hvilken han foruden at besøge Udstillingen i Kjøbenhavn tillige fik Leilighed til at gjøre sig bekendt med Arbeidsdriften i Strafanstalter, Fængsler og private Etablissementer i Norge, Sverige og Danmark.

Filialudsalget i Bergen har i Beretningsaaret fortsat sin Virksomhed.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Arbeidsvirksomheden har været fortsat paa en i alt væsentligt uforandret Maade. Dog er Fabrikationen af finere Klæde, der viste sig mindre lønnende, nu sløifet.

I Beretningsaaret er til Arbeidsdriften anskaffet 1 Strikkemaskine, 2 Maskinruller, 2 Vaskekar og 5 Vævstole med en samlet Bekostning af Kr. 886,00. Efter denne Nyanskaffelse og flere i Aarets Løb udførte Reparationer af Karde- og Spindemaskiner, Axler, Lagre og Remskiver til et samlet Beløb af Kr. 1 216,69, er Maskiner og Redskaber i tjenstdygtig Stand.

H. Forpleiningen.

(Nourriture.)

Som tidligere er Fangernes Forpleining foregaaet udelukkende for Strafanstalternes egen Regning.

Ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder blev fra Beretningsaarets Begyndelse den Spisemesterinden tidligere ydede Hjælp af en Opsynskvinde inddraget, samtidig med, at Spisemesterindens Løn blev forhøiet. Ved samme Anstalt blev fra Midten af Marts Maaned 1889 indført den Forandring, at Fangerne til Frokost har faaet 4 Deciliter Melk istedetfor samme Kvantum Havremelvelling eller Øllebrød. Om denne Ordning, der dog kun var indført som et Forsøg, og som ved Beretningsaarets Udgang endnu ikke var endelig fastslaet, udtaler Direktøren, at den er fundet hensigtsmæssig.

Følgende Oversigt viser, hvad Udgifterne ved Fangernes Bespisning ved de forskjellige Strafanstalter har andraget til:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
De samlede Udgifter har efter Statsregnskabet andraget til Kr.	16 186,62	25 873,77	14 009,05	15 136,09	71 205,53
Gjennemsnitligt dagligt Fange- belæg	166,70	229,61	123,65	175,28	695,24
Aarlig Udgift pr. Fange . . Kr.	97,10	112,69	113,30	86,36	102,42
Daglig —	0,27	0,31	0,31	0,24	0,28

Ved Affattelsen af denne Oversigt er taget Hensyn til Værdien af Beholdningerne ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning, derimod ikke til Lønninger til Kjøkkenbetjente eller Udgifter til Brændsel og Inventarium, og heller ikke til de ved Salg af Affald m. v. af Spiseindretningen faldne Indtægter, der i Regnskaberne er opførte under „Forskjellige Indtægter“.

Sammenlignet med de næst foregaaende 10 Aar stiller Udgifterne til Fangernes Bespisning, fordelte paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, sig saaledes:

	Bodsfængslet.			Akershus Strafanstalt.			Trondhjems Strafanstalt.			Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.			Alle Strafanstalter underet ¹⁾ .		
	Gjen-nem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjen-nem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjen-nem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjen-nem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.	Gjen-nem-snitlig dagligt Fange-belæg.	Aarlig pr. Fange.	Daglig pr. Fange.
1879	185,77	Kr. 109,08	Kr. 0,30	280,88	Kr. 126,09	Kr. 0,35	219,49	Kr. 122,14	Kr. 0,33	283,33	Kr. 115,18	Kr. 0,32	1 096,45	Kr. 116,84	Kr. 0,32
1ste Halvaar 1880	207,48	²⁾ 104,91	0,29	275,33	²⁾ 125,34	0,34	223,47	²⁾ 128,33	0,35	279,15	²⁾ 112,47	0,31	1 086,51	²⁾ 121,85	0,33
1880—81	200,49	121,34	0,33	290,24	134,60	0,37	227,12	128,79	0,35	259,38	122,76	0,34	1 086,17	129,88	0,36
1881—82	209,29	127,40	0,35	285,01	141,96	0,39	205,05	131,90	0,36	235,87	125,68	0,34	1 045,78	134,55	0,37
1882—83	211,65	122,52	0,34	205,70	139,15	0,38	287,37	124,45	0,34	251,14	113,05	0,31	1 065,39	126,90	0,35
1883—84	186,19	114,33	0,31	196,26	141,06	0,39	267,72	126,62	0,35	227,96	113,43	0,31	973,74	126,40	0,35
1884—85	192,16	108,02	0,30	180,72	132,56	0,36	222,79	126,69	0,35	205,35	115,01	0,31	888,95	123,13	0,34
1885—86	182,84	105,47	0,29	193,57	118,50	0,32	210,27	119,78	0,33	181,43	105,76	0,29	768,11	112,74	0,31
1886—87	197,25	94,91	0,26	211,99	102,35	0,28	183,97	108,47	0,30	183,72	90,24	0,25	776,93	99,05	0,27
1887—88	166,36	95,58	0,26	201,04	106,15	0,29	165,93	104,23	0,28	183,63	83,37	0,23	716,96	97,42	0,26.62
1888—89	166,70	97,10	0,27	229,61	112,69	0,31	123,65	113,30	0,31	175,28	86,35	0,24	695,24	102,42	0,28

¹⁾ For Aarene 1879—1884/85 er medregnet den tidligere Bergens Strafanstalt indtil dens Nedlæggelse i Aaret 1885.

²⁾ Beregnet efter det i Halvaaret virkelig medgaaede Beløb.

Som det sees, er Bospisningsudgifterne pr. Fange i Beretningsaaret i det hele stegne.

Antallet af Dage med ordinær Fangekost, med Sygekost samt paa Vand og Brød eller halv Fangekost har i Beretningsaaret været følgende:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
Samlet Antal Fangedage	60 845	83 809	45 133	63 976	253 763
Deraf: Dage med ordinær Fange- kost	59 954	80 274	44 051	61 273	245 552
— . Sygekost	856	3 453	1 035	2 630	7 974
— . Vand og Brød eller halv Fangekost . .	35	82	47	73	237
Af 100 { Dage med ordinær Fan- gekost	98,54	95,78	97,60	95,78	96,77
Fange- { — . Sygekost	1,40	4,12	2,29	4,11	3,14
dage: { — . Vand og Brød eller halv Fangekost . .	0,06	0,10	1,11	0,11	0,09

I. Bygningerne.

(Les maisons).

Bodsfængslet. 57 Celler er bleven hvidtede og 4 Celler cementerede og oliemalede, saaledes at der nu ialt haves 111 Celler af sidstnævnte Slags. 9 Cellevinduer blev indrettede til at lukkes helt op og 4 aabne Vinduer af gammel Konstruktion omdannede til nye. Der haves saaledes nu ialt 75 Celler med aabne Vinduer (66 af ny og 9 af gammel Konstruktion), idet 4 Vinduer af gammel Konstruktion blev indsatte i Rum, der ikke benyttes til Ophold for Fanger.

I Kirken foretoges den Forandring, at de 2 Vagtpladse paa Gallerierne blev sløfede, saaledes at man nu kun har 2 ophøjede Vagtpladsø, 1 paa hver Side af Prædikestolen. Gelænderet blev her borttaget i omtrent 1 Meters Længde, for at skaffe et friere Overblik over Fangerne.

Den 11te Juni sattes i Gang Arbeidet med en fuldstændig Oprensning af Fængslets Rørnet til Opvarmningen. Denne Oprensning i Forbindelse med Anskaffelse af nye Fyrkjedler med Tilbehør, hvortil Udgifterne blev anslaaede til ialt Kr. 24 000,00, er beregnet paa at udføres i 3 Aar med en Fangefløi aarlig. Af Storthinget i 1889 bevilgedes Kr. 8 000,00 for Budgetaaret 1889—90, og Arbeiderne sattes, som ovenfor nævnt, i Værk i Fængslets nordre Fløi.

Centralhallens Hvævl, der var sprukket, blev repareret, ligesom Taget i søndre Fløi delvis undergik Reparation.

Nordre Fløis Luftegaarde med dertil hørende Balkon blev gennemgaaende istandsatte, idet navnlig 2 Straalemure blev nedrevne og opmurede fra Grunden af og Balkonens Brystværn erstattet med et Jernrækværk, der tilsteder en bedre Oversigt over de luftende Fanger.

4 Kloakkummer blev fornyede paa Aakeberggløkken.

Endelig erholdt man i Beretningsaaret en Tobcelle, hvis Indretning tilendebragtes den 9de Februar. Denne er beliggende i Forvaltningsfløiens Kjælder, indrettet efter Anvisninger, man har faaet fra Gaustads Sindssyge-asyl, og betrukket med en egen Sort Lærred, bestilt fra Borås.

Akershus Strafanstalt. Ingen betydeligere Byggearbejder er udførte i Beretningsaaret.

I nordre Fangebygning blev en Hjælpeledning for Gasbelysningen indlagt; elektrisk Telegrafforbindelse blev tilveiebragt mellem nordre og søndre Fange-

bygnings Vagtcentre og Direktørens, Underinspektørens og Brandmesterens (Værksassistentens) Boliger samt med Hovedvagten, der igjen staar i direkte telegrafisk Forbindelse med Byens Hovedbrandstation.

Ringmuren om søndre Fangegaard blev delvis nedrevet og gjenopført, ligesom større Dele af Muren forøvrigt blev udbedrede og cementspækkede. Et ydre Plankegjærde blev forhøiet for at hindre Kommunikation mellem Fanger i Loftetagen paa nordre Fangebygning og Spadserende paa øvre Fæstning.

Trondhjems Strafanstalt. Forskjellige Foranstaltninger er truffet i Beretningsaaret sigtende til at fremme en forbedret Ventilation og Luftning af Bygningernes enkelte Dele, dels ogsaa til at gjøre Anstalten sikrere mod Undvigelsesforsøg. Særlig blev med Justits-Departementets Tilladelse endel Forandringer foretagne ved Bebyggelsen omkring Spiseindretningens Gaardsrum, til hvilken Dispensation fra Bygningslovgivningen blev erhvervet. Ved denne Leilighed erholdt Kjøkkenindretningen nye og større Vinduer.

Justits-Departementet samtykkede i April Maaned i, at der i en til den nedlagte Afdeling B hørende Bygning blev indredet Bolig for 2 Betjente. Dette Byggearbeide blev udført i Slutningen af Beretningsaaret.

I Baggaarden mod Kalvskindet er et gammelt, daarligt Plankeværk bleven erstattet med et nyt af 5,70 Meters Høide. Ligeledes blev et mod Sindssygeasylets Tomt vendende aabent Stakit erstattet med et 3,70 Meter høit Plankeværk.

Endelig er 2 tidligere særskilte Arbeidsrum ved Mellemvæggens Fjernelse bleven forenede til et.

Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Den saakaldte Mellembygning er i Beretningsaaret bleven nedrevet. Til Adskillelse mellem Forgaarden, omkring hvilken Kontorerne og Funktionærernes Boliger er beliggende, og den egentlige Strafanstalt er opført et høit Plankegjærde. Istedetfor de i den nedrevne Mellembygning til Kontorer for Præsten og Underinspektøren samt af Kjøkkenafdelingen anvendte Rum er nye Lokaler bleven indrettede i Hovedbygningens Fløie. I nordre Fløi er en af Sygesalene indredet til Kontor for Direktøren og Sygebelægget midlertidig overført til vestre Cellebygningens Iste Etage. I søndre Fløi er udført endel Indretningsarbeider til Udvidelse af Kjøkkenlokalet.

Til de foran nævnte Byggearbeider var af Stortinget som extraordinær Udgift bevilget Kr. 5 000,00. Omkostningerne androg til Kr. 5 007,97.

Forøvrigt er i Beretningsaaret kun udført sædvanlige Vedligeholdelsesarbeider, deriblandt Afpudsning af de fleste af Strafanstaltens Bygninger.

K. Indtægter og Udgifter.

(Recettes et frais.)

I 1888—89 har Indtægterne og Udgifterne efter Statsregnskabet udgjort:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Samlet Udgift	147 930,27	217 380,37	124 803,79	160 462,11	650 576,54
I Statsbudgettet for 1888—89 anslaaet til	156 400,00	202 300,00	159 200,00	169 900,00	687 800,00
Indtægter af Arbejdsdriften	54 744,39	100 589,06	47 633,55	81 235,01	284 202,01
I Statsbudgettet for 1888—89 anslaaet til	61 000,00	88 000,00	79 000,00	102 000,00	330 000,00
Forskjellige Indtægter	4 132,35	7 440,86	1 271,96	2 788,93	15 634,10
I Statsbudgettet for 1888—89 anslaaet til	4 500,00	7 600,00	1 500,00	2 400,00	16 000,00
Tilskud af Statskassen	89 053,53	109 350,45	75 898,28	76 438,17	350 740,43
I Statsbudgettet for 1888—89 anslaaet til	90 900,00	106 700,00	78 700,00	65 500,00	341 800,00

De samlede Udgifter fordeler sig saaledes paa de enkelte Konti:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Til- sammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	56 944,70	69 263,04	56 246,38	54 532,61	236 986,73
Fangernes Bispisning	16 186,62	25 873,77	14 009,05	15 136,09	71 205,53
Fangernes Beklædning	5 748,46	6 224,59	4 955,17	4 670,19	21 598,41
Brændsel	5 862,64	6 461,77	3 493,40	11 415,91	27 233,72
Belysning	5 164,87	5 303,07	3 043,90	4 652,75	18 164,59
Renholdelse	3 168,61	4 717,89	3 203,75	3 043,77	14 134,02
Sygeudgifter	893,34	3 316,43	1 401,53	1 604,46	7 215,81
Understøttelse til udgaaende Fanger	7 802,06	3 450,88	1 934,22	3 020,32	16 207,48
Inventarium	1 988,33	4 241,42	2 465,60	2 489,84	11 185,19
Bygningernes Vedligeholdelse	8 827,19	4 018,54	4 892,56	5 999,17	23 737,46
Vandafgift m. v.	368,50	938,66	462,77	2 601,28	4 371,21
Skrivematerialier og Protokoller	472,45	699,90	694,70	699,55	2 566,60
Forskjellige Udgifter	1) 3 645,83	2 390,89	3 760,98	1 402,67	11 200,37
Materialier til Arbejdsdriften m. V.	2) 30 856,67	2) 50 227,78	24 239,78	2) 44 185,53	149 509,76
Extraordinære Udgifter	-	30 251,69	-	5 007,97	35 259,66
Tilsammen	147 930,27	217 380,37	124 803,79	160 462,11	650 576,54

1) Heri medregnet Udgifter ved Driften af Aakeberggløkken, Kr. 1 900,56.

2) Herunder indbefattet Udgifterne ved Fællesudsalget for Strafanstalterne i Kristiania for 1888—89, Kr. 2931,32. (For Akershus Strafanstalt Kr. 2 931,31).

Ved Beregningen af de ovenfor opførte Beløb er taget Hensyn til Værdien af Beholdninger af de forskjellige Slags ved Beretningsaarets Begyndelse og Slutning.

Fordeles de nævnte Udgifter paa det gennemsnitlige daglige Fangebelæg, vil det sees, at den virkelige Udgift pr. Fange paa nedenstaaende Konti i Beretningsaaret har udgjort:

	Bods- fængslet.	Akershus Straf- anstalt.	Trondhjems Straf- anstalt.	Straf- anstalten i Kristiania for Kvinder.	Alle Straf- anstalter underet.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Lønninger	341,60	301,65	454,88	311,12	340,87
Fangernes Bepisning	97,10	112,69	113,30	86,35	102,42
Fangernes Beklædning	34,48	27,11	40,07	26,64	31,07
Brændsel	35,17	28,14	28,25	*65,13	39,17
Belysning	30,98	23,10	24,62	26,54	26,13
Renholdelse	19,01	20,55	25,91	17,37	20,33
Sygeudgifter	5,36	14,44	11,34	9,15	10,38
Understøttelse til udgaaende Fanger	46,80	15,03	15,64	17,23	23,30
Inventarium	11,93	13,47	19,94	14,21	16,09
Bygningernes Vedligeholdelse . .	52,95	17,50	39,57	34,23	34,14
Vandafgift m. v.	2,21	4,09	3,74	14,84	6,29
Skrivematerialier og Protokoller .	2,84	3,05	5,62	3,99	3,69
Forskjellige Udgifter	21,87	10,41	30,42	8,00	16,11
Tilsammen	702,30	596,23	813,30	634,80	669,99

Den samlede virkelige Udgift pr. Fange har saaledes, naar bortsees fra Materialier m. v. til Arbejdsdriften samt fra ekstraordinære Udgifter, som det paa Grund af deres Tilfældighed ikke ansees hensigtsmæssigt at medtage i Beregningen, været:

	1888—89		I 1887—88 var Udgiften pr Fange	
	aarlig.	daglig.	aarlig.	daglig.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Ved Bodsfængslet	702,30	1,92	686,98	1,88
- Akershus Strafanstalt	596,23	1,63	605,21	1,65
- Trondhjems Strafanstalt	813,30	2,23	704,79	1,93
- Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	634,80	1,74	640,42	1,75
- samtlige Strafanstalter underet . . .	669,99	1,84	656,25	1,79

*) Om den forholdsvis store Udgift til Brændsel ved Strafanstalten i Kristiania for Kvinder se Note *) i Beretningen for 1886—87, Side 76.

Følgende Opgave viser, hvor stor Del af den nævnte samlede Udgift er dækket ved Udbytte af Arbejdsdriften og ved andre Indtægter samt ved Tilskud af Statskassen :

	Aarlig pr. Fange.			Daglig pr. Fange.		
	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	143,30	24,79	534,21	0,39	0,07	1,46
Akershus Strafanstalt	139,82	32,41	424,00	0,38	0,09	1,16
Trondhjems Strafanstalt	189,20	10,29	613,81	0,52	0,03	1,68
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	211,37	15,91	407,52	0,58	0,04	1,12
Samtlige Strafanstalter underet	167,47	22,49	480,03	0,46	0,06	1,32.

I 1887—88 stillede dette Forhold sig saaledes :

	Aarlig pr. Fange.			Daglig pr. Fange.		
	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.	Ved Udbytte af Arbejdsdriften.	Ved forskellige Indtægter.	Ved Tilskud af Statskassen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Bodsfængslet	147,11	26,06	513,81	0,40	0,07	1,41
Akershus Strafanstalt	109,87*)	36,47	458,87	0,30	0,10	1,25
Trondhjems Strafanstalt	206,90	9,07	488,82	0,57	0,02	1,34
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	233,73	11,65	395,04	0,64	0,03	1,08
Samtlige Strafanstalter underet	172,69	21,35	462,21	0,47	0,06	1,26.

*) Om Beregningsmaaden for Udbyttet af Arbejdsdriften ved Akershus Strafanstalt se det i Note *), Side 67 anførte.

L. Fængselsselskaber.

(Sociétés de patronage pour les libérés.)

De tre i tidligere Beretninger omtalte Selskaber, der yder Understøttelse til løsladte Strafarbeidsfanger, „Foreningen til Forsorg og Beskyttelse for de fra Kristiania Strafarbeidsanstalter løsladte Forbrydere“ samt „Bergens Fængselsselskab“ og „Trondhjems Fængselsselskab“, hvilke to sidste foruden til Strafarbeidsfanger tillige yder Hjælp til Fanger, der løslades fra de i Bergen og Trondhjem liggende Distriktsfængsler, — har i Beretningsaaret fortsat sin Virksomhed.

Storthinget i 1888 bevilgede som i de foregaaende Aar et Statsbidrag til Foreninger til Understøttelse af løsladte Straffanger, stort Kr. 3 600,00, der af Justits-Departementet blev fordelt paa samme Maade som i forrige Beretningsaar.

Med Hensyn til den af Selskaberne anvendte Fremgangsmaade ved Meddelelsen af Understøttelse og dennes Art er ingen Forandring foretaget fra foregaaende Aar.

Ved den af det i Kristiania virkende Selskab iværksatte Vedskjæring til foreløbig Hjælp for saadanne løsladte, der har Lyst til Arbejde uden endnu at have opnaaet andet lønnende Erhverv, har i Aaret 1888 ifølge Selskabets Aarsberetning 16 fra Bodsfængslet og 14 fra Akershus Strafanstalt løsladte Fanger været sysselsatte i tilsammen 336 Dage.

Til nærmere Oplysning om Selskabernes Virksomhed og dennes Omfang hidsættes følgende Uddrag af de i de trykte Aarsberetninger fra Foreningerne indtagne Regnskabs ekstrakter — for Kristiania og Bergensselskabernes Vedkommende for Aaret 1888 og for Trondhjems Fængselsselskabs Vedkommende for Regnskabsaaret 1888 — 89.

**Foreningen til Forsørg og Beskyttelse for de fra Kristiania
Strafarbejdsanstalter løsladte Forbrydere.**

Indtægt.	Kr.	Udgift.	Kr.
1. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1887 . .	1 906,86	1. Understøttelser	4 550,51
2. Bidrag:		2. Lønninger og andre Udgifter	856,63
a. af Statskassen Kr. 1 600,00		3. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1888 . .	1 360,55
b. fra Strafanstalterne (8 Kr. for hver løsladt Fange; jfr. Høieste Resol. af 24de Juli 1858) „	2 712,00		
3. Private Bidrag	459,00		
4. Refusioner og Renter	89,83		
	6 767,69		6 767,69

Bergens Fængselselskab.

Indtægt.	Kr.	Udgift.	Kr.
1. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1887 . .	718,95	1. Understøttelser	1 750,43
2. Bidrag af Statskassen	200,00	2. Løn og andre Udgifter . . .	215,53
3. Private Bidrag:		3. Beholdning pr. $\frac{31}{12}$ 1888 . .	505,15
a. fra Bergens Samlag for Brændevinshandel . . . Kr 1 000,00			
b. fra andre . . . „	510,00		
4. Refusioner og Renter	42,16		
	2 471,11		2 471,11

Trondhjems Fængselselskab.

Indtægt.	Kr.	Udgift.	Kr.
1. Beholdning pr. $\frac{30}{6}$ 1888 . .	2 301,03	1. Understøttelser	1 193,06
2. Bidrag:		2. Lønninger og andre Udgifter	354,50
a. af Statskassen . Kr. 900,00		3. Uerholdelige Restancer fra f. A.	11,00
b. fra Strafanstalten i Trondhjem (8 Kr. for hver løsladt Fange) „	352,00	4. Beholdning pr. $\frac{30}{6}$ 1889 . .	2 773,93
3. Private Bidrag	672,00		
4. Refusioner, Renter og andre Indtægter	107,46		
	4 332,49		4 332,49

T a b e l l e r .

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 1. Tilgang og Afgang af Fanger i Strafarbejdsanstalterne.

Maisons centrales
1888—1889.

Nombre des entrées et des sorties pendant l'année

du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889.

	Fange- antal 1ste Juli 1888 1).		Tilgang 2).								Afgang 7).										Fange- antal 30te Juni 1889 14).							
			Indsatte efter Dom 3).		Fra andre Straf- anstalter 4).		Fra Distrikts- fængsler 5).		I alt 6).		Efter endt Straffetid 8).		Benaadede 9).		Til andre Straf- anstalter 10).		Til Distrikts- fængsler 11).		Til Sygehus 12).				Døde 13).		I alt 6).			
	M. hom- mes.	K. fem- mes.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.		
Bodsfængslet a)	167	-	185	-	2	-	-	-	187	-	172	-	14	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	188	-	166	-	
Akershus Strafanstalt b)	202	-	88	-	44	-	-	-	132	-	58	-	28	-	-	-	-	-	5	-	5	-	96	-	238	-		
Trondhjems Strafanstalt c)	156	-	53	-	-	-	-	-	53	-	39	-	4	-	44	-	-	-	-	-	2	-	89	-	120	-		
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder d)	-	181	-	79	-	-	-	-	79	-	-	54	-	26	-	-	-	-	-	2	-	2	-	84	-	176		
Tilsammen 6)	525	181	326	79	46	-	-	-	372	79	269	54	46	26	46	-	-	-	5	2	7	2	373	84	524	176		
	706																										700	

III

a) Pénitencier d' Aakeberg. b) Maison centrale d'Akershus. c) Maison centrale de Trondhjem. d) Maison centrale à Christiania pour femmes.
 1) Population au 1 Juillet 1888. 2) Entrés pendant l'année. 3) Venant du lieu de leur condamnation. 4) Transférés d'une autre maison centrale.
 5) Transférés d'une prison départementale. 6) Total. 7) Sortis. 8) Par l'expiration de la peine. 9) Par grâce. 10) Transférés dans une autre maison centrale. 11) Transférés dans une prison départementale. 12) Envoyés dans un hôpital. 13) Décédés. 14) Population au 30 Juin 1889.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 2. Arten af de
Répartition de la population suivant les crimes

Forbrydelse 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiana for Kvinder.	Tilsammen 3).		
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Forbrydelse mod den offentlige Myndighed a) . . .	-	3	-	-	3	-	3
Eftergjørelse eller Forfalskning af offentlige Dokumenter, Mynter, Pengesedler m. v. b) . . .	1	-	2	-	3	-	3
Mened c)	-	-	-	-	-	-	-
Mord d)	1	2	13	10	16	10	26
Drab e)	4	5	7	-	16	-	16
Foster mord, Barnefødsel i Dølgemaal, Fosterfordrivelse samt Delagtighed deri f)	1	-	-	106	1	106	107
Fornærmelse paa Legeme eller Helbred g)	5	2	3	-	10	-	10
Trudsler (Straffelovens Kap. 16 § 11) h)	1	-	-	-	1	-	1
Ærekrænkelse i)	-	-	-	-	-	-	-
Voldtægt k)	3	4	4	-	11	-	11
Blodskam l)	2	5	15	4	22	4	26
Omgjængelse mod Naturen m)	1	-	1	-	2	-	2
Bigami n)	-	-	-	-	-	-	-
Hor o)	-	-	-	-	-	-	-
Leiermaalsforseelse p)	-	-	-	8	-	8	8
Ulovligt Samlevnet q)	1	-	1	6	2	6	8
Forførelse og Rufferi r)	3	-	-	-	3	-	3
Andre Løvsagtighedsforseelser s)	-	-	1	1	1	1	2
Tyvsforbrydelse t)	113	158	89	34	360	34	394
Ulovlig Bemægtigelse af Gjenstande, hvis Værdi ikke overstiger Kr. 5.00, Strff's. Kap. 22 § 14 b (jfr. Lov 6/6 1884) u)	1	3	-	2	4	2	6
Røveri v)	1	4	4	1	9	1	10
Ulovlig Omgang med Hittegods x)	-	-	-	-	-	-	-
Bedrageri og anden Svig y)	5	1	1	-	7	-	7
Falsk z)	20	6	1	1	27	1	28
Mordbrand aa)	-	3	11	6	14	6	20
Anden Ildpaasættelse bb)	3	5	3	2	11	2	13
Beskadigelse af Eiendom eller Gods cc)	-	-	-	-	-	-	-
Forbrydelse i Ombud eller Bestilling dd)	1	1	-	-	2	-	2
Forbrydelse mod Søfartsloven ee)	-	-	-	-	-	-	-
Andre Forbrydelser ff)	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen 3)	167	202	156	181	525	181	706

1) Crimes ou délits. 2) Restants au 1er Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet
a) Crimes ou délits contre l'autorité publique. b) Contrefaçon ou falsification de documents publiques, f) Infanticide, accouchement clandestin ayant causé la mort du nouveau né, avortement et complicité de n) Bigamie. o) Adultère. p) Procréation d'enfants naturels avec plus de deux personnes. q) Concubinage. u) Soustraction illégale d'objets dont la valeur n'excède pas 5 couronnes. v) Rapine. x) Recèlement de falsifiées. aa) Incendie d'édifice habité. bb) Autre incendie. cc) Destruction de la propriété d'autrui. maritimes. ff) Autres crimes ou délits.

begaaede Forbrydelser.

Maisons centrales
1888—1889.

ou délits qui ont motivé la condamnation.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 4).							I alt 5).		
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).					
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
6	1	-	-	7	-	7	10	-	10
1	-	-	-	1	-	1	4	-	4
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	2	-	2	2	16	12	28
-	-	2	-	2	-	2	18	-	18
-	-	1	31	1	31	32	2	137	139
5	5	3	-	13	-	13	23	-	23
2	-	-	-	2	-	2	3	-	3
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	2	-	-	6	-	6	17	-	17
6	2	2	5	10	5	15	32	9	41
3	-	3	-	6	-	6	8	-	8
-	2	-	-	2	-	2	2	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	17	-	17	17	-	25	25
1	3	1	2	5	2	7	7	8	15
1	-	-	3	1	3	4	4	3	7
-	-	1	-	1	-	1	2	1	3
130	57	33	14	220	14	234	580	48	628
1	4	2	-	7	-	7	11	2	13
-	-	-	-	-	-	-	9	1	10
-	1	-	-	1	-	1	1	-	1
1	5	3	2	9	2	11	16	2	18
23	2	1	-	26	-	26	53	1	54
-	2	-	2	2	2	4	16	8	24
1	2	1	1	4	1	5	15	3	18
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
185	88	53	79	326	79	405	851	260	1 111

1888 au 30 Juin 1889. 5) Total général.
 de monnaie, de billets de banque etc. c) Faux serment. d) Assassinat. e) Homicide non prémédité.
 ces crimes. g) Blessures et coups h) Menaces. i) Injures. k) Viol. l) Inceste. m) Crime de bestialité.
 r) Attentat aux mœurs en excitant ou favorisant la débauche. s) Autres attentats aux mœurs. t) Vol.
 choses trouvées. y) Escroquerie et autres espèces de fraude. z) Faux en écritures et usage d'écritures
 dd) Crimes ou délits des fonctionnaires publics dans l'exercice de leurs fonctions. ee) Infraction aux lois

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 3. Fangernes Straffetid.
Répartition de la population suivant la pénalité.

Maisons centrales
1888—1889.

Straffetid 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 4).							I alt 5).		
	Bodsfængslét.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).			Bodsfængslét.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Strafarbejde paa Livstid a)	-	3	12	5	15	5	20	-	1	-	1	1	1	2	16	6	22
— over 15 Aar b)	-	1	4	-	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	5	-	5
— — 12 til og med 15 Aar c)	-	9	17	1	26	1	27	-	1	-	-	1	-	1	27	1	28
— — 9 — — — 12 — d)	-	7	18	15	25	15	40	-	-	1	-	1	-	1	26	15	41
— — 6 — — — 9 — e)	8	27	15	68	50	68	118	-	4	4	20	8	20	28	58	88	146
— — 5 — — — 6 — f)	3	20	5	4	28	4	32	-	3	1	-	4	-	4	32	4	36
— — 4 — — — 5 — g)	4	20	9	10	33	10	43	-	5	4	6	9	6	15	42	16	58
— — 3 — — — 4 — h)	9	48	33	29	90	29	119	3	13	4	8	20	8	28	110	37	147
— — 2 — — — 3 — i)	16	28	13	5	57	5	62	12	11	7	1	30	1	31	87	6	93
— — 1 — — — 2 — k)	43	24	17	14	84	14	98	46	12	4	4	62	4	66	146	18	164
— fra 6 Maaneder til 1 Aar l)	84	15	13	30	112	30	142	124	34	28	38	186	38	224	298	68	366
— under 6 Maaneder m)	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	1	4	1	5	4	1	5
Tilsammen 3)	167	202	156	181	525	181	706	185	88	53	79	326	79	405	851	260	1111

1A

1) Durée des peines. 2) Restants au 1er Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 5) Total général.
a) Travaux forcés à perpétuité. b-k) Travaux forcés au-dessus de 15 ans, au-dessus de 12 à 15 ans etc. l) Travaux forcés de 6 mois à 1 an. m) Travaux forcés au-dessous de 6 mois.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 4. Fangernes Alder.
Répartition de la population suivant l'âge des prisonniers.

Maisons centrales
1888—1889.

Alder 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).						B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 4).						I alt 5).				
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Over 10 til 15 Aar a)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
— 15 — 18 — b)	-	2	1	-	3	-	3	-	4	4	1	8	1	9	11	1	12
— 18 — 20 — c)	18	2	1	-	21	-	21	21	-	2	2	21	2	23	42	2	44
— 20 — 25 — d)	55	16	6	23	77	23	100	80	4	3	18	87	18	105	164	41	205
— 25 — 30 — e)	32	31	21	54	84	54	138	39	13	10	15	62	15	77	146	69	215
— 30 — 40 — f)	28	52	41	63	121	63	184	30	17	11	32	58	32	90	179	95	274
— 40 — 50 — g)	28	39	36	28	103	28	131	15	21	7	6	43	6	49	146	34	180
— 50 — 60 — h)	5	36	25	12	66	12	78	-	24	9	4	33	4	37	99	16	115
— 60 — 70 — i)	1	21	23	-	45	-	45	-	4	8	1	12	1	13	57	1	58
— 70 Aar k)	-	3	2	1	5	1	6	-	1	1	-	2	-	2	7	1	8
Tilsammen 3)	167	202	156	181	525	181	706	185	88	53	79	326	79	405	851	260	1 111

1) Age. 2) Restants au 1er Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 5) Total général.
a—i) au-dessus de 10 jusqu'à 15 ans etc. k) au-dessus de 70 ans.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 5. Fangernes Nationalitet.
Répartition de la population suivant la nationalité des prisonniers.

Maisons centrales
1888—1889.

Nationalitet 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 4).							I alt 5).		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3)			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Norske a)	153	183	134	169	470	169	639	168	82	46	73	296	73	369	766	242	1 008
Finner b)	3	-	3	1	6	1	7	-	-	1	-	1	-	1	7	1	8
Lapper c)	-	-	8	2	8	2	10	3	1	2	-	6	-	6	14	2	16
Svenske d)	9	18	9	9	36	9	45	13	5	4	6	22	6	28	58	15	73
Andre Nationaliteter e)	2	1	2	-	5	-	5	1	-	-	-	1	-	1	6	-	6
Tilsammen 3)	167	202	156	181	525	181	706	185	88	53	79	326	79	405	851	260	1 111

1) Nationalité. 2) Restants au ler Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 5) Total général.
a) Norvégiens. b) Finnois. c) Lapons. d) Suédois. e) Autres nationalités.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 6. Fangernes ægteskabelige Stilling.

Maisons centrales
1888—1889.

Répartition de la population suivant l'état conjugal des prisonniers.

Den ægteskabelige Stilling 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 4).							I alt 5).		
	Bodsfængslst.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).			Bodsfængslst.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).					
	M. hom-mes.	M. h.	M. h.	K. fem-mes.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ugifte a).	119	135	89	143	343	143	486	144	44	33	60	221	60	281	564	203	767
Gifte, som har Børn b)	41	36	49	21	126	21	147	36	37	15	12	88	12	100	214	33	247
Gifte uden Børn c).	5	14	6	7	25	7	32	2	2	3	1	7	1	8	32	8	40
Enkemænd og Enker, som har Børn d) .	2	15	12	10	29	10	39	3	5	2	5	10	5	15	39	15	54
Enkemænd og Enker uden Børn e) . .	-	2	-	-	2	-	2	-	-	-	1	-	1	1	2	1	3
Tilsammen 3)	167	202	156	181	525	181	706	185	88	53	79	326	79	405	851	260	1111

1) État conjugal. 2) Restants au 1er Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 5) Total général.
a) Célibataires. b) Mariés ayant des enfants. c) Mariés sans enfants. d) Veufs et veuves ayant des enfants. e) Veufs et veuves sans enfants.

Strafanstalterne
1888--1889.

Tabel 7. Fangernes
Répartition de la population suivant les métiers et professions

Den tidligere Livsstilling 1).	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).						
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).		
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Embedsmænd a)	-	-	-	-	-	-	-
Ombuds- og Bestillingsmænd b)	3	-	-	-	3	-	3
Handelsmænd og Fabrikanter c)	7	2	-	2	9	2	11
Haandværkere d)	3	-	2	-	5	-	5
Gaardbrugere og Føderaadfolk e)	14	3	9	8	26	8	34
Handelsbetjente og Kontorister f)	4	2	-	-	6	-	6
Haandværksarbeidere og Læredrenge g)	20	86	38	3	144	3	147
Tjenestetyende h)	8	3	4	87	15	87	102
Fabrik- og Værksarbeidere i)	8	4	2	1	14	1	15
Husmænd og Inderster k)	3	3	8	6	14	6	20
Fiskere l)	16	1	9	1	26	1	27
Søfarende m)	13	8	13	1	34	1	35
Dagarbeidere n)	48	74	54	57	176	57	233
Løsgjængere og Omstreifere o)	9	15	7	13	31	13	44
Betlere og Fattiglemmer p)	-	1	-	-	1	-	1
Personer i andre Stillinger q)	11	-	10	2	21	2	23
Tilsammen 3)	167	202	156	181	525	181	706

1) Métiers et professions. 2) Restants au 1er Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année au
a) Fonctionnaires publics nommés par le roi. b) Autres fonctionnaires publics. c) Commerçants et
g) Ouvriers et apprentis de la classe des artisans. h) Domestiques. i) Ouvriers de fabrique. k) Tenanciers.
sant d'assistance publique. q) Autres personnes.

tidligere Livsstilling.

Maisons centrales
1888—1889.

que les condamnés exerçaient au moment de leur jugement.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1 Juli 1888 til 30 Juni 1889 4).							I alt 5).		
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).			M. h.	K. f.	tils. total.
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	-	2	-	6	-	6	9	-	9
2	2	1	-	5	-	5	14	2	16
-	-	-	-	-	-	-	5	-	5
10	3	2	6	15	6	21	41	14	55
2	1	-	-	3	-	3	9	-	9
30	41	12	4	83	4	87	227	7	234
12	1	-	29	13	29	42	28	116	144
1	2	-	1	3	1	4	17	2	19
3	-	5	1	8	1	9	22	7	29
12	1	2	-	15	-	15	41	1	42
8	4	6	3	18	3	21	52	4	56
81	26	17	25	124	25	149	300	82	382
10	5	3	7	18	7	25	49	20	69
-	1	1	-	2	-	2	3	-	3
10	1	2	3	13	3	16	34	5	39
185	88	53	79	326	79	405	851	260	1 111

1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 5) Total général.
 manufacturiers. d) Artisans. e) Fermiers. f) Employés de commerce et commis aux écritures.
 l) Pêcheurs. m) Marins. n) Journaliers. o) Vagabonds et gens sans aveu. p) Mendiants, pauvres jouis-

Strafanstalterne
 1888--1889.

 Tabel 8. Fangernes
 Répartition de la population suivant

Overøvrighedsdistrikter 1).		A. Hensiddende 1ste Juli 1888 2).						
		Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3).		
		M. hombres.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	tils. total.
Smaalene	{ Kjøbstad eller Ladested 6) == B.	2	12	-	7	14	7	21
	{ Landdistrikt 7) == L.	4	5	1	6	10	6	16
Akershus	{ B.	-	-	-	1	-	1	1
	{ L.	5	11	1	14	17	14	31
Kristiania	{ B.	46	93	6	32	145	32	177
	{ L.	-	-	-	1	-	1	1
Hedemarken	{ B.	8	5	10	9	23	9	32
	{ L.	-	-	-	-	-	-	-
Kristians	{ B.	5	7	1	8	13	8	21
	{ L.	1	6	-	3	7	3	10
Buskerud	{ B.	7	6	2	4	15	4	19
	{ L.	4	2	2	3	8	3	11
Jarlsberg og Laurvik	{ B.	3	2	2	8	7	8	15
	{ L.	-	2	-	3	2	3	5
Bratsberg	{ B.	2	7	-	-	9	-	9
	{ L.	-	3	-	2	3	2	5
Nedenæs	{ B.	3	8	4	2	15	2	17
	{ L.	6	3	8	3	17	3	20
Lister og Mandal	{ B.	2	2	8	-	12	-	12
	{ L.	2	-	9	3	11	3	14
Stavanger	{ B.	-	1	5	4	6	4	10
	{ L.	-	-	-	-	-	-	-
Søndre Bergenhus	{ B.	4	1	13	4	18	4	22
	{ L.	10	5	15	5	30	5	35
Bergen	{ B.	-	-	-	-	-	-	-
	{ L.	3	-	5	1	8	1	9
Romsdal	{ B.	2	1	2	4	5	4	9
	{ L.	5	-	3	7	8	7	15
Søndre Trondhjem	{ B.	2	3	9	5	14	5	19
	{ L.	4	-	11	6	15	6	21
Nordre Trondhjem	{ B.	-	-	3	1	3	1	4
	{ L.	2	1	5	7	8	7	15
Nordland	{ B.	1	-	1	1	2	1	3
	{ L.	12	-	3	12	15	12	27
Tromsø	{ B.	4	-	3	2	7	2	9
	{ L.	2	-	6	8	8	8	16
Finmarken	{ B.	5	-	-	-	5	-	5
	{ L.	4	1	6	3	11	3	14
Tilsammen {	B.	85	130	58	76	273	76	349
	L.	75	57	86	103	218	103	321
<i>Hele Riget 8)</i>		160	187	144	179	491	179	670
Sverige 9)		4	13	7	2	24	2	26
Andre Lande 10)		3	1	4	-	8	-	8
Ikke oplyst 11)		-	1	1	-	2	-	2
Ialt 3)		167	202	156	181	525	181	706

1) Départements. 2) Restants au 1er Juillet 1888. 3) Total. 4) Entrés pendant l'année du 1 royaume. 9) Suède. 10) Autres pays. 11) Domicile inconnu.

Hjemsted.

le domicile des prisonniers.

Maisons centrales
1888—1889.

B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 4).							I alt 5).			
Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 3)						
M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.	
2	6	-	1	8	1	9	22	8	30	B. }
5	5	-	1	10	1	11	20	7	27	L. }
1	-	-	-	1	-	1	1	1	2	B. }
5	6	1	1	12	1	13	29	15	44	L. }
55	38	3	12	96	12	108	241	44	285	B. Kristiania.
1	-	-	2	1	2	3	1	3	4	B. }
13	1	3	15	17	15	32	40	24	64	L. }
-	-	-	1	-	1	1	-	1	1	B. }
6	4	-	2	10	2	12	23	10	33	L. }
1	1	-	2	2	2	4	9	5	14	B. }
3	2	-	4	5	4	9	20	8	28	L. }
2	4	-	1	6	1	7	14	4	18	B. }
1	4	-	4	5	4	9	12	12	24	L. }
2	4	-	1	6	1	7	8	4	12	B. }
3	3	1	-	7	-	7	16	-	16	L. }
1	1	-	-	2	-	2	5	2	7	B. }
-	2	-	1	2	1	3	17	3	20	L. }
4	-	1	1	5	1	6	22	4	26	B. }
1	1	1	1	3	1	4	15	1	16	L. }
3	1	5	1	9	1	10	20	4	24	B. }
3	-	1	-	4	-	4	10	4	14	L. }
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B. }
6	-	3	2	9	2	11	27	6	33	L. }
5	1	4	5	10	5	15	40	10	50	B. Bergen.
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	B. }
6	-	1	1	7	1	8	15	2	17	L. }
2	-	1	-	3	-	3	8	4	12	B. }
1	-	3	5	4	5	9	12	12	24	L. }
8	1	5	-	14	-	14	28	5	33	B. }
5	-	1	2	6	2	8	21	8	29	L. }
-	-	1	1	1	1	2	4	2	6	B. }
3	-	4	2	7	2	9	15	9	24	L. }
-	-	-	1	-	1	1	2	2	4	B. }
11	-	3	3	14	3	17	29	15	44	L. }
2	-	2	-	4	-	4	11	2	13	B. }
2	-	1	5	3	5	8	11	13	24	L. }
2	-	-	-	2	-	2	7	-	7	B. }
7	-	4	1	11	1	12	22	4	26	L. }
91	57	22	29	170	29	199	443	105	548	B. }
81	28	27	50	136	50	186	354	153	507	L. }
172	85	49	79	306	79	385	797	258	1 055	<i>Hele Riget.</i>
11	2	3	-	16	-	16	40	2	42	Sverige.
1	1	-	-	2	-	2	10	-	10	Andre Lande.
1	-	1	-	2	-	2	4	-	4	Ikke oplyst.
185	88	53	79	326	79	405	851	260	1 111	Ialt.

Juillet 1888 au 30 Juin 1889.

5) Total général.

6) Les villes.

7) Les districts ruraux.

8) Tout le

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 9. Fangernes ægte eller uægte Fødsel.
Répartition de la population suivant la naissance des prisonniers.

Maisons centrales
1888—1889.

	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 1)							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 3).							I alt 4)		
	Fodsængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 2).			Bodsængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 2).					
					M. h.	M. h.	K. femmes.					M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.
Ægte fødte 5)	153	179	140	142	472	142	614	163	83	45	59	291	59	350	763	201	964
Uægte fødte 6)	14	23	16	39	53	39	92	22	5	8	20	35	20	55	88	59	147
Tilsammen 2)	167	202	156	181	525	181	706	185	88	53	79	326	79	405	851	260	1111

1) Restants au 1er Juillet 1888. 2) Total. 3) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 4) Total général. 5) Légitimes. 6) Naturels.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 10. Fangernes tidligere Straffældelse.
Renseignements relatifs aux antécédents judiciaires des prisonniers.

Maisons centrales
1888—1889.

	A. Hensiddende 1ste Juli 1888 1).							B. Indsatte efter Dom i Aaret 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 3).							I alt 4).		
	Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 2).			Bodsfængslet.	Akershus Strafanstalt.	Trondhjems Strafanstalt.	Strafanstalten i Kristiania for Kvinder.	Tilsammen 2).					
	M. hommes.	M. h.	M. h.	K. femmes.	M. h.	K. f.	Tils. total.	M. h.	M. h.	M. h.	K. f.	M. h.	K. f.	tils. total.	M. h.	K. f.	tils. total.
Ikke tidligere straffet 5)	62	18	37	122	117	122	239	74	16	10	38	100	38	138	217	160	377
Straffet med Fængsel eller anden Straf end Strafarbejde 6)	66	12	16	18	94	18	112	74	8	8	25	90	25	115	184	43	227
Straffet med Strafarbejde 7)	39	172	103	41	314	41	355	37	64	35	16	136	16	152	450	57	507
Tilsammen 2)	167	202	156	181	525	181	706	185	88	53	79	326	79	405	851	260	1111

1) Restants au 1er Juillet 1888. 2) Total. 3) Entrés pendant l'année du 1 Juillet 1888 au 30 Juin 1889. 4) Total général. 5) Non punis. 6) Punis d'emprisonnement ou d'autre peine que celle de travaux forcés. 7) Punis de travaux forcés.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 11. Oplysning om de i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886
løsladte Fangers Tilbagefald.

Maisons centrales
1888—1889.

Nombre des prisonniers mis en liberté pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin
1886 et condamnés en récidive aux travaux forcés avant le 1 Juillet 1889.

	Løsladte i Aaret 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886 r).									Tilbagefaldne inden 1ste Juli 1889 s).																	
	Domfældte for Tyveri 2).			Domfældte for anden Forbry- delse 3).			Samlet Antal løsladte 4).			Domfældte for Tyveri 2).			Domfældte for anden Forbry- delse 3).			Samlet Antal tilbage- faldne 6).			Procentantal af de for Tyveri domfældte 7).			Procentantal af de for anden Forbrydelse domfældte 8).			Samlet Procentantal tilbagefaldne. 9).		
	M. hom- mes.	K. fem- mes.	tils. to- tal	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.	M. h.	K. f.	tils. t.
Bodsfængslet	122	-	122	50	-	50	172	-	172	33	-	33	3	-	3	36	-	36	27,05	-	27,05	6,00	-	6,00	20,93	-	20,93
Akershus Strafanstalt	50	-	50	20	-	20	70	-	70	23	-	23	3	-	3	26	-	26	46,00	-	46,00	15,00	-	15,00	37,14	-	37,14
Trondhjems Strafanstalt	84	-	84	26	-	26	110	-	110	30	-	30	3	-	3	33	-	33	35,71	-	35,71	11,54	-	11,54	30,00	-	30,00
Strafanstalten i Kristiania for Kvinder	-	24	24	-	39	39	-	63	63	-	11	11	-	2	2	-	13	13	-	45,83	45,83	-	5,13	5,13	-	20,63	20,63
Tilsammen 10)	256	24	280	96	39	135	352	63	415	86	11	97	9	2	11	95	13	108	33,59	45,83	34,64	9,37	5,13	8,15	26,99	20,63	26,02

Anm. Ved Udarbejdelsen af denne Tabel er som „tilbagefaldne“ kun regnet de til Strafarbejde dømte.

For Trondhjems Strafanstalt er i Beretningen for 1885—86 opført 122 løsladte. Naar i nærværende Tabel kun et Antal af 110 er medtaget ved Beregningen af Tilbagefaldet, skriver dette sig fra, at 12 Fanger allerede var løsladte fra Bergens Strafanstalt forinden dennes Nedleggelse i September 1885, men medtoges i de statistiske Tabeller for Trondhjems Strafanstalt, — se herom Bemærkninger i ovennævnte Beretning S. 2 —, uden at der for deres Vedkommende fra Anstalten kunde indhentes Oplysning om Tilbagefaldet.

1) Libérés pendant l'année du 1 Juillet 1885 au 30 Juin 1886. 2) Condamnés pour vol. 3) Condamnés pour d'autres crimes. 4) Nombre total des libérés. 5) Condamnés en récidive avant le 1 Juillet 1889. 6) Nombre total des condamnés en récidive. 7) Le pourcent des condamnés pour vol. 8) Le pourcent des condamnés pour d'autres crimes. 9) Le pourcent total des condamnés en récidive 10) Total.

	Tilbagegængende fra forrige Aar D).	Tilkomne i Aarets Løb 2).	Udgaaede 4).			Døde 8).	Tilbagegængende ved Slutningen af Aaret 9).	Tilkomne med Syg- dommen op- staaet 10).		Behandlede i Sygecelle eller paa Sygeafdeling 13).	Sygdomstilfælde, der antages at være forarsagede af Fængselslivet eller Opholdet i Fængslet 14)	Sygedage i Sygecelle eller paa Syge- afdelingen 15).		Syge i Sygecelle eller paa Sygeafdelingen 18).			Døde 22).		
			Helbredede 5).	I Bedring 6).	Uhelbredede 7).			før Indkomsten 11).	efter Indkomsten 12).			Det hele Antal 16).	I Gjennemsnit paa hver syg 17).	Procent af det samlede Fangeantal 19).	Det daglige Gjennemsnits- antal 20).	Af 100 Fanger syg daglig 21).	Procent af de Syge i Sygecelle eller paa Syge- afdelingen 23).	Procent af det samlede Fangeantal 24).	
Bodsfængslet M. 354*) h.	2	69	71	63	5	1	-	2	15	56	14	5	371	26,5	3,95	1,01	0,61	-	-
Akershus Strafanstalt . M. 334*) h.	9	68	77	38	12	4	5	18	37	40	77	**)	3 453	44,8	23,05	9,46	4,12	6,49	1,50
Trondhjems Strafanstalt M. 209*) h.	3	117	120	104	9	1	2	4	9	111	65	4	981	15,1	31,10	2,69	2,18	3,08	0,96
Strafanstalten i Kristi- ania for Kvinder K. 260*) f.	7	56	63	48	5	-	2	8	**)	**)	63	**)	2 630	41,7	24,23	7,21	4,11	3,17	0,77

A n m . Se om denne Tabels Affattelse det i Textafsnittet F. Side 60 anførte.

*) Antallet af de fra foregaaende Aar hensiddende og i Aarets Løb efter Dom indsatte eller fra andre Strafanstalter overflyttede Fanger.
**) Har ikke kunnet opgives.

20 1) Restants au 1 Juillet 1888. 2) Tombés malades pendant l'année. 3) Total. 4) Sortis. 5) Guéris. 6) Allant mieux. 7) Non guéris. 8) Décédés.
9) Restants à la fin de l'année. 10) Nombre des entrants, la maladie ayant commencé. 11) Avant l'entrée. 12) Après l'entrée. 13) Traités en cellule de
malade ou dans l'infirmerie de l'établissement. 14) Cas de maladies supposés d'être occasionnés par la vie ou le séjour en prison. 15) Nombre des jours passés
en cellule de malade ou dans l'infirmerie. 16) Nombre total. 17) La moyenne pour chaque malade. 18) Nombre des malades en cellule ou dans l'infirmerie.
19) Le pourcent du nombre total des prisonniers. 20) Nombre moyen par jour. 21) De 100 prisonniers: malades par jour. 22) Décédés. 23) Le pourcent des
malades en cellule ou dans l'infirmerie. 24) Le pourcent du nombre total des prisonniers.

Strafanstalterne
1888—1889.

Tabel 13. Vægttabel
Le poids

	Bodsfængslet. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: . 188.								Akershus Strafanstalt. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 96.							
	Antal veiede Fanger 1).		Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)		Antal veiede Fanger 1)		Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)	
	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.
Alder. 5)																
fra 18 til 25 Aar 6)	85	34	40,0	50	58,8	1	1,2	12	7	58,3	5	41,7	-	-	-	-
- 25 — 35 — 7)	60	15	25,0	42	70,0	3	5,0	27	11	40,7	15	55,6	1	3,7	1	3,7
over 35 Aar 8)	43	14	32,6	26	60,4	3	7,0	57	30	52,6	22	38,6	5	8,8	5	8,8
Tilsammen 9)	188	63	33,5	118	62,8	7	3,7	96	48	50,0	42	43,7	6	6,3	6	6,3
Helbredstilstand. 10)																
med god Helbred 11)	121	46	38,0	70	57,9	5	4,1	72	39	54,2	27	37,5	6	8,3	6	8,3
med svag Helbred 12)	67	17	25,4	48	71,6	2	3,0	24	9	37,5	15	62,5	-	-	-	-
Tilsammen	188	63	33,5	118	62,8	7	3,7	96	48	50,0	42	43,7	6	6,3	6	6,3
Straffetid. 13)																
fra 6 Maaneder til 1 Aar 14)	140	53	37,9	80	57,1	7	5,0	30	22	73,4	7	23,3	1	3,3	1	3,3
- 1 til 2 Aar 15)	40	8	20,0	32	80,0	-	-	13	9	69,2	3	23,1	1	7,7	1	7,7
- 2 — 3 — 16)	6	1	16,7	5	83,3	-	-	10	3	30,0	7	70,0	-	-	-	-
over 3 Aar 17)	2	1	50,0	1	50,0	-	-	43	14	32,6	25	58,1	4	9,3	4	9,3
Tilsammen	188	63	33,5	118	62,8	7	3,7	96	48	50,0	42	43,7	6	6,3	6	6,3
Levevei og Beskæftigelse. 18)																
af Arbeids- og Bondeklassen 19)	165	54	32,7	104	63,0	7	4,3	76	36	47,4	34	44,7	6	7,9	6	7,9
- Haandværksklassen 20)	15	6	40,0	9	60,0	-	-	19	11	57,9	8	42,1	-	-	-	-
- den konditionerede Klasse 21)	8	3	37,5	5	62,5	-	-	1	1	100,0	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	188	63	33,5	118	62,8	7	3,7	96	48	50,0	42	43,7	6	6,3	6	6,3
Beskæftigelse i Fængslet. 22)																
med stillesiddende Arbejde 23).	100	47	47,0	51	51,0	2	2,0	28	14	50,0	13	46,4	1	3,6	1	3,6
Arbejde med mere Bevægelse 24)	88	16	18,2	67	76,1	5	5,7	68	34	50,0	29	42,6	5	7,4	5	7,4
Tilsammen	188	63	33,5	118	62,8	7	3,7	96	48	50,0	42	43,7	6	6,3	6	6,3
Nyindkomne 25)																
Tilbagefaldne 26)	162	56	34,6	99	61,1	7	4,3	15	11	73,4	2	13,3	2	13,3	2	13,3
	26	7	26,9	19	73,1	-	-	81	37	45,7	40	49,4	4	4,9	4	4,9
Tilsammen	188	63	33,5	118	62,8	7	3,7	96	48	50,0	42	43,7	6	6,3	6	6,3

1) Nombre des pésés. 2) Poids augmenté. 3) Poids diminué. 4) Sans changement. 5) Age.
12) Santé faible. 13) Durée de la peine. 14) 6 mois à 1 an. 15) 1 à 2 ans. 16) 2 à 3 ans. 17) Au-dessus
22) Occupation dans la prison. 23) Travail plus sédentaire. 24) Travail exigeant plus de mouvement.

over udgaaede Fanger.
des sortis.

Maisons centrales
1888—1889.

Trondhjems Strafanstalt. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 89.							Strafanstalten i Kristiania for Kvinder. Antal udgaaede Fanger: nombre des sortis: 84.						
Antal veiede Fanger. 1)	Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)		Antal veiede Fanger. 1)	Vundet i Vægt. 2)		Tabt i Vægt. 3)		Uforandret Vægt. 4)	
	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.		Antal.	pCt.	Antal.	pCt.	Antal.	pCt.
3	2	66,7	1	33,3	-	-	10	6	60,0	4	40,0	-	-
16	10	62,5	6	37,5	-	-	37	14	37,8	16	43,3	7	18,9
67	47	70,1	20	29,9	-	-	33	19	57,6	8	24,2	6	18,2
86	59	68,6	27	31,4	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2
77	53	68,8	24	31,2	-	-	63	32	50,8	22	34,9	9	14,3
9	6	66,7	3	33,3	-	-	17	7	41,2	6	35,3	4	23,5
86	59	68,6	27	31,4	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2
19	16	84,2	3	15,8	-	-	35	23	65,7	7	20,0	5	14,3
10	9	90,0	1	10,0	-	-	10	4	40,0	2	20,0	4	40,0
5	4	80,0	1	20,0	-	-	5	2	40,0	3	60,0	-	-
52	30	57,7	22	42,3	-	-	30	10	33,4	16	53,3	4	13,3
86	59	68,6	27	31,4	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2
85	58	68,2	27	31,8	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2
1	1	100,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86	59	68,6	27	31,4	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2
28	23	82,1	5	17,9	-	-	51	29	56,9	13	25,5	9	17,6
58	36	62,1	22	37,9	-	-	29	10	34,5	15	51,7	4	13,8
86	59	68,6	27	31,4	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2
21	11	52,4	10	47,6	-	-	58	28	48,3	21	36,2	9	15,5
65	48	73,8	17	26,2	-	-	22	11	50,0	7	31,8	4	18,2
86	59	68,6	27	31,4	-	-	80	39	48,8	28	35,0	13	16,2

6) 18 à 25 ans. 7) 25 à 35 ans. 8) Au-dessus de 35 ans. 9) Total. 10) Santé. 11) Santé bonne.
de 3 ans. 18) Professions et occupations. 19) Ouvriers et paysans. 20) Artisans. 21) Professions libérales etc.
25) Entrés pour la première fois. 26) Prisonniers en récidive.

(Bilag 1)

Fra Bodsfængslets Inspektion.

Ved hoslagt at oversende de for Budgetaaret fra 1ste Juli 1888 til 30te Juni 1889 afgivne Beretninger om Bodsfængslet fra dets Direktør, Præst, 1ste Lærer og Læge skal Inspektionen, under Henviisning til den med Skrivelse af 23de Oktober sidstleden til det kongelige Departement oversendte Extrakt af Fængslets Kasseregnskab for nævnte Budgetaar, støttet til de i disse Dokumenter indeholdte Opgaver, meddelte følgende Oplysninger om Fængslets Virksomhed og Tilstand i det forløbne Aar:

1. Med Hensyn til **Funktionærerne** har Inspektionen intet at føie til, hvad Direktøren har oplyst.

2. Fangebelægget og Fangedagene.

Fangeantal 1ste Juli 1888.	Tilgang.			Afgang.				Fangeantal 30te Juni 1889.
	Indsatte efter Dom.	Fra andre Strafan- stalter.	Til- sam- men.	Efter endt Straffe- tid.	Be- naa- dede.	Til andre Strafan- stalter.	Til- sam- men.	
167	185	2	187	172	14	2	188	166

Det samlede Antal Fangedage udgjorde	60 845
Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg	166,70
Det højeste Fangebelæg	173
Det laveste Fangebelæg	159

Til Sammenligning med de nærmest foregaaende Tidsrum hidsættes Forholdet i det foregaaende Budgetaar:

Det samlede Antal Fangedage	60 886
Det gennemsnitlige daglige Fangebelæg	166,36
Det højeste Fangebelæg	196
Det laveste Fangebelæg	149

Det daglige Middelbelæg:

for Decenniet fra 1852—1861	228,4
” Do. ” 1862—1871	210,6
” Do. ” 1872—1881	192,84

Det samlede Antal Fanger, der siden Fængslet toges i Brug i 1851 og indtil 30te Juni 1889 er indkommet direkte fra Jurisdiktionerne, udgjør 5 716,

medens til samme Tid fra andre Strafanstalter overførtes til Bods- fængslet	1 850
Det samlede Antal Fanger, der indtil 30te Juni 1889 er indkom- met i Bods-fængslet, bliver altsaa	7 566.

Af de i Budgetaaret indkomne Fanger indbragtes uden forhen at være dømte direkte fra Jurisdiktionerne 76, ved Overflytning fra andre Strafanstalter 2, tilsammen 78, forhen straffede kun med Fængsel, Bøder eller Ris 75, forhen straffede i Sverige, men ikke her i Riget 2, forhen straffede med Strafarbeide 32.

De forhen med Strafarbeide straffede udgjorde altsaa 17,11 pCt. af de indkomne.

Af de sidstnævnte 32 var:

straffede kun i Bods-fængslet	24,
— „ „ Fællesanstalt	7,
— baade i Bods-fængslet og i Fællesanstalt	1.

Af de tidligere med Strafarbeide kun i Bods-fængslet straffede

Fanger er 14 indkomne for	2den Gang,
10 indkomne for	3die Gang.

Af de 8, som før havde været straffede i Fællesanstalt, havde 3 været underkastede denne Straf en Gang og 5 to Gange.

Tilbagefaldsprocenten for Tidsrummet fra 1ste Juli 1885 til 30te Juni 1886, hvortil Opgaverne er samlede ved Udgangen af Juni Maaned d. A., altsaa 3 Aar efter den sidste Fanges Løsladelse, udgjør 20,93.

3. Orden og Disciplin.

Korrektionsstraf har været anvendt 56 Gange paa 40 Fanger; 1 Fange er straffet fire Gange, 3 Fanger tre Gange, 7 Fanger to Gange og 29 Fanger en Gang. Den hyppigste Forseelse var som sædvanlig Meddelelse til Medfange. Forøvrigt henvises til Direktørens Beretning.

4. Sjælepleien og Undervisningen.

1 Fange blev konfirmeret i Aarets Løb. Kommunion er afholdt 10 Gange i Kirken for ialt 82 Kommunikanter, desuden en Kommunion for 2 Lapper og en Sygekommunion.

5. **Sundhedstilstanden** i Fængslet har været god. Der indtraf 2 Tilfælde af Sindssygdom. Forøvrigt henvises til Direktørens og Lægens Beretninger, idet den førstnævnte indeholder de fornødne Oplysninger om, hvad de hidtil har kunnet sættes i Gang til Ophævelse af de i den sidstnævnte paapegede sanitære Mangler.

Angaaene 6. **Arbejdsvirksomheden**, 7. **Forplejningen** og 8. **Bygningerne** har Inspektion intet at føje til det i Direktørens Beretning anførte.

9. Indtægter og Udgifter.

I Budgetaaret er der arbeidet Fabrikater til Salg for . . .	Kr.	41 657,44
- Do. - - - - - Do. - Fængslet for . . .		12 534,14
- Do. - - - - - Do. - Lagerkonto - . . .		3 462,46

Bruttoindtægten af Fangernes Arbeide har saaledes udgjort Kr. 57 654,04

Arbeidsfortjenesten er i Budgetaaret	Kr.	54 744,39,
hvorefter Fængslets Indtægt pr. Fangedag bliver		0,90.0
Den samlede Udgift har for hver Fangedag udgjort		2,43.1
hvoraf Udgift til Bispisningen		0,26.6.

Bringes Overskuddet af Arbeidsvirksomheden i Afdrag, bliver den rene Udgift pr. Fangedag 1,53.1.

Af Balancen af Hovedbogen hidsættes med Hensyn til Fængslets Regnskabsvæsen i det hele følgende Oversigt:

a. Fængslets Beholdninger udgjorde den 1ste Juli 1888	Kr.	42 926,67
b. Ved Fangernes Arbeide er opført indvundet		54 744,39
c. Indtægter af Aakeberggløkken		1 933,08
d. Forskjellige Indtægter		439,27
e. Godtgjørelse for underordnede Funktionærer tilstaaet Bolig m. m. og Kost		1 760,00
f. Statskassens Tilskud		90,200,00

Kr. 192 003,41.

Fangernes optjente, men ikke indbetalte Arbeidspenge er i Budgetaaret formindsket med 75,23

Kr. 191 928,18.

Ved at fradrage denne Sum Fængslets Beholdninger den 30te Juni 1889 43 997,91

findes Fængslets Udgifter at have beløbet sig til Kr. 147 930,27.

Kristiania den 7de December 1889.

L. Dahl.	A. Petersen.	P. Beichmann.	B. Garben.
Nordan.	N. Chr. Michelsen.		I. Sørbye.

L. H. Prytz.

(Bilag 2 a.)

Reglement for Klasseinddeling og Arbeidspenge m. v. i Bødsfængslet.

(Udfærdiget af Justits-Departementet i Henhold til Kgl. Resol.
af 20de Januar 1886.)

Grundregler.

- a. Fange opflyttes ikke fra lavere til højere Klasse, medmindre han ved god Opførsel og Flid og ved en kjendelig Stræben efter at opfylde sine Pligter og at tage Straffen paa den rette Maade har gjort sig dertil fortjent.
Fange, der paa saadan Maade særlig maatte udmærke sig, kan, forsaa-vidt han ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, opflyttes i højere Klasse efter kortere Ophold i lavere Klasse end nedenfor bestemt.
- b. For udvist slet Forhold kan Fange nedsættes i lavere Klasse lige indtil i den nederste. Saadan Nedsættelse kan anvendes saavel som eneste Straf som i Forbindelse med anden Straf.
Ved god Opførsel kan han efter mindst 1 Maanedes Ophold i 1ste, 2 Maaneders i 2den og 3 Maaneders i 3die Klasse atter gjøre sig fortjent til at rykke op i den Klasse, hvor han var før Nedsættelsen, men skal da forblive der mindst i den for Klassen bestemte korteste Tid. Er Fangen nedsat fra 5te Klasse, kan han ikke komme tilbage til den.
- c) Fange, der er straffet for en i Anstalten begaaet Forseelse uden tillige at nedsættes i lavere Klasse, kan ikke opflyttes i højere Klasse før mindst 1 Maaned efter, at Straffen er udstaaet, hvis han er i 1ste eller 2den Klasse, og mindst 2 Maaneder efter udstaaet Straf, hvis han er i 3die eller 4de Klasse.
- d. Spørgsmaal om Opflytning til højere Klasse har Direktøren at forelægge til Drøftelse af Funktionærforsamlingen, førend han tager sin Bestemmelse.
Ogsaa angaaende Fastsættelse af Arbeidspenges Størrelse bør Direktøren konferere med vedkommende underordnede Funktionærer.
- e. Der kan efter Bestemmelse af Præsten med Bifald af Direktøren udlaanes Fangerne i de forskjellige Klasser Bøger af Bogsamlingen efter en saavel i Henseende til Bøgernes Art som til Udlaanenes Hyppighed rimelig Progression.

- f. Optjente Arbeidspenge kan for hvert Halvaar indsættes paa Fangens Konto, men til Disposition af Direktøren, i autoriseret Sparebank. Efter Fangens Anmodning kan dog Direktøren bestemme, at indtil Halvdelen af optjente Arbeidspenge udbetales til Fangens trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre.

Ved Fangens Løsladelse afgjør Direktøren, om de oplagte Arbeidspenge eller den Del deraf, som ikke findes at burde anvendes til Fangens Opklædning eller til Rejsepenge for ham, skal udbetales til Fangen eller paa anden Maade anvendes til dennes Bedste.

- g. Gjør Fange sig skyldig i grovere Forseelse, kan optjente Arbeidspenge forbyrdes. Dog maa Justits-Departementets Bestemmelse herom for hvert enkelt Tilfælde indhentes.

Optjente, men til Fangen endnu ikke udbetalte Arbeidspenge forbyrdes, naar Fangen paanyt indsættes i Strafanstalt.

- h. Ødelægger eller beskadiger Fangen med Hensigt eller af grov Uagtsomhed nogen Fængslet eller dets Funktionærer tilhørende Gjenstand, kan Direktøren bestemme, at Erstatning herfor bliver at udrede af Fangens Arbeidspenge.
- i. Arbeidspenge er ikke at anse som Fangens Eiendom, forinden de er givne ham ihænde, og kan derfor ikke beslaglægges, udexequeres eller udpantes, saalænge de henstaar under Direktørens Omsorg.
- k. Dør Fangen under Opholdet i Bodsfængslet, bliver Arbeidspengene at tilstille vedkommende Skifteret eller rette Vedkommende.

Specielle Bestemmelser.

Iste Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er i Regelen 2 Maaneder. For Fanger, der tidligere har hensiddet i Strafanstalt, mindst 4 Maaneder.
- b. Arbeidspenge tilstaaes ikke.
- c. Fangen meddeles Undervisning i Cellen, dersom ikke Direktør og Præst i Forening anderledes bestemmer.
- d. Fangen kan faa Regnetavle og Griffel.
- e. Enten Brevvexling eller Besøg tillades 1 Gang.

2den Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er i Regelen 4 Maaneder. For Fanger, der tidligere har hensiddet i Strafanstalt, mindst 6 Maaneder.
- b. Arbeidspenge kan tilstaaes Fangen efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 6 Øre pr. Arbejdsdag. Har Fangen tidligere 2 eller flere Gange hensiddet i Strafanstalt, tilstaaes der ham i Regelen ikke Arbeidspenge i denne Klasse.

- c. Fangen kan undervises paa Skole.
- d. Der kan tilstaaes 1,5 cm. Tobak hver anden Dag.
- e. Brevvexling og Besøg tillades hver 2den Maaned.
- f. Fangen kan tilstedes Billeder af Familien.

3die Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er i Regelen 8 Maaneder. For Fanger, der tidligere har hensiddet i Strafanstalt, mindst 12 Maaneder.
- b. Arbeidspenge kan tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 8 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Fangen kan gives Salmodikon om Helligdagene.
- d. Til Brug paa Søn- og Helligdage kan uddeles Skrivebog og Skrivesager.
- e. Fangen kan anvendes til indvendigt Arbejde udenfor Cellen.
- f. Fangen kan gives Smør istedetfor Smult.
- g. Der kan tilstaaes 1,5 cm. Tobak daglig.
- h. Brevvexling tillades hver 6te Uge og Besøg hver 2den Maaned.
- i. Fangen kan overlades visse nyttige og gavnlige Gjenstande udenfor de reglementerede.

4de Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er i Regelen 12 Maaneder. Fanger, der tidligere har hensiddet i Strafanstalt, kan ikke opflyttes høiere end i denne Klasse, ei heller Fange, som under Opholdet i denne Klasse er bleven irettesat eller revset.
- b. Arbeidspenge kan tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 10 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Fangen kan gives Salmodikon ogsaa om Hverdagene.
- d. Fangen kan ved forefaldende Leilighed anvendes til Arbejde i fri Luft paa Gaardspladsene indenfor Ringmuren.
- e. Der kan tilstaaes 3 cm. Tobak daglig.
- f. Brevvexling og Besøg tillades hver 6te Uge.

5te Klasse.

- a. I denne Klasse kan kun opflyttes Fanger, som særlig maatte have udmærket sig ved en i alle Henseender god Opførsel.
 - b. Arbeidspenge kan tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 12 Øre pr. Arbejdsdag.
 - c. Fangen tilstedes Skrivebog ogsaa om Hverdagene.
 - d. Brevvexling og Besøg tillades hver Maaned.
 - e. Fangen tillades at bære Skjæg.
-

(Bilag 2 b.)

Reglement for Klasseinddeling og Arbejdspenge m. v. i Fælles-Strafanstalterne.

(Udfærdiget af Justits-Departementet i Henhold til Kgl. Resol.
af 20de Januar 1886.)

Grundregler.

- a. Fange opflyttes ikke fra lavere til højere Klasse, medmindre han ved god Opførsel og Flid og ved en kjendelig Stræben efter at opfylde sine Pligter og at tage Straffen paa den rette Maade har gjort sig dertil fortjent.

Fange, der paa saadan Maade særlig maatte udmærke sig, kan forsaa-vidt han ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, opflyttes i højere Klasse efter kortere Ophold i lavere Klasse end nedenfor bestemt.

- b. For udvist slet Forhold kan Fange nedsættes i lavere Klasse lige indtil i den nederste. Saadan Nedsættelse kan anvendes saavel som eneste Straf som i Forbindelse med anden Straf.

Ved god Opførsel kan Fangen efter mindst 2 Maaneders Ophold i 1ste, 3 Maaneders i 2den og 4 Maaneders i 3die Klasse atter gjøre sig fortjent til at rykke op i den Klasse, hvor han var før Nedsættelsen, men skal da forblive der mindst i den for Klassen bestemte korteste Tid. Er Fangen nedsat fra 5te Klasse, kan han ikke komme tilbage til den.

- c. Fange, der er straffet for en i Anstalten begaaet Forseelse uden tillige at nedsættes i lavere Klasse, kan ikke opflyttes i højere Klasse før mindst 1 Maaned efter, at Straffen er udstaaet, hvis han er i 1ste eller 2den Klasse, og mindst 2 Maaneder efter udstaaet Straf, hvis han er i 3die eller 4de Klasse.

- d. Spørgsmaal om Opflytning til højere Klasse har Bestyreren at forelægge til Drøftelse af Funktionærforsamlingen, førend han tager sin Bestemmelse.

Ogsaa angaaende Fastsættelse af Arbejdspenges Størrelse bør Bestyreren konferere med vedkommende underordnede Funktionærer.

XXVIII

- e. Der kan efter Bestemmelse af Præsten med Bifald af Bestyreren udlaanes Fangerne i de forskjellige Klasser Bøger af Bogsamlingen efter en saavel i Henseende til Bøgernes Art som til Udlaanenes Hyppighed rimelig Progression og i Forhold til Fangernes Antal paa Lokalerne.
- f. Optjente Arbeidspenge kan for hvert Halvaar indsættes paa Fangens Konto, men til Disposition af Bestyreren, i autoriseret Sparebank. Efter Fangens Anmodning kan dog Bestyreren bestemme, at indtil Halvdelen af optjente Arbeidspenge udbetales til Fangens trængende Ægtefælle, Børn eller Forældre.

Ved Fangens Løsladelse afgjør Bestyreren, om de oplagte Arbeidspenge eller den Del deraf, som ikke findes at burde anvendes til Fangens Oplædning eller til Reisepenge for ham, skal udbetales til Fangen eller paa anden Maade anvendes til dennes Bedste.

- g. Gjør Fange sig skyldig i grovere Forseelse, kan optjente Arbeidspenge forbrydes. Dog maa Justits-Departementets Bestemmelse herom for hvert enkelt Tilfælde indhentes.

Optjente, men til Fangen endnu ikke udbetalte Arbeidspenge forbrydes, naar Fangen paanyt indsættes i Strafaanstalt.

- h. Ødelægger eller beskadiger Fangen med Hensigt eller af grov Uagtsomhed nogen Strafanstalten eller dens Funktionærer tilhørende Gjenstand, kan Bestyreren bestemme, at Erstatning herfor bliver at udrede af Fangens Arbeidspenge.
- i. Arbeidspenge er ikke at anse som Fangens Eiendom, forinden de er givne ham ihænde, og kan derfor ikke beslaglægges, udexeqveres eller udpantes, saalænge de henstaar under Bestyrerens Omsorg.
- k. Dør Fangen under Opholdet i Strafanstalten, bliver Arbeidspengene at tilstille vedkommende Skifteret eller rette Vedkommende.

Specielle Bestemmelser.

Iste Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er:
 - For Fanger, der ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, i Regelen 4 Maaneder,
 - for Fanger, der før 1 Gang har hensiddet i Strafanstalt, mindst 6 Maaneder,
 - for Fanger, der før 2 Gange har hensiddet i Strafanstalt, mindst 9 Maaneder,

for Fanger, der før 3 eller flere Gange har hensiddet i Strafanstalt, mindst 12 Maaneder.

- b. Arbeidspenge tilstaaes ikke.
- c. Efter 2 Maaneders Ophold gives Undervisning i Religion og Læsning og efter Omstændighederne i Skrivning.
- d. Der kan tilstaaes Fangen, efterat han er anbragt paa Fælleslokale (jfr. Fangebehandlings-Reglementets § 5), 1,5 cm. Tobak eller 2,5 gr. Snus hver anden Dag.
- e. Fangen tillades at afsende og modtage Brev samt at modtage Besøg hver 3die Maaned.
- f. Til Brug paa Søn- og Helligdage kan uddeles Regnetavler og Griffeler.

2den Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er:
For Fanger, der ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, i Regelen 6 Maaneder,
for Fanger, der før 1 Gang har hensiddet i Strafanstalt, mindst 9 Maaneder,
for Fanger, der før 2 eller flere Gange har hensiddet i Strafanstalt, mindst 12 Maaneder.
- b. Arbeidspenge kan tilstaaes Fangen efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 6 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Der gives Undervisning i Religion, Læsning, Skrivning og Regning.
- d. Der kan tilstaaes 1,5 cm. Tobak eller 2,5 gr. Snus daglig.
- e. Brevvexling og Besøg tillades hver anden Maaned.
- f. Regnetavler kan benyttes ogsaa i Hviletiderne om Hverdage.
- g. Til Brug paa Søn- og Helligdage kan uddeles Skrivebøger og Skrive-sager.
- h. Fangen kan tilstedes Billeder af Familien.

3die Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er:
For Fanger, der er dømt til mindre end 6 Aars Strafarbejde, forsaavidt de ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, i Regelen 9 Maaneder, men ellers mindst 12 Maaneder;
for Fanger, der er dømt til Strafarbejde i 6 Aar eller derover eller paa Livstid,
forsaavidt de ikke tidligere har hensiddet i Strafanstalt, i Regelen 18 Maaneder,
men ellers mindst 2 Aar.
- b. Arbeidspenge kan tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 8 Øre pr. Arbejdsdag.

- c. Undervisning som i 2den Klasse med Norsk istedetfor Læsning.
- d. Der kan tilstaaes 3 cm. Tobak eller 5 gr. Snus daglig.
- e. Brevvexling og Besøg tillades hver 6te Uge.
- f. Til Benyttelse paa Søn- og Helligdage kan, foruden Skrivebøger og Skrivesager, ogsaa uddeles Tegnebøger og Tegnesager.
- g. Fangen kan overlades visse nyttige og gavnlige Gjenstande udenfor de reglementerede.

4de Klasse.

- a. Korteste Ophold i denne Klasse er:
For Fanger, der er dømte til mindre end 6 Aars Strafarbeide, 18 Maaneder,
for Fanger, der er dømte til tidsbestemt Strafarbeide i 6 Aar eller derover, 2 Aar,
for Livstidsfanger 3 Aar.
Fanger, der tidligere har hensiddet i Strafanstalt, kan ikke opflyttes høiere end i denne Klasse, ei heller Fange, som under Opholdet i denne Klasse er bleven irettesat eller revset.
- b. Arbeidspenge kan tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 10 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Undervisning kan tillige gives i Historie og Geografi.
- d. Tobak kan tilstaaes som i 3die Klasse.
- e. Brevvexling og Besøg tillades hver Maaned.
- f. Der kan tilstaaes Fangen Salmodikon til Brug paa Søn- og Helligdage.
- g. Skrivebøger kan benyttes ogsaa i Hviletiderne om Hverdagene.

5te Klasse.

- a. I denne Klasse kan kun opflyttes Fanger, som særlig maatte have udmærket sig ved en i alle Henseender god Opførsel.
- b. Arbeidspenge tilstaaes efter udvist Flid og Dygtighed med indtil 12 Øre pr. Arbejdsdag.
- c. Salmodikon og Tegnesager kan benyttes ogsaa i Hviletiderne om Hverdagene.
- d. Foruden de i de foregaaende Klasser indrømmede Begunstigelser kan Fangen, naar han vedblivende viser udmærket god Opførsel, af Bestyrelsen tilstedes andre og større Friheder, forsaavidt de kan forenes med tilbørlig Orden i Anstalten.
- e. I det sidste Aar af Straffetiden tillades det Mandfanger at bære Skjæg.

(Bilag 3.)

Bestemmelser angaaende Senge og Sengklæder i Fælles-Strafanstalterne.

(Udfærdiget af Justits-Departementet den 19 Februar 1889.)

§ 1.

Enhver Fange skal have en enkelt Seng, hvortil skal høre 1 Madrats og 1 Hovedpude, fyldte med Halm, 2 Lagen og 2 Uldtæpper. Efter Aarstidens Beskaffenhed kan Bestyreren dog tilstaa en Fange flere end 2 Uldtæpper, naar dette maatte ansees nødvendigt.

Med Hensyn til Sengenes og Sengklædernes Beskaffenhed m. v. bemærkes:

- a. Sengen skal være en almindelig simpel Jernseng — efter en af Justits-Departementet vedtaget Model.
- b. Madratstøiet skal være vævet af ubleget Striegarn med Vend. Madrats-trækket, hvori Halmen stoppes, skal være 2,0 m. langt og 0,9 m. bredt, og fyldes med 19,5 kg. Halm.
- c. Hovedpudens Træk skal være vævet af samme Stof som Madratsens og være 0,8 m. bredt og 0,6 m. langt, og fyldes med 2,2 kg. Halm.
- d. Lagnerne skal være vævede af ubleget Bomuldsgarn med Vend og være ved Mandsanstalterne 2,1 m. lange og 1,0 m. brede og ved Kvindeanstalten 2,0 m. lange og 1,0 m. brede.
- e. Uldtæpperne skal være vævede af mellemgraat Uldgarn med en efter Længden indvævet 40 mm. bred sort Rand i Midten og være ved Mandsanstalterne 2,0 m. lange og 1,5 m. brede og ved Kvindeanstalten 1,9 m. lange og 1,5 m. brede.

Anm. Saalænge de nuværende Træsenge benyttes (jfr. § 10), bliver Størrelsen af de til disse anvendte Sengklæder saavidt muligt at afpasse efter Sengene.

§ 2.

Uldtæpper samt Tøi til Lagen, Madrats og Hovedpuder bliver at tilvirke ved og at levere fra Strafanstalten i Kristiania for Kvinder efter af Justits-Departementet approberede Prøver.

§ 3.

Med Hensyn til Sengklæder i Sygesenge gives i fornødent Fald Bestemmelser af Direktøren efter Forslag af Lægen.

XXXII

§ 4.

Samtlige Sengklæder skal stemples med vedkommende Strafanstalts Mærke.

§ 5.

Enhver Fange erholder ved Indkomsten i Strafanstalten rene Sengklæder samt ny Halm.

§ 6.

Ombytte bør finde Sted:

- a. af Lagen hver 6te Uge,
- b. af Hovedpuder med Halm hver 4de Maaned,
- c. af Madratser med Halm og af Uldtæpper hver 6te Maaned.

§ 7.

Sengklæderne bliver at banke og udlufte saa ofte, som det maatte ansees fornødent.

§ 8.

De skal benyttes saa længe, som de ved fornødne Reparationer maatte skjønnes at kunne være anvendelige og brugbare.

§ 9.

Ved hver Strafanstalt skal foruden de Sengklæder, hvoraf enhver Fange efter nærværende Bestemmelser skal være i Besiddelse, have en efter Fangeantallets Størrelse samt den gennemsnitlige Til- og Afgang af Fanger afpasset Beholdning af de reglementerede Senge og Sengklæder, forat deraf kan anvendes det fornødne til Ombytte, naar Sager, der er i Brug, skal istandsættes eller vaskes m. v.

§ 10.

Nærværende Bestemmelser træder strax i Kraft, for Nyanskaffelsers Vedkommende dog først efterhaanden, som saadanne maatte blive fornødne.

Forsaavidt der ved nogen Strafanstalt maatte have Beholdninger af Stoffe, der anvendes til de nuværende Sengklæder, bliver disse Beholdninger først at benytte saavel til Istandsættelse af ældre som Forfærdigelse af nye Sengklæder.

§ 11.

Afvigelser fra de ovenfor givne Bestemmelser maa ikke finde Sted uden Justits-Departementets Samtykke.

- No. 126. Fattigstatistik 1888. (*Statistique de l'assistance publique.*)
— 127. De offentlige Jernbaner 1889/90. (*Rapport sur les chemins de fer publics.*)
— 128. Norges Bergværksdrift 1886—1888. (*Statistique des mines et usines.*)
— 129. Rekruteringsstatistik 1890. (*Statistique du recrutement.*)
— 130. Norges Skibsfart 1889. (*Statistique de la navigation.*)
— 131. Folkemængdens Bevægelse 1888. (*Mouvement de la population.*)
— 132. Norges Handel 1890. (*Statistique du commerce.*)
— 133. Skiftevæsenet 1888. (*Tableaux des successions et faillites.*)
— 134. Den norske Statskasses Finantser 1885/86—1889/90. (*Finances de l'État.*)
— 135. Strafarbejdsanstalter 1888/89. (*Rapport sur les établissements pénitentiaires.*)

Af det statistiske Centralbureau er udgivet følgende Værker:

- Statistique internationale: Navigation maritime. I. Jaugeage des navires.* Christiania 1876. *II. Les marines marchandes.* Christiania 1881. *III. A. Jaugeage des navires. (Renseignements complémentaires.) B. Les marines marchandes 1880—1886.* Christiania 1887.
- International Skibsfartsstatistik: Tabeller vedkommende Handelsflaaderne i Aarene 1850—1886. Kristiania 1887.
- Annuaire statistique de la Norvège. Première—Cinquième Année (1879—1884).* Kristiania 1879—1884.
- Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Første—Femte Aargang (1880—1884). Kristiania 1881—1884.
- Statistisk Aarvog for Kongeriget Norge. Sjette Aargang (1885—1886), Syvende Aargang (1887), Ottende Aargang (1888), Niende Aargang (1889), Tiende Aargang (1890). — *Annuaire statistique de la Norvège. Sixième Année (1885—1886), Septième Année (1887), Huitième Année (1888), Neuvième Année (1889), Dixième Année (1890).* Kristiania 1886—1890.
- Meddelelser fra Det statistiske Centralbureau. Første—Ottende Bind (1882—1890). Kristiania 1883—1891. (*Journal du Bureau central de Statistique.*)
- Oversigt over Kongeriget Norges civile, geistlige og judicielle Inddeling. Afsluttet 31 Oktober 1889. Kristiania 1889.
- Fortegnelse over Norges officielle Statistik m. v. 1828—30 Juni 1889. Kristiania 1889.

